

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

PSİKOLOJİK DİZİ

KARAKTER BİLİM
İNSAN TANIMA SANATI

YAZI ve KARAKTER

EL YAZISININ YORUMU

Genişletilmiş Basım

Le Senne _ Crepieux Jamin _ H. Hertz

Dr. P. Carton

L. Klages

Dr. Resten

J. M. Michon

Dr. J. Rivere

R. Olivaux

Dr. C. Streletski _ M. Pulver

İNSAN TANIMA SANATI

1. KİTAP : ŞAHSİYET ANALİZİ
2. KİTAP : BEDEN YAPISI - YÜZ YAPISI ve
KARAKTER
5. KİTAP : YAZI VE KARAKTER
4. KİTAP : GENEL KARAKTERBİLİM ve
İNSANI TANIMADA TESTLER

ALTINKÖPRÜ YAYINLARI

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

K A R A K T E R B İ L İ M

İNSAN TANIMA SANATI

YAZI VE KARAKTER

Psikolog Tuncel Altinköprü

GENİŞLETİLMİŞ BASIM

ALTINKÖPRÜ YAYINLARI

Eşime

**Bu kitabın hazırlanışındaki
büyük katkısına teşekkürlerimle...**

T. Altinköprü

iv

Baskı yılı : 1981
Dizgi - baskı: GÜL MATBAASI
Kapak : NUR OFSET
Klişeler : GÜVEN KLİŞE
Cilt : KISMET MÜCELLİTHANESİ

v

S U N U

Elyazısının yorumu üzerine geliştirilmiş klasik ve çağdaş yöntemleri içeren bu küçük ve özlü kitabı, yayın yaşantımızda bir boşluğu doldurmasını amaçlıyarak hazırladık. İnsanı tanıma yolunda: ŞAHSİYET ANALİZİ, BEDEN YAPISI - YÜZ YAPISI VE KARAKTER'den sonra üçüncü adım olan YAZI ve KARAKTER Batı'da üzerinde geniş yankılar uyandıran, yoğun çalışmalar yapılan bir alan olmasına karşın, ülkemizde pek az değinilen bir konu oldu bugüne değin. İstedik ki, bu çalışmaları özetle, fakat en geniş yararı sağlayabilecek biçimde verelim.

Öyle umut ediyoruz ki, geniş bir çalışma ve yaygın bir derleme ürünü olan bu yapıt,, konuya ilgi duyan herkese en az beklediği yararı sağlayacak, çevresiyle ilişkilerini sağlıklı bir biçimde düzenlemeden, daha umutlu ve daha mutlu yarınlara ulaşabilmesine değin katkıda bulunacaktır.

Yararlı olabileceğimizi düşünerek kıvanç duyuyor, eksiklerimizin olduğunu bilerek kusurlarımızın bağışlanmasını diliyoruz.

T. Altinköprü

Sayın Okur:

Pek çoğunuzun, daha kitabı eline aldığı anda karıştırdığı sayfalar arasında kendi yazısının benzerini aradığını, böylece Yazı ve Karakter bağıntısının ilk örneğine tanık olmak istediğini biliyoruz. Hemen belirtelim ki, her insanın yalnız kendine özgü bir yapısı ve karakter özelliği olduğu gibi, yazısı da salt kendine özgüdür. Benzerlikler ve uygunluklar farkları görmenizi engellediğinde bulduğunuzu sandığınız yanıt sizi yanıltır.

Kitaptaki örnekler, yalnızca anlatılan konulara açıklık getirmek için gösterilmiştir. Bunlar yazı yorumları değildir. Yorumlarda yararlanılacak önbilgilerdir. Yorum yöntemi, bu ilk bilgiler kazandırıldıktan sonra verilmiştir. Öncelikle kitabın tümünün okunmasını, daha sonra kazandırılmaya çalışılan yöntemlerin kullanılarak inceleme ve yorumda bulunulmasını öneririz.

Saygılarımızla

GRAFOLOJİ ÜSTÜNE

Birey, yaşam sürecinin her anında ve her yerde kişiliğinden izler bırakır. Davranışlarımızda, kişiliğimizden bir ipucu bırakmayan ne bir söz, ne de bir hareket düşünülemez.

Sinirli bir kişinin davranışlarıyla, sakin yaradılışlı birinin davranışlarının birbirine benzediğini düşünmek mümkün müdür hiç? Hiddetli, neşeli, sakin kişilerin tepkileri arasında belirgin ayrılıklar olması, sanırım herkese son derece doğal gelmektedir?

Bu açıdan bakarak YAZI NEDİR? diye sorarsak yanıtımız ne olabilir? Yazı: Bireyden yansıyan biçimdir. Bir yabancıdan değil, kendisinden bir izdir. Bireyin kendidir. O'na özgüdür. O'nun damgasını taşır. O'nu vurgular. Parmak izi gibi kesindir, kişiyi belirler. Şahsiyet gibi tektir, bireyden bireye değişir.

Yazı, kişinin özelliklerini bu denli yansıtabilen bir olgu ise, ondan bireyi tanımada niçin yararlanılmaz? Yararlanılıyor da! Her geçen gün, yöntem ve kurallarını daha çok belirleyen ve her geçen gün bilimselliğini daha çok kanıtlayan psikolojinin bu değerli aracı hakkında hâlâ kuşku duyanlar vardır.

Bu kişiler, birkaç satırlık yazı ve bir imza ile karakterler hakkında karar verilmesini olanaksız görmekte, varılan sonuçları kuşku ile karşılamaktadırlar. Bu tepkiyi anlayışla karşılamak gerekir. Bu, her yeniye karşı gösterilen tepkidir. Herşeye rağmen bu bilim kabul etmek gerekir ki son derece yenidir.

İnsan kendini söz ve davranışlarıyla ortaya koyar. Yazı, sözlerin sembollere dökülmüş biçimidir. Yazı, bir hareketin, bir davranışın sonunda ortaya çıktığına göre bizden bir şeyler getirmesi doğaldır. Birey günlük yaşamında sinirlilik gösteriyorsa, yazısında da bu sinirli yapının izlerini doğal olarak buluruz.

Yazan elimizdir çünkü! Elimiz, psişik merkez olan beyine bağlı kas ve sinirlerin inanılmaz işbirliği, ortak çalışması sonucu ortaya koyar elyazımızı. İşte kuramsal olarak bu yazıdan, yazan kişinin karakterini çözümlemek mümkün olabilir. Yalnız tek bir koşulla: Yazı, bir uyarı ve zorlama sonucu değil, kendiliğinden ve akıcı olarak yazılmış olmalıdır.

Paris Üniversitesi Psikoloji Enstitüsü öğretim üyelerinden Dr. P. Pichot, psikolojik testlerle ilgili yapıtında bu konuya ilişkin olarak aynen şunları söylemektedir: «El yazısı bilimi konusunda kaleme alınmış yapıtlar bir kitaplığı dolduracak kadar çoktur... Ancak şarlatanlığın sahte bir bilim kılığı altında bu alanda rahatça gelişme olanağını bulduğu da bir gerçektir. Bu nedenle pek çok psikolog, grafolojiye yangözle bakmak zorunda kalmıştır. Buna yerinmemek olanaksızdır. Bu psikologlar, el yazısı konusunu lâf kalabalığı arasından gördükleri için ,doğal olarak bu konu fazla incelenmeksizin bir yana itilmiştir. Halbuki daha sistemli bir incelemenin, değeri bugün kanıtlanmış olan bu yöntemin geçerliliğini daha da artırmakdan geri kalmayacağı son derece açıktır.»

Bu arada Binet ile grafolog Crepieux Jamin'nin verimli ve ilginç deneylerine değinmeden, Eysenck'in elyazısı biliminin geçerliliğini araştırma deneyimlerine değinmek isterim. Projektif tekniklere

karşı ihtiyatlılığı ve ağırbaşlılığı ile bilinen Eysenk, bu tutumuna karşın araştırmasını, grafolog Marum ile birlikte yürütmüştür.

Tüm peşin yargıların yanı sıra, şunu belirlemiştir: «Bir grafolog, sağlam bir bilimsel yetiştirme biçimine ve geniş bir deneyime sahip bulununca, elde ettiği sonuçların geçerliliği, diğer projektif tekniklerle alınan sonuçlara oranla üstün olmasa bile en azından onlara eşittir.» Demek oluyor ki, grafoloji araştırmaya değer bir konudur. Üstelik bu alanda bir takım objektif değerlendirme ölçeklerinin deneysel yoldan belirlenmesiyle grafoloji ilgi çekici bir psikolojik araştırma yöntemi haline gelebilir.

Modern Grafoloji bugün, elyazısına bakarak, yazarın kişinin karakterini çözümlemeyi amaçlayan bilimselliğini kanıtlamış bir metoddur. Eriştiği sonuçlar insanı şaşırtacak kadar parlak ve olumludur. Yarın bu noktada kalınmayacak, daha ileri bir düzeye ulaşılacaktır. Bunun için biraz daha zaman gerekmektedir.

Grafoloji modern dünyada yerini almıştır. En ciddi, sorumluluk ve bilimselliği gerektiren alanlara girmiştir. İşçi seçimi ile endüstride, hastalıkların teşhisiyle tıpta, suçluların belirlenmesi ile adli alanda, mesleğe yönlendirme ile eğitimde, rehberlik ve diğer benzeri uygulamalarla sosyal yapının her düzeyinde yararlanılmaktadır grafoloji'den.

Grafoloji aracılığıyla pek çok kişi gerçek yeteneğinin olduğu iş alanına yönelmiş, pek çok psişik hastalığın teşhisi grafoloji ile destek görmüş, birçok uygunsuz evlenme önlenmiş, bir çok mutlu yuva kurulmuş, pek çok işveren gereksindiği işçileri en yüksek verimi sağlayabileceklerden seçebilmiştir.

Birçok sorumluluk yüklenmiş bulunan grafo-
lojinin uygulayıcıları olan grafologlar da sorumlu-
luklarının bilincinde olmalıdırlar.

Grafolojinin geniş uygulama alanları bulduğu
İsviçre'de grafologlar İsviçre yasalarınca aşağıdaki
andı içmekle yükümlüdürler.

«— Yüksek Meclis üyeleri! Huzurunuzda, grafo-
loji mesleğini, meslek saygınlığına uygun düşecek
tarzda uygulayacağım,

— Zorlukların bilincinde olarak, sorumluluğu-
ma yakışacak biçimde, onurlu ve âdil olacağım,

— Kesin ,açık ve objektif olmaya çaba göste-
receğime,

— Üçüncü kişilerin yazıları incelemesinde, ge-
rekli gizliliğe dikkat ederek meslek sırrına saygı
göstereceğime,

— Din, sosyal mevki, parti, ırk, cinsiyet ayrı-
lıklarının mesleki yargılarımda yönlendirici olmaya-
cağına,

— İnsanların tümüne, her türlü etki ve baskı-
dan uzak olarak saygı göstereceğime,

— Bağımsız olarak, şerefim üzerine söz veri-
rim.»

Bu kurallar evrenseldir. Her grafolog amatör
de olsa bu anda saygı göstermelidir. En büyük yar-
gıç, muhakkak ki bireyin kendi öz vicdanıdır.

GRAFOLOJİNİN ÖZGEÇMİŞİ

İlkokul sıralarından bellediğimiz bir tanım vardır: «Tarih yazının icadıyla başlar.» Bu tanım basamak kabul edilerek «Grafolojinin tarihi yazı ile başlar.» diyebilir miyiz?

Bir yazı, okuyan grafolog olmasa bile, yazarı hakkında iyi kötü bir izlenim bırakır kişide. Bu bugün böyledir, geçmişte de böyle olması gerekir. Ancak grafoloji bir bilim olarak ilk kez XVII. yüzyılda belirlenmeye başlar. Yazının bulunmasıyla, grafolojinin bir bilim olması arasındaki yüzyılları aşan bu boşluğun bir nedeni olmalıdır. Bu neden oldukça yalın ve açıklayıcıdır.

Yazı, başlangıcından XVII yüzyıla değin toplumların çok ufak ve dar kesimlerine özgü bir araçtı. Yazma ve okuma bu yüzyıldan başlayarak yaygınlaşmaya başlamıştır.

1622'de Avrupanın Çizmesi İtalya yarımadasında bilgin ve filozof **Camilio Baldi** «Seri Elyazısı İle Bir Yazarın Nitelik ve Adetlerini Tanıma» adlı yapıtıyla grafoloji'nin temeltasını koymuştur. Bu yapıtta o çağa oranla çok ilgi çekici bilgiler ve kuramlar bulmaktayız. Yapıt, buna rağmen gereken ilgi ve yankıyı bulamamış ve bu temeltasına ilk katkı, 1792'de Alman yazarı **J. chr. Grohmann** tarafından konmuştur. Oldukça iddialı görünen bu yazar, yazının niteliğinden, yazı sahibinin fizik yapı, ses ve saç rengine kadar bilinebileceğini savun-

muş ve bu konuda yazdığı yapıtta, bunu bin kez kanıtladığını belirtmiştir.

Bu olay kamu oyununda yankılanmış ve ilgi ile karşılanmıştır. Goethe bir mektubunda bu konuya değinmiş ve: «Yazının, kişinin karakteri ve zekâsı ile ilgisi vardır. Davranış ve algılamaları hakkında az da olsa bir fikir verebilir. Bunda bir kuşku yoktur. Yalnız, kişinin genel formasyonu, ana çizgileri ile değil, şahsiyeti ile de bir uyum içinde olması gerekir. Burada açık ve kesin bir bilimden çok bir sezgi ve sezinleme olayı ile karşılaşılıyor. Bu yöntemle bir veya birkaç olayda başarı sağlanabilir. Ancak bu uygulamayı geniş ölçüler içinde ele almak her kim için olursa olsun çok zor bir iştir.» Görüldüğü gibi Goethe, grafolojinin bilimsel bir içeriği gereksindiğini, yöntem ve kanunlarını belirlemesi gerektiğini uzak görüşlülükle işaret etmiştir.

Johann Caspar Lavater adlı İsviçreli filozof, (1741 — 1772 Zürih) fizyonomi ve karakter ilişkisinin yanı sıra yazı ve karakter bağıntısının üzerinde çalışmış. «Bir ressamın kişiliği resimlerinde nasıl belirirse, yazıda da bu böyledir. Konuşma ve davranış biçimlerinin yazıyla şaşılabacak bir uyum gösterdiğine pek çok kez tanık olmuşumdur.» demiştir.

Yine aynı çağlarda Paris Tıp Fakültesi profesörlerinden **M. Moreau**, Retz Kardinalinin yazısının analizini yapmış ve yazı ile Kardinalin kişiliği arasında bağlantılar bulmuştur.

1812'de **E. Hocquard**: «İnsanın davranışlarının incelenmesinde yazı biçiminin yorumlanmasından mutlaka yararlanılmalıdır. Kişinin düşüncelerini belirten tek araç sözler değildir. Kişinin davranış adıyla anılan eylemlerinin bir dili vardır. Bu dil ko-

nuşma dilimizden ayrı bir özellik taşır. Konuşmamız tümüyle bilinçlidir. Sözlerle karşımızdakileri yanıtlayabiliriz. Davranışlarımızda daha geniş kapsamlıdır. Bilinçli ve bilinçsiz olabilirler. Bilinçsiz davranışlar, farkında olmadan yaptığımız davranışlar, aklın ve duyguların profilini kâğıda çizer. Elyazımızdaki karakteristikler kişiliğimizin özelliklerini belirler.» demiştir.

Grafoloji üstüne ilk sistemli ve titiz inceleme, ömrünü bu konuya adıyan **J. B. Delestre** tarafından yapıldı. Tüm yazı türlerini üç grupta toplayan Delestre, Düzenli — Gevşek — Çarpıtılmış adlarını verdiği bu grupların ayrıntılı tanımlarını yapmış, örnekler vermiş, belirlediği kişilik özelliklerini göstermiştir.

Buna rağmen grafolojinin gerçek kurucusu olarak **l'abbe Michon** gösterilir. Michon 1872'de yayınladığı «Yazının Gizleri» adlı yapıtta grafolojiye, yöntemleriyle bilimsel bir yön kazandırmıştır. 1873 ve 1881 yılları arasında «**Grafoloji**» adıyla bir dergi yayınlamış ve konudaki etkinliğini «Grafoloji Metodları», «Yazısı ile Napolyon» adlı çalışmalarıyla sürdürmüştür.

Karakterolojide yer alan tipleri, yazıdaki belirli yazım özellikleriyle birleştirerek grafolojide düzenli ve sistemli ilk yöntemi onun uyguladığı, yayınladığı yazı ve dergilerle toplumun ilgisini yoğun bir biçimde konu üzerinde canlı olarak tutmayı başardığı bir gerçektir. Ancak bir harfin biçiminin otomatikman bir karakter tipine bağlı olduğu düşüncesi tartışma konusu olarak kalmıştır.

Sürekli olarak tam kırk yılını bu konuya veren **Jean Crépieux Jamin** Grafolojiyi tam bir bilim düzeyine çıkartmayı başaran kişidir. Jamin 1860 da

Rouen’de doğmuş, 1940 da ölmüştür. Uzun ömrünün tam yarısını bu bilime adanmış, en ufak gözlemlerini bile birleştirerek «Yazı ve Karakter» isimli yapıtını 1894 de ilk olarak yayınlamış, ve kitabını ilâvelerle sık sık yenilemiştir.

Crépieux Jamin yapıtının başında şöyle der :
«Düzenli kişi kendini, yazısındaki başlıkların ve marjların düzgünlüğü, noktalamalardaki özen ve dikkati ile belli eder. Buna karşın, noktalamasız, satırların bir diğerine karıştığı bir mektup bizde, düzen yokluğu, zihni karışıklık izlenimini uyandırır... Yukarı doğru çıkan yazılar istekli , tutku sahibi kişileri, inen yazılar silik, karamsar, cesaretsiz kişileri belirler. Cimrilerin yazıları çok sıkışıktır. Eli açıklar, savruklar ise aksine her satıra ancak üç kelime yazarlar. Sözcük sonlarındaki harflerin uzunluğu, veren, vermeye açılan bir eli anımsatır.» Yazara göre grafoloji bir sanat değildir. Sağlam bir temeli, kuralları, yöntemleri, kanunları olan bir gözlem bilimidir.

KONUVA BAŞLARKEN

Konumuza açıklık kazandırmak ve kolay anlaşılmaq için tanımlama ve sınıflamalardan başlama-yı gerekli gördük. Okuyucunun her zaman ilgi duy-duğu konuya hemen girme eğilimini yakından tanı-mamıza rağmen, pek çok anlaşılma zorluklarına ve karışıklıklara neden olabileceğini düşünerek bun-dan kaçındık.

Mizaç ve karakterler oldukça geniş bir tablo oluştururlar. İnsanların birbirlerine iki bezelye ta-nesi kadar benzediği sık sık ileri sürüldüğü halde her birey bir diğerinden farklıdır. Her insan kendine özgü bir çrnektir. Dünyadaki herkesten ayırdır. Ne evde bir benzerimiz vardır, ne kentte, ne evrende. Bu farklılığı yaratan kişiliğimizdir. Kişilik bireyin ge-nel toplamıdır. Kişiliğimizi, özelliklerimiz, inançları-mız, tutumlarımız, yürüyüşümüz, konuşma biçimi-miz, heyecanlarımız, umutlarımız, korkularımız, tut-kularımız, duygularımız yaratmaktadır.

İnsanların ilgi, yetenek, zekâ, inanç, tutum ve tüm davranışlarındaki farklılık, yaşayışımıza çeki-cilik katar. Bütün insanların aynı tür giysiler giydi-ğini, aynı şeyleri sevip aynı şeylerden nefret etti-ğini düşünmek bile insanı sıkıyor. Ancak konumuz açısından bu sonsuz farklılığın bir sorun olduğu da gerçek.

İnsanları ancak genel bir çerçeve içinde ince-lediğimizde tüm insanlar hakkında toplu bir görüşe

ve onları belirli benzer sınıflar içinde toplama olanağına kavuşuruz. Genel bir bakışla, birbirlerine benzemez görünen kişiler arasındaki ortak noktalar saptanarak, onları belirli karakterolojik tip ve mizaç kümelerinde ele alabiliriz. Böylece çevremizdeki kişilerin sayısal çokluğunun yarattığı karmaşıklıktan kurtulur, çevremizi daha yalın ve düzenli görme olanağını elde ederiz.

İşte bu nedenle ilk iş olarak mizaç ve karakter sınıflamalarını ele alacağız. Buradan, her karakterolojik tipin ne şekilde yazı yazdığı açıklanmaya çalışılacak ve her yazının ayrıntısına girerek, yazıdaki öğelerin içeriğindeki gizlerin açığa çıkarılma yöntemleri belirtilecek. Genelden özele doğru bu gidiş, insanın karmaşıklığı, türlerinin sonsuzluğu içinde dağılmak ve yönümüzü yitirmekten bizi koruyacak.

MİZAÇLAR VE YAZI

Karakter kavramı, çoğu kez mizaç kavramıyla karıştırılmıştır. Oysa karakterin, biyolojik yapıya, yeteneklere, eğilimlere dayanan özelliklerine mizaç denir.

İnsanları mizaçlarına göre inceliyen pek çok sınıflama **Hippocrate**'ın bilinen sınıflamasına dayanır. Bu sınıflamaya fizyolojik ve psikolojik pek çok öge ilâve edilmiştir. Ancak temel hiç değişmemiş, hep aynı kalmıştır. Bu dört tipi, **Fouillée**'nin tanımlamasıyla şöyle sıralıyabiliriz:

Safıralı: Aşırı hareketlidir. Tepkilerinde ani ve aşırıdır.

Lenfatik: Tepkilerindeki durgunluk ve ağırlık belirgin niteliğidir.

Sinirli: Tepkileri sürekli, duygu ve tutkuları derindir.

Kanlı: Tepkileri ani, fakat ılımlı ve süresizdir.

Grafoloji de dahil olmak üzere pek çok psikolojik yapının yazarı olan Dr. Carton, bu dört temel tipin belirli bir clay karşısında belirgin niteliklerini şöyle sıralar :

Safıralı: Girişir, karar verir, çalışır, çabalar ve başarır.

Lenfatik: Duraklar, karşılaştırır, ayırır, düzeltir, seyreder, düşünür.

Sinirli: Davranır, arar, tasarlar, birleştirir, coşkuya kapılır.

Kanlı: Hayal eder, bulur, şaşırır, öfkelenir.

Çevremizdeki kişilerde saf olarak bu tipleri aramak yanlış ve boşa harcanan bir çaba olur. Aslında ideal olan, herkeste bu dört temel tipte belirlenen davranış biçimlerinin dengeli ve eşit oranlarda bulunmasıdır. Ancak bunun da çok ufak olasılıklar dışında hiç bir zaman mümkün olmadığını hemen belirtelim. Yalnızca çok ender olarak, bazı kişilerde, bu dört mizacın nitelikleri, tümüyle olmasa bile yaklaşık olarak birlikte bulunabilmektedir.

Buna karşılık yine ender olarak, yalnızca bir tipin niteliklerini üstlenip, diğer tiplerin niteliklerinden hemen hemen hiç bir şey almayan bireyler de bulunabilir. Bir bireyde bu dört temel tipin niteliklerinden hangisinin egemen olduğunu çıkartmak, her zaman basit bir iş değildir. Çünkü mizacın öğeleri sanılanın çok üstündedir.

Mizaç derdiğinde akla gelen bir yönümüz daha var ki onu anmadan geçemeyiz: İçgüdülerimiz. Dr. Carton'a göre her insanda başlıca dört anotomik sistemin bağdaştığı dört başat içgüdü vardır.

1. Beslenme ve çoğalma içgüdü. Sindirim sistemi ve lenflere ilişkindir.

2. Yaşama ve soluma içgüdü. Solunum ve dolaşım sistemlerine ilişkindir.

3. Duygusal ve düşünsel içgüdüler. Beyin ve sinir sistemine ilişkindir.

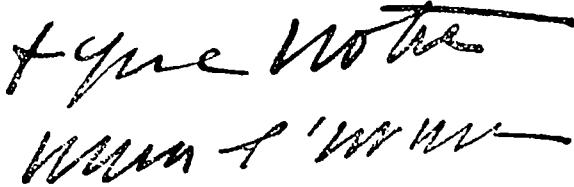
4. Bireyci, birleştirici ve hareki içgüdüler. Kemik ve kas yapısına ilişkindir.

Şimdi, dört temel mizaca ilişkin yazı özelliklerini görelim.

SAFRALININ GENEL YAZI ÖZELLİĞİ

Bu kümede yer alan kişilerin yazılarının son harfleri, kalemin o noktada biraz fazlaca durması nede-

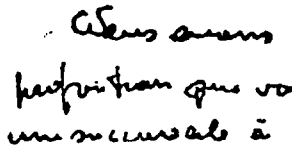
niyle noktalanmışcasına biter. Harfleri az veya çok fakat mutlaka belirgin olarak köşeli, sert ve oldukça dolgundur. Bu tiplerin yazılarında özellikle «t» ler haç görünümü taşırlar. Dikey çizgiler kararlı ve düzgündür. Başharfler dik ve doğru, sonlar genellikle kısadır. Yazıda taşkın bir enerji göze çarpar.

Yukarıdaki yazıda bu özelliklerin tümünü görürsünüz.

LENFATİĞİN GENEL YAZI ÖZELLİĞİ

Safralının aksine, birincide görülen yazıya yansımış enerjiyi bunlarda bulamayız. Mizaçlarındaki kararsızlık, yavaşlık, yumuşaklık yazılarında da görülür. Çizgileri yuvarlak, tembelcedir. Kalemni fazla bastırmaz. Sert ve keskin köşelere bunlarda rastlanmaz. Yazı bütünüyle sakın ve ağırbaşlı bir izlenim bırakır kişide. Lenfatikte çizgilerin niteliği belirli anlamlar taşır.

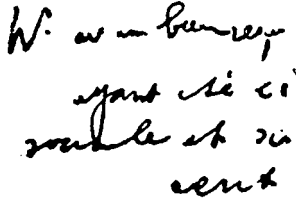
Hafif çizgiler: Hayal kuran, içine kapalı, uysal, etki altında kolay kalan lenfatikleri,

Kalın çizgiler: Nefsine düşkün, el becerilerinde yetenekli, pratik lenfatikleri.

Muntazam çizgiler: Her alanda, alışkınlıklarına düşkün, günlük derecesinde bağlı, dengeli, düşünmeye dönük lenfatikleri belirler.

SİNİRLİNİN GENEL YAZI ÖZELLİĞİ

Mizaçlarındaki nitelikleri yazılarında da görünür aynen. Sabırsızlık taşıyan bir hız göze ilk çarpan özelliklerindendir. Kelimelerin boyutlarındaki eşitsizlikler, kelimelerdeki parçalanmış, bölünmüş görünüm, harflerin sıkışık, dar, çelimsiz, eğribüğü biçimleri, yaşantılarındaki kararsızlığı, sonsuz hoşnutsuzluğu, tedirginliği yansıtır.

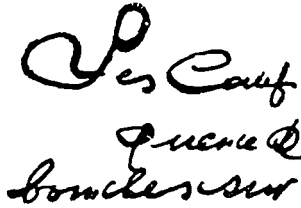
W. a m bencep
ayant si ci
zouh le st ra
cent

KANLININ GENEL YAZI ÖZELLİĞİ

Davranışlarındaki yumuşaklık, cömertlik, yaşama bağlılık, doğaya ve tüm güzelliklere yaygın ilgi, geniş, şişkin harfler, beğeni kazanmaya yönelmiş gibi görünen gereksiz süslü eğriler, istekli ve hareketli bir yazı tarzıyla yansımaktadır bu gruptakilerin yazısına.

Bu mizaç sınıfına giren kişiler dışa dönük, harcamayı, eğlenceyi seven, coşku dolu kişilerdir. Büyük bir istek duyduklarında, benzersiz birer gerçekleştirici olarak karşımıza çıkarlar.

Ancak daha önce de belirttiğimiz gibi, hiç bir tip genellikle saf halde bulunmaz. Bir veya birkaç tip, birbirlerine bağlı veya biri diğerlerine egemen olarak birlikte bulunur.

Yukarıda, kanlı mizacın ağır bastığı bir yazı örneğini görüyorsunuz.

KARAKTERLER VE YAZI

Pek çok kişi için eğlenceli bir uğraştır çevremizdekilerin kişiliklerini incelemek, onları tanımlamak. Konusu insan ve toplum olan mesleğe mensup olanlar dcha çok yapar bu işi. Özellikle hikâye, tiyatro, roman yazarları! Ancak onların vardıkları sonuçlara çoğu kez güvenemeyiz. Nükteli ilgi çekici bir sonuç elde edecekleri zaman hiç sakınca görmeksizin objektiflikten sapabilirler. Veya onların gözünden bazı gerçekler kaçabilir. «Alçak gönüllülük perdesi değerliliği örter. İkiyüzlülük maskesi kötülüğü saklar.»

Davranış parçaları, toz gibi çok küçük özel ayrıntılara yalnız bazı ortam ve koşullarda bir araya gelebilecek biçimde dağılmış olsalardı karakteroloji imkansızlaşırđı. Ancak durum bu biçimde değildir ve zorluklar yenilebilmiştir.

Hollandalı psikologlar **Heymans ve Wiersma**, inceledikleri 110 ünlü kişinin biyografilerinde ve anket uyguladıkları 5000'den fazla kişide buldukları bazı davranış biçimlerinin birbirleriyle sıkı sıkıya ilişkili olduğunu saptadılar.

Heymans, biyografik incelemelerin yanı sıra anketin verilerini, çok dikkatli hazırlanmış ve ayrıntılı 90 eğilimli içeren bağıntı çizelgelerinde özetledi. Bu bağıntıları, faaliyet, heyecanlılık ve öncüllük—ikincillik adları ile, üç bağıntı açısından düzenledi ve

sınıfladı. Bu düzenleme ve sınıflamanın sonuçlarını çok açık olarak tabloda görmemiz mümkün. Öncüllük ve ikincillik, bir başka deyişle kısa ve uzun akislilik olguların algılanma halinden çıktıktan sonra bilinci etkilme süreleridir.

Heyecansız	- hareketsiz	- kısa akisli	: Amorf	- Şekilsiz
Heyecansız	- hareketsiz	- uzun akisli	: Apatik	- Duygusuz
Heyecanlı	- hareketsiz	- kısa akisli	: Nervö	- Sinirli
Heyecanlı	- hareketsiz	- uzun akisli	: Sentimental	- Duygulu
Heyecansız	- hareketli	- kısa akisli	: Sengen	- Kanlı
Heyecansız	- hareketli	- uzun akisli	: Flegmatik	- Soğukkanlı
Heyecanlı	- aktif	- kısa akisli	: Kolerik	- Hiddetli
Heyecanlı	- aktif	- uzun akisli	: Passiyone	- Tutkulu

Burada belirlenen sekiz psikolojik karakter tipi belirli özellikler açısından ele alındığında tüm belirleyici niteliklerin tabloda verilen sınırlar içinde kalmadığı görülür. Örnek olarak bazı korelasyonlar gözönüne alınırsa önemli sonuçların kendiliğinden belirlendiği görülür. Örneğin:

Kararlılık, belirlenen tiplerin ilk dördünde, Şekilsizler, Duygusuzlar, Sinirliler ve Duygular'da görülmezken, son dördünde, Kanlılar, Soğukkanlılar, Hiddetliler ve Tutkulularda görülmektedir.

Duygusuzlar, Sinirliler, Duygular ve Hiddetliler hoşgöruden yoksundurlar.

Şekilsizler, Sinirliler, Kanlılar, Hiddetliler'de değişken, oynak bir sempati duygusu vardır. Diğer tiplerde bu duygu sürekliidir.

İnsan tanıma yeteneği açısından, Şekilsizler, Duygular ve Sinirliler;

Beceri ve gözlemcilik açısından ise Şekilsizler, Duygusuzlar, Sinirliler ve Duygulular oldukça yeteneklidirler.

Müzik yeteneği, Duygulular, Kanılar, Tutkulular ve özellikle Hiddetlilerde görülebilmektedir.

Davranış parçaları birbirleriyle birleşerek, davranış biçimleri dediğimiz karmaşık sistemleri oluştururlar. Nedenin sonuçtan ayrılması gibi, gurur, utangaçlık, cesaret, yalan gibi pek çok nitelik karakterden ayrılan davranışlardır.

Gezmeye çıkan biri için Palmiye, Söğüt gibi bir ağaçtır. Bir botanikçi için ise buğday gibi tek çeneklilerdendir. Aynı şekilde karakterolog da tembelce çalışkan, yalancıyla dürüstü, cesurla korkağı karşılaştırmaz. Davranış parçalarının ardındaki etkenleri görebilmek için karakteroloğun elinde yöntemler vardır. Özdeş davranışlar çok değişik karakterlere uygun düşebilir.

Karakterleri olduran etkenler bazen varolan bazen yokolar. özellikler değildir. Bunlar insanların tümünde vardır; ancak her insanda değişik yoğunluktadır. Bu yaygınlığın, evrenselliğin iki önemli sonucu vardır:

1. İnsanın bitimsiz çeşitliliğine rağmen «insan tabiatı» kavramının korunmasına olanak sağlar.
2. Her insanın karşısındakinde kendinden bir iz görmesiyle karşılıklı anlaşılmayı mümkün kılar.

Kendimizden çok farklı bir karakterin anlaşılması, kendi gerçeğimizin izlenmesi, ilgilenilen kişiye duyular sempati, karakteri oluşturan nitelik ve etkenlerin iyi tanınmasıyla olur. Aksi halde incelenen kişinin kendisi ile değil, yalnızca, cansız,

donuk bir resmi ile karşı karşıya kalınma olasılığı doğar.

Şimdi elimizde üç temel ve kurucu nitelik açısından değerlendirilmiş «sekiz tip» var. Sorunu yalınlaştırmak istersek, bu üç etkene:

1. Heyecanlılık
2. Hareketlilik
3. Öncüllük — İkincilik (Kısa veya uzun akislilik)'e ilişkin en uç davranışları sıralar, eğilimleri aralarında birleştirirsek, Heymans ile Wiersma'nın adlandırdığı sekiz temel tipin çizelgesini elde etmiş oluruz.

Öncelikle yapılan bu köklü araştırma ile sayıları üçe indirilen karakterin temel ve kurucu etkenlerini tanıyalım.

HEYECANLILIK

Terim, Fransızca'da karşılığın «l'émotivité» ile bulur; ve kişinin fizik veya psikik, iç veya dış düzende ortaya çıkan tüm olaylardaki duyarlılık ölçüsünü belirler.

Heyecanlı yapıya sahip olan «emotif» heyecanları yoğun ve sık olandır. Onun zıttı, karşıtı diye tanımlayacağımız «non emotif» ise çok az ve seyrek heyecanlanır. Heyecanlı yapıya sahip olmayan bu tipler, bir hiç yüzünden duygulanmaz, kolay kolay acı çekmez ve yaralanmazlar. Emotif ise, genellikle önemsiz sayılabilecek şeylerden dahi acı çeker, sinirleri gerilir, mutsuz olur, kedere gömülür.

Karakterolojinin kurulduğu günden beri heyecanlılık bir kıtas olarak kullanılagelmiştir. Tüm mizaç ve karakter tasnifi yapanlar bu niteliği de kullanmışlardır. Doktorlar ve psikiyatralar da insanların derece, derece heyecanlı yapıya sahip bulunduğunu söylemişlerdir. Heyecanlı yapıya sahip kişilerde duygulara refleks veya irade yoluyla keturma yeteneği yetersizdir. Setçekme, önüne geçme, iradi keturma gibi kontrol makenizmaları zayıftır.

Bu yapıya sahip kişilerin refleksleri, normal yapıdakilerinkinden kuvvetlidir. Böyle kişiler, deri ve kas uyarıcılarına cbartmalı cevaplar verirler. Bu tiplerin duyumları da aşırı hassasiyet «Hyperestesi» gösterir. Bu durum mimiklerde gözlenebilir.

Damar ve içsalgı bezlerinin tepkileri de denge-sizdir. Örneğin küçük damarların açılıp kapanmasındaki anormallikler yüz renginin değişimiyle anlaşılabilir. Az heyecan verebilecek bir uyarıcının bile renk değişmesi, sıcak basması, üşüme gibi etkiler uyandırması yapıyı açığa vurur. Bütün bedeni ter kaplaması veya kısmi terlemeler, ağzın birden kupkuru kesilmesi veya sulanması, sinirsel idrarlar, aşırı mide salgıları, kriz halinde ağlama veya gülmeler, belirli bir uyum içinde konuşurken ses tonunda devamlı değişmeler hep heyecanlı yapının belirtile-ridir.

Heyecanlı yapı çoğunlukla doğuştan ve kalı-tımsaldır. Bazen de içinde yaşanan ortam ve koşullar heyecanlı yapının oluşmasını nedenler. Örneğin: Şoklar, bozuk beslenme ve zehirlenmeler, alkolizm, uyuşturucu madde alışkanlıklarında heyecansal krizler belirgindir.

Heyecanlı yapı, çocuklarda fizyolojik bir özellik olarak bulunur. Bu olağandır. Yaşam boyunca çocukta ketvurma makenizması güçlenir. Bu da sinir sisteminin düzenli çalışmasını sağlar. Fakat bazen heyecanlı yapı çocukluk çağını aşar ve aşırı boyutlara ulaşır.

Heyecanlı yapı ile normal üstü zekâ arasında bazı bağıntılar vardır. Ancak aşırı duyarlılık, kişiyi dehaya olduğu gibi cinnete de götürebilir. Sanat dünyasında bunun örneklerini bulmaktayız. Şunu da belirtelim ki, heyecanlılık kaçınılmaz bir duyarlılık anlamına gelmiyebilir. Bazı «Ünlü Emotifler» yalnız kendileri için çok hassas ve duyarlıdırlar.

HAREKETLİLİK

Terim Fransızcada karşılığını «L'activité ile bulur. Kişinin iş yapma kapasitesini ve yaptığı işlerin çokluğunu değil, hareket yapmaya olan istek ve eğilimini belirler.

«Aktif», hareketli yapıya sahip kişi, yaptığı işe zevk almak, haz duymak amacıyla değil, yapılmasını gerekli gördüğü için yapan kişidir. Yapılması gereken sıkıcı ve sevimsiz bir iş dahi olsa onun yapılmasını görev bildiği için rahatlıkla yapar ve tamamlar.

«Aktif olmayan» (l'inactif), hareketli yapıya sahip olmayan kişi, hiç hareket etmeyen bir tembel değildir. O yalnızca yapmaktan büyük bir haz duyamayacağı işlere karşı büyük bir direnci olan, çok ağır ve zor davranan, iş görmekten sıkıntı ve üzüntü duyan kişidir. Aktif olmayan kişinin bir işi ya-

pabilmesi için çok güçlü bir neden, kuvvetli bir uyarıcı gerekir. Bu, ya onu çok tedirgin ve rahatsız eden bir durumun giderilmesini sağlayan bir eylem, ya da uleştırmaktan büyük haz duyacağı bir ortam, bir amaç veya ilke olabilir. Bu tür bir uyarıcı, aktif olmayan kişiyi durmak bilmez bir çaba ve çalışmaya itebilir.

Aktif olmayan bir kişi için hayal gücü bazen bir uyarıcı etkisi gösterir. Aktiflerde görünmeyen ani bir hırsla yorulmaksızın, büyük bir güç ve tutku ile çalışır. Onlar için her başarı olasılık içindedir. Yalnız tek bir koşul gereklidir: O işi yapmayı istemeleri.

Çevremizde bu denli uç olmayan pek çok aktif olmayan kişi görürüz. Bunlar pek büyük istekle olmasa da fabrika, atelye veya büroda çalışmaktadırlar. Onları çalışmaya iten neden yaşamlarını sağlamak zorunludur. Ancak sık sık, gerekli gereksiz işlerini tavsattıklarını sorumsuz davranışlarda bulunduklarını görebiliriz. Eğitici ve yöneticilere, veya doğrudan doğruya kendilerine düşen görev, çalışmayı gerekli kılan amaç ve ilkeler göstermek veya görmektir.

Aktif ise düzenli bir kimsedir. Görev ve sorumluluklarının bilincindedir. Görevlerini zorlamasız ve uyarısız yerine getirir. Eğer işçi ise işe kolay gelir. Saatinde işinin başında olur, gerekli saate kadar çalışır. Çalışmak için bir direnç göstermez. Yalnızca yaptığı işle ilgilenir. Sorunları yoktur.

Aktiflik ve aktif olmama yukarıda incelediğimiz heyecanlılık açısından da değer ve anlam taşır. Bu bağıntı, tiplerin oluşmasında da belirleyicidir.

İlk heyecan araştırmacılarından Darwin heyecanları COŞKUNLUK—ÇÖKKÜNLÜK kıstasına göre ayırmıştır. Wunt heyecanları DOLGUN—CILIZ olarak belirler, Lange ise heyecanlarda ÇÖKTÜRÜCÜLÜK—COŞTURUCULUK bulur. Bu ayrımların hepsi içerik olarak heyecanların AKTİFLİK ve PASİFLİK niteliği olduğunu belirtmektedir. Ve Dumas heyecanları :

1. AKTİF HEYECANLAR

2. PASİF HEYECANLAR olarak iki bölümde toplar. Her heyecanın değilse bile pek çoğunun hem aktif hem de pasif hali vardır. Dumas'a göre keder, sevinç ve korkunun aktif ve pasif halleri vardır. Dumas özellikle aktif ve pasif keder üzerinde durmuştur.

Pasif haliyle keder, birbirine karışmış güçsüzlük, mecalsizlik duygularıdır. Bu durumdaki kişi çoğunlukla hiçbir şeyden tat almaz.

Söz ve davranışları uyuşuktur. Çevresine karşı isteksiz, kırık ve kırgındır. Başı öne eğik, omuzları çökük, kolları sarkık, tüm davranışlarıyla olumsuz bir görünümdeydir. Elleri üşür. Sık sık ürperir. Bedensel yapıdaki bu isteksizlik ve güçsüzlük, zihni alanda da görülür. Aşk, kin, ümit ve tutkulardan uzaktırlar. Açlık, susuzluk gibi fiziki gereksinmelerinde bile duyarsızlığa rastlanır. Pek çok çökkün duygu pasif kederle birlikte görülür. Ümitsizlik, miskinlik gibi haller pasif kederin özelliklerindendir.

Aktif kederde ise yukarıdaki tablonun tümüyle zıddını görürüz. Kişi normalin üzerinde bir hareketliliğe kavuşmuştur. Kendini güçlü ve kudretli hisseder. Bu keder, bilincin kontrolunda olduğu za-

man kederin telafisine dönüşebilir. Hareketlilik ve aktiflik, engelleri kaldırıcı, kişiyi kurtarıcı olabilir. Kontrolsuzluk ve öfke halinde ise kişi kırıncı ve yıkıcıdır. Şuursuz bir vurup kırma, yakıp yıkma arzusu duyar. Bu öfke kişinin kendine döndüğünde, intihar olayı ortaya çıkar. Dışa döndüğünde ise yaralama, öldürme dediğimiz adli olaylarla karşılaşırız. Doğal olarak olaylar her zaman uç noktalar halinde görülmez.

KISA VEYA UZUN AKİSLİLİK

Bu terimin en özlü tanımı: «Uzun veya kısa süreli bir uyarıcının, bir izlenim veya duygunun üzerimizde uzun veya kısa süre etkili olmasıdır.»

Karakterologlar duyarlılığın bu süreliliğini:

1. Kısa akislilik (Öncüllük — Primarité)
2. Uzun akislilik (İkincillik — Secondarité)

olarak iki uç grupta toplamışlardır.

Kısa Akislilik (Öncüllük)

Bu gruba giren kişiler bir üzüntünün ve sıkıntının veya sevincin etkisinden kolay ve çabuk kurtulan bireylerdir. Bir hiç için kızar, köpürür, öfkelenir, tahditler savurur, ancak kızgınlığı hemen geçer, çabuk affeder, üzülür, pişman olur. Kızgınlığı gibi sevinci de anidir. Birden sevinir, coşar, binbir vaadde bulunur. Ancak pek büyük bir çoğunluğunu tutmaz. Yarını düşünmez, dünü unuttur, günü yaşar. Serüveni sever, kararsızdır.

Uzun Akislilik (İkincillik)

Bu kümeye giren kişiler, kısa akislilerin tam zıttıdır. Üzüntü ve sevinçler üzerlerinde uzun süre etkilerini sürdürür. Yavaş hareket ederler. Davranışları dengeli, kararlı, güvenli ve düzenlidir. Anılarının büyük etkisi altındadır ve alışkanlıklarına bağlıdır. Günlük çalışma saatleri için dahi kendine programlar düzenleyen kişilerdir. Dostluk ve düşmanlıklarında bilinçlidirler. Dostluklarına güvenilmeli, düşmanlıklarından korkulmalıdır. Gereğinde cömert ve fedakâr, gereğinde inatçı ve kindardırlar.

Her Şey Bu Kadar Yalın mı?

Evet buraya kadar her şey yalın ve kolay. Mil-yarlarca insanı birbirlerinden farklı belirli kümelere ayırır verdik gibi görünüyor. Gerçekte bu böyle olsaydı karakterologlar için herşey ne basit olurdu! Ancak, gerçek bundan çok farklı.

Bu sınıflamalar karakterolojinin temel taşlarını belirlemekten öte bir anlam taşımaz. Unutulmamalıdır ki hiç bir fert tanımlanan biçimde saf ve katıksız değildir. Aktif olarak tanımlanan kişide bir parça pasiflik mutlaka vardır. Heyecanlılık niteliği açısından, tüm heyecanlardan arınmış bir kişi düşünülemez. Her kısa akislide, değişik oranlarda uzun akislilik bulunabileceği gibi.

Daha önce de değindiğimiz gibi, bu etkenlerin birbirleriyle değişik biçimlerde birleşmeleriyle oluşan sekiz karakterolojik tip, insanlığın sekiz ana eğilimini belirler.

Ancak şunu açıkça belirtmemiz gerekir ki, karakterolojide isimlerin ayıt oldukları formülün belir-ticisi olmaktan öte bir görevleri yoktur. Bir «**Kanlı**»

her zaman yüzü renkli kişi demek değildir. O yalnızca: «nEAP» (non emotif, aktif, primer) Heyecanlı yapıya sahip olmayan, hareketli ve kısa akisli bir kişidir.

Bir «Sinirli» genel anlamda anlaşıldığı gibi, çabuk etkilenen, huysuz, geçimsiz biri demek değildir. Ancak sadece, «EnAP» (emotif, non actif, primer) Heyecanlı yapıya sahip, aktif olmayan ve kısa akisli bir kişidir.

şimdi bu sekiz tipi sırayla ele alalım. Tanımlarını, niteliklerini, özelliklerini açıklayalım. Sonra da her tipin yazım özelliğine değinerek, kişileri yazılarından tanıma olanaklarını belirleyelim.

1. İHTİRASLILAR (Passionnés) E—A—S

Sözlükte karşılığını: ateşli tutkuları, şiddetli arzuları olan kişiler olarak bulur. Formülü E—A—S (Emotif, actif, seconder)'in belirlediği gibi, heyecanlı yapılarının yarattığı yüksek düşleri, uzun akisliliğin sağladığı bir kararlılık ve devamlılıkla, aktifliğin kazandırdığı büyük itici güçle etkinlik kazanır. Güçlülük ve ihtiras onları karakterize eden iki temel ögedir.

Övgüye değer bir çalışma güçleri vardır. İş verimleri yüksek ve şaşırtıcıdır. İlgileri yaygındır. Yargıları kesin ve körükörünedir. Bir acıyı kolay kolay unutmazlar. Haksızlığa gelemmezler. Avundurulmaları, inandırılmaları, engellenmeleri zordur. Bağın-tılarında, verdiği sözlerde, hareketlerinde tutarlı, dürüst ve sabittir. Aşırı derecede namusludurlar. Şansa inanmaz, talih oyunlarına eğilim duymazlar. Hovarda değildirler. Saçıp savurmazlar. Özenli, düzenli ve tertiplidirler.

Sempatik ve sevimlidirler. Başkalarını etkileme gerekliliğini duyarlar. Yaradılıştan gelen bir sürükleyicilikleri, sempati güçleri, etkileme yetenekleri vardır. Bu özelliklerinin de yardımıyla emretme, hükmetme, egemen olma arzularını gerçekleştirebilirler. Karşımıza bazen bir vatansever, bazen bir dindar, kimi kere bir gezgin veya kaşif, kimi kere bir bilim adamı ve araştırmacı olarak çıkarlar. Kural-

lara, otoriteye aşırı derecede bağlıdırlar. Başkalarına olduğu kadar kendilerine karşı da bu konuda bağışlamasız, katı ve serttirler. İnsanları sever, onlara yardım etmekten kaçınmaz, ancak başkalarını, kullanılacak birer araç gibi görmekten de kendilerini alamazlar.

Bu kişiler düşlediklerini gerçekleştirmek isterler. İdeali gerçekte bulmayı amaçlarlar. Boş düşler kurmazlar. İhtirasları genellikle yüksek ve gerçekleşmesi olası şeylerdir. Amaçlarına erişmek için sabırsızdırlar. Engellere aşırı tepki gösterirler, büyük bir enerji ile savaşırlar.

Bu kişiler için çok büyük başarılar kadar, büyük felaketler de sözkonusudur. Aşırılık onlar için en büyük tehlike; ataklık ise mutluluk ve mutsuzluklarının nedenidir.

İşte size bu gruba giren ünlü kişilerden birkaç örnek :

Cromwell, Napolyon, De Gaulle, Michelangelo, Beethoven, Berlioz—Dante, Moliere, Racine, Corneille, Flaubert, Nietzsche, Pascal, Pasteur.

İHTİRASLI KİŞİLER NASIL YAZAR

Yazısı çok genel bir gözlemlerle, yalın, süslemesiz, açık ve net, düz ve köşelidir. Bu özelliklerin tümü, kendisi ve başkaları için saldırgan, sistemli, düzenli ve kararlı bir kişi olduğunun belirtileridir.

İki özellik, ihtiraslıların yazılarında yaygın ve belirgin olarak göze çarpar.

1. Yazı birimlerinin genellikle birbirlerine bağıntılı oluşu,

2. Yazının sağa doğru eğiminin bir akış, bir yön ve genişleme göstermesi.

İhtiraslının yapısındaki cömertlik, heyecan, atılım, onun yazısını da darlık ve sıkışıklıktan kurtarır, kıvraklık ve hareket kazandırır.

Yazı belki yumuşak değildir, serttir ama, kabalıktan da uzaktır.

Bu gruba örnek olarak verdiğimiz ünlülerden General de Gaulle'ün yazısı bütün bu özellikleri nasıl kendinde toplamış:

Les de Gaulle
de Gaulle
de Gaulle

Yazı örneği I

2. ŞEKİLSİZLER (Amorphes) nE—nA—P

Aktiflik ve heyecanlılık açısından zayıf ve kısa akisli olan bu kişilere mizaçlarının donukluğu ve tekdüzeliği nedeniyle «Şekilsizler» adı verilmiştir. Tanım olarak «ihtiraslıların tam zıttı olup, sivrilikleri bulunmayan, dümdüz, yalın kişilikleri, toplumda da kendilerine «silik» damgasını vurdurtmuştur.

Çoğu kez, benbenci, salt kendini düşünen, fizyolojik gereksinmelerinin doyumundan öte pek fazla bir şey düşünmeyen, en ufak işlerini bile savsaklayan, düzensiz, sistemsiz, inatçı görünümlü ve pek pratik olmayan kişilerdir. Şans oyunlarına belirgin eğilimleri vardır. Politik ve sosyal sorunlarla ilgilenmezler. Dini inançları ya çok yüzeyseldir, ya da hemen hemen yok denilecek kadar azdır. Yardımseverlik, aile bağlılığı, vatanseverlik, fedakârlık, fazilet duyguları için de fazla gelişmiş olduklarını ileri süremeyiz. Düşünceleri dar, zekâsı tembeldir. Az okur, kötü izler, soyutlama yapamaz. Kişisel fikir ve espri gücü zayıftır. Ağırdır, soğukkanlıdır, hoşgörülüdür, sinirlenmez. Bu özellikler onlara çok büyük bir kazanç da sağlamıştır. «Akıl hastaları arasında Şekilsizlere pek rastlanmaz.»

Aceleye gelmeyen, uzun süreli dikkat ve sabır isteyen işlerde şekilsizlerin çok büyük başarılar kazandıkları görülmüştür. Bir önder, bir politikacı, bir kaşif olamazlar ama, kişisel çaba ve kişisel karar

gerektirmeyen, bağımlılık ve edilgenlik isteyen işle-
rin yapılmasında başarılı olurlar. Gösterişe önem
vermezler. Bunu giyimlerinde, konuşmalarında ve
yaşamlarında görebiliriz. Geveze değildirler. Süslü
cümleler kullanmaz, uzun açıklamalar yapmazlar.
Fikirlerini kabul ettirmeye, onlar üzerinde tartışma-
ya, onları geliştirmeye ve düzeltmeye kalkışmazlar.

Müziğe, güldürüye, el becerilerine eğilim ve ye-
tenekleri görülmüştür. Yeterli, itilim ve gücü bulduk-
larında çok iyi birer teknisyen, taklitçi veya oyun-
cu olabilirler; ama sanatçı değil.

Toplumda bu kişilere sürekli aşağı düzeyde ki-
şiler arasında rastlayacağımızı da düşünmemeliyiz.
Bir «Şekilsiz» akıllı da olabilir, yüksek öğrenim
de görmüş olabilir, ender de olsa sorumluluk taşı-
yan bir yere de yükselmiş olabilir. Ancak bunun
için gerekli olan çalışma istek ve gücünü, karar
verme yetisini bulmuş olması zorunludur. Bunlar
yine de çalışmaya karar verebilmek için büyük güç
harcırlar. Ağır çalışır, dağınık çalışır, güç karar ve-
rirler. Yazılar ve dosyalar masalarının üzerinde yı-
ğılıdır. Ancak o karmaşıklığın içinden gerekli bir dö-
kümanı anında çıkartıp elinize verebilirler.

Halbuki bir başkası, o karışıklığın içinde telâşa
kapılır, saatlerce arar, sinirlenir ve sonunda da bu-
lamayabilir. Onlar her zaman soğukkanlı, gevşek,
gayretsiz fakat ince ve kibardırlar. Görünüşleri da-
hi karşısındakileri yerinden hoplatacak, sinirlendi-
recek, sarsacak kadar durgundur. Ancak bu temel
özelliklerin arasında beklenilmez, inanılmaz kadar
çok tipin çizgilerini yerleştirmek mümkün olabil-
mektedir. Bu nedenle tanımları dar kalıpları içinde
ele almayıp, çok geniş bir görüş açısıyla bakmalıyız.
Gözlem esnekliğine sahip olmanız yanlış belirleme-

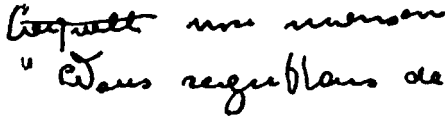
lerden kurtaracaktır sizleri. Çünkü saf bir tıp bulmak zordur. Tipik bir şekilsiz, temeldeki en küçük bir değişiklikle yepyeni boyutlar kazanır.

ŞEKİLSİZLER NASIL YAZAR

Şekilsizlerin yazıları genellikle yumuşak, gevşek, bütünlüğü, birliği olmayan karmaşık bir yazıdır. Harfler çoğu kez kargacık burgacık, birbirine oran-tısız, köşeli olmayan, ovale yakın biçimlidir. Özellikle «t» lerin çizgileri belli belirsizdir.

Yazıda büyük yükseltilere, özenli süslere rastlanmaz. Sürat ve akıcılıktan da yoksundur yazı.

İşte size bir örnek:

Yazı örneği II

3. ÖFKELİLER (Colériques) E—A—P

«İhtiraslılar» gibi heyecanlı yapıya sahip aktif kişilerdir. Ancak onların aksine kısa akislidirler. Öfke ve sevinçleri, istek ve tutkuları süreklilikten yoksundur. Bu onları iyi birer gerçekleştirici olmaktan alıkoyar. Heyecanlı yapıları onları büyük tutkulara ve ölümlere yönlendirebilir, sahip oldukları hareket gücü, tutkularını bir tayfunun gücü ve yıldırımın hızıyla önüne katabilir, ancak bu süreksizdir. Eylemleri genellikle olumlu bir sona varamaz.

Yaradılıştan canlı, değişken, hayat dolu kişilerdir. Ateşli, tutkulu, girişken, yırtıcıdırlar. Temiz kalpli, ard düşüncesiz, saf insanlardır. Aynı anda yüzeysel, kararsız, alınan, sorumluluklardan, aile yaşamından kaçan, çabuk öfkelenip çabuk unutan, çok vaad edip tutmayan, umutlandırıp, umut yıkan, rüzgârın etkisine, akıntının yönüne kapılan, zayıf güvenilmeyecek kişilerdir.

Onlardan korkulmalıdır. Bağlanmaktan kaçınılmalıdır. Ancak gene de sevilir ve bağlanırlar. Çünkü onlarda, kendini sevdirmeye sanatı, bir girdabın çekiciliği vardır. Onlarla yaşam renkli, yenilik dolu, değişik olabilir, ancak asla güvenli değildir. İç dünya ile ilgili değildir. Geçmişteki deneyler onlara bir şeyler öğretmez. Her zaman geleceklerini korkusuzca tehlikeye atabilirler. İnsanları tanımadan güvenir, kalplerini, düş ve umutlarını açarlar. On-

ları kullanmaya yönelirler. Önder olmayı, hükmetmeyi severler. Kendilerini düşlerinin etkisine bırakır, gerçeklerle karşılaştıklarında kırılırlar. Abartmaya eğilimlidirler.

Bütün bu özellikleriyle kişileri ve toplumları kendilerine inandırıp, bağlayabilir, sevdirebilir ve hattâ içlerindeki aşırı tutku ve özlemleri onlara yansıtabilirler. Bu kişilerin kurduğu ailelerin bireyleri veya öfkeliilerin önder olduğu toplulukların üyelerinin zarar görmemesi olanak dışıdır. Gemlenmemiş heyecanlar, ketvurusuz tutkular hele süreksiz ve devamlı değışkenseler, kişiyi veya büyük küçük her türde topluluğun yapısını sarsar, hırpalır ve çökertir. Fırtınalar halindeki yönlendirici güçler onlara çok kısa sürede çok büyük uzaklıkları aşırırsa da, ve bir kayalıkta parçalanmadığını dahi varsaysak da, ya yelkeni parçalayacak ya da direği kıracaktır.

Onlara iki şey pek gereklidir: Kararlılık ve ölçülük.

Öfkeliiler'e örnek olarak verebileceğimiz birkaç ünlü:

I François, Mirabeau, Danton, Balzac, Victor Hugo, George Sand

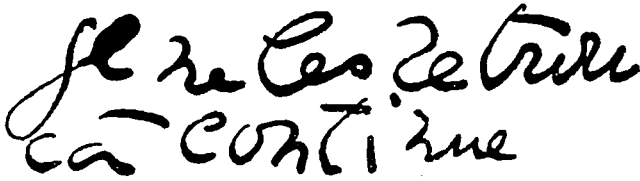
ÖFKELİ KİŞİLER NASIL YAZAR

Öfkelinin, canlılığını, gücünü ve kuvvetini açığa vurma, başkalarını etkilemeye olan gereksinmesi yazısına da yansır. Mizacının taşkınlığı, yazısının boyutlarının büyüklüğü, aşırı abartılmış yazı stili, kalemi kâğıdın arkasına iz geçecek oranda çok bastırması ile belirlenir.

Ancak bu, yalnızca karakterin yazıya yansımaları

sı değil ,aynı zamanda onun atılğanlığının, ateşliliğinin, coşkunluğunun, öfkesinin, aceleciliğinin, aşırı etkinliğinin, taşkınlığının belirtisidir. Küçük harfler yerine sık sık büyük harfler kullanması, zaten büyük yazılan kelimeleri daha büyük boyutlara ve görünüşe sokar. Satırlar giderek yükselir. Yazıya hareketli bir bütünlük egemendir.

Öfkelilerin yazılarında, bu egemen öfkeli niteliğe karışan tali karakter özelliklerine ilişkin farklılıklar bulunması doğaldır. Herhangi bir öfkelinin yazısı, örnekte görüldüğünce belirgin özellikleri bu denli açık taşımayabilir. Bu doğal karşılanmalı ve unutulmamalıdır.

Yazı örneği III

4. DUYGUSUZLAR

(Apathiques) nE—nA—S

Bu kişilere toplumun verdiği isim «Tasasız» ve «Vurdumduymaz»dır. Etkinliği olmayan bu varlıklar bir deyişle alınlarının teriyle almışlardır bu adı, eğer almak için ter dökmelerine olanak olsaydı.

Formülünde görüldüğü gibi (non Emotif—non Actif—Secondar) heyecanlı yapıya sahip olmayan, pasif yaradılışlı, uzun akisli kişilerdir. Ağır ve geç hareket eden, renksiz, beğeni kazanmalarına pek olanak olmayan kişiliğe sahiptirler. Duygusuzlar, kendilerine özgü, kişisel, dikkat çekici ve özendirici davranışların insanları değildirler. Alışkanlıklarının esiri olacak kadar onlara bağılıdırlar. Olanak bulduklarında da onları yaşamlarının sonuna değin sürdürürler ,engellenmez, kırılmaz bir ınatla.

İçinde bulundukları ortam ve koşulların baskısına uyar; onlara biçim ve yön vermeye, değiştirmeye çalışmaz, onların verdiği biçime uyum gösterirler. İlgisizliklerinin ağırlığı, kutsalın kutsalı alışkanlıklarının gücü ile karşı durabilecekleri her şeye karşı dururlar. Varlıkların en bağımsızlarından sayabiliriz onları. Başkalarıyla pek ilgilenmez, kendi inanç ve düşüncelerine göre hareket ederler.

Bütün bu özelliklerine rağmen kaygılanmaktan, sinirlenmekten kendilerini kurtaramazlar. Bir karar verebilmek için pek çok düşünüp sıkılır, karar ver-

dikten sonra da gene tedirginlikten, hoşnutsuzluktan sıyrılamazlar.

İnatçıdırlar. Fikir ve düşüncelerine bağlı, onlar üzerinde hiç bir tartışmaya kalkışmayacak kadar kesindirler. Dikkatli, titiz, ölçülü, kılı kırk yaran, tutucu, her şeyin yoluna yordamına göre olmasına özen gösteren, cömertlikten uzak, ancak yine de harcamalarında fazla akılcı olduğu söylenemeyecek ve kendi mal varlıklarını pek de iyi yönetemeyen kişilerdir.

Konuşkan. hoşsohbet, neşeli, canlı ve sosyal insanlar değildirlir. Bir arkadaşlık ne denli güzel, ne denli özendirici ve eğlendirici olursa olsun onlar yalnızlıklarını yeğ tutarlar. Bu duruma, kendilerini yalnızlıklarına adanmışlardır veya kendi kendilerini toplumdan uzak tutmaktadırlar da diyebiliriz. Çocukları ve hayvanları da sevmez, onlardan sıkılırlar. Bütün bunların, sıkı sıkıya bağlı oldukları, tekdüze, sıkıntısız, sorunsuz, alışkanlıklarının egemen olduğu yaşam biçimlerini bozmasından kaçınırlar.

Kurdukları yaşamının içinde ağırbaşlı, düzenli uygun bir görünüşleri vardır. Alıştıkları yaşam biçimi, onların dayanağı, yaslandıkları temel, tutundukları çerçeve, sarıldıkları duvardır. Bir yapının altından temelini çekerseniz, duvarda asılı duran bir tablonun çerçevesini sökerseniz, bir sarmaşığın sarıldığı duvarı yıkarsınız ne olur? İşte bir «duygusuzun» alıştığı yaşam biçiminden koparılması aynı sonuçları doğurur. Sarsılır, yapısında çatlaklar oluşur, yıkılır, çöker. Düzeninin bozulması onu tehlikeli bir duygusuzluğun, vurdumduymazlığın içine atar. Çerçevesiyle ilgisi kesik, içekapanık, asık su-

ratlı bir görünüme bürünür. Binbir düşünce ile sar-
maşdoiaş hali aldatmamalıdır sizi. Aslında içi boş
ve duygusuzdur. Düşündükleriye, hep aynı yalın
ve basit şeylerdir.

Yaşamda onları, yaşamakta oldukları, yalın ha-
yat düzenlerincen kolayca tanırız. Tüm çaba ve ça-
lışmaları doğal gereksinmelerinin doyurulmasına ve
yaşama düzenlerinin sürdürülmesine yöneltilmiştir.
Tutku ve tüm heyecanlardan sıyrılmışlardır. Kazan-
ma, yükselme, yaşamlarını daha iyi bir düzeye ulaş-
tırma gibi hiç bir sorunları yoktur. Kendiliklerinden
hiç konuşmaz, kişiliklerine ait tüm bilgileri bir sır
gibi saklarlar. Bundan başka diğer insanlarla da
hiç ilgilenmezler. İyi bir gözlemci bile değildirler.
Duygusuz, soğuk ve sakindirler. Yalnız yeme ve içme
zevklerinde hiçbir eksiklik yoktur. O da olmasa on-
ların nasıl var olduklarına dahi şaşabilirdiniz.

DUYGUSUZ KİŞİLER NASIL YAZAR

Yazıları, dikkat çekecek kadar düzgün, yuvar-
lak biçimli harflerden oluşur. Tümüyle durgun, ha-
reketsiz tekdüze ve muntazamdır. Uyumsuz, dikka-
ti çekecek, aşırı, beklenmedik hiç bir şey, ne bir
harf, ne bir çizgi, hiç bir şey gözükmez.

*Amnacedes gu
had naves*

Yazı örneği IV

5. DUYGUSALLAR

(Sentimentaux) E—nA—S

Duygusallar heyecanlı yapıya sahip, pasif yaradılışlı, uzun akisli (Emotif—non Actif—Seconder) kişilerdir.

Dış dünya ile ilgileri zayıf, içedönük, duygulu, ölçülü, ince, nazik ve kibar insanlardır. Kolay incinir, çabuk alınır, yaralanır, gücenir ve mutsuz olurlar. Başkalarını, incitip kırmaktan son derece kaçınır ve çekinirler. Ancak kendi kafalarında düşleyip canlandırdıkları, körükleyip alevlendirdikleri itilmişlik, aldatılmışlık, yaralanmışlık duyguları ile mutsuzluklarını hep canlı ve taşkın tutarlar. Hemen hemen her yerde ve her şeyde acı, tasa, üzüntü nedeni bulurlar. Bir hiç onun kendisiyle ilgilenilmediği, dışa itildiği, aldatıldığı duygularına kapılmasına neden olabilir.

Yersiz alınganlık ve sitem gösterileri yaratır, yerli yersiz acılarını kusup tartışma çıkarır veya kendi iç dünyasına kapanıp sessizce acı çeker, gönlü yaralı bir halde içi içini yer durur. Bu durum ve tutumları onları yalnızlığa iter. Bir toplum ve kalabalık içinde bile yalnız ve tek kalırlar. Bu tutumları aptallıklarından veya gerçekte oraya uyamayacaklarından değil, aşırı duygusallıklarından, kendilerini

ilgilendiren konuların yoğunluğundan, kararsızlıklarındandır, çekingenliklerindendir.

Aşırı ve yoğun hareketlilik, gürültü, kalabalık, karışıklık onları korkutur. Ani bir öfke, bir hırs onlara hareketlilik ve güç kazandırmazsa birden herşeyden vaz geçer, herşeyi bırakıp giderler. Kararsız ve utangoçtırlar. Yırtıcılıkları, girişkenlikleri yoktur. Bir işle karşı karşıya kaldıkları zaman onu istememek için çok güzel nedenler sıralıyabilirler kendilerine. İcdünyaları bir volkan gibidir oysa. Büyük patlamalar, kabarmalar içindedir. Ancak büyük bir baskı, daha büyük bir güç, bir ağırlık vardır üzerlerinde. Dışa veremezler, etkinliklerini gösteremezler. Onlar eyleme geçemeyen, geçmelerine olanak olmayan idealistlerdir. Devamlı ve sürekli olarak güçlü heyecanların, tutukuların peşindedirler. İş hayatında, sosyal ilişkileri gerektiren, aşırı enerji ve hareket isteyen konularda pek başarılı oldukları söylenemez.

Genellikle asık yüzlüdürler. Yaşama sevincinden ve neşeden uzaktırlar. Eğlenceden, güldürüden, hafifliklerden hoşlanmazlar. Gelecekte endişeli, tedirgindirler. Bu duygu onları, ölçülü, dengeli, dikkatli davranmaya iter. Ancak, o kadar çok duraksama ve kararsızlıklar geçirirler ki, elverişli ortam ve olanağı yakalamak isterken onu parmaklarının arasından kaçıırırlar. İşte yerinmek ve üzölmek için bir olanak daha.

Bulundukları bir açmazdan ,güç bir durumdan kendi güçleriyle kurtulmaya çalışmak ve çabalamak yerine bir başkası tarafından kurtarılmayı beklerler. Adeta bir mucizenin ortaya çıkmasını ümid ederler.

Örneğin, parasal bir sorunla karşı karşıya kaldıklarında, ellerindeki birkaç kuruşu en iyi bir biçimde kullanmaya kalkışacaklarına, şans oyunlarına yatırmayı, Spor Toto oynamayı veya bir Millî Piyango bileti almayı yeğ tutarlar. Parasal tedirginlik ve fakir düşme korkusu onları bazen cimriliğe varan tutumluluğa itebilir.

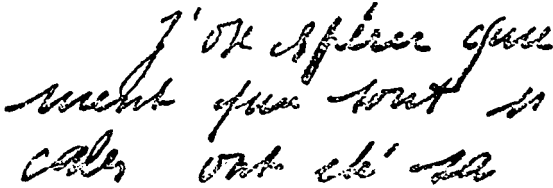
Enerji ve hareket etkinliğinden yoksun olan duyguların kendilerini aşabilmek için, enerji ve güç kazanma, çekingенliği yenme, yetenekleri görme ve onlardan yararlanma üzerine kitaplara yönelmeleri çok ilgi çekicidir ve durumlarından hoşnut olmadıklarını göstermesi, değişmek istemeleri açısından dikkate değerdir. Sahip olmadıkları aktiflik, başarıyla aralarındaki tek engeldir.

Duygulu ve derin yaradılışlı bu kişiler, kırılmak ve horlanmak korkusuyla, kendilerini anlamaktan uzak, yüzeysel dostlardan saklanırlar, duygularını gazetelerin ve dergilerin dert dinleme köşelerinde büyük yaprakların arasına gömerler. Böyle bir belgenin başkaları tarafından patavatsızca okunması veya çok ender olarak güvenilir ve yakın saydıkları dostlarına açtıkları gizlerinin uluorta ortalarda sergilenmesi onları en büyük felâket derecesinde yaralar.

DUYGUSALLAR NASIL YAZAR

Yazılarında içlerindeki heyecanların varlığını dile getiren iniş çıkışlar, yükselip alçalmalar, harflerin eğikliğinde uyumsuzluklar görülür. Kâh daralır

küçülen, kâh genişleyip büyüyen, zaman zaman boyları yükselen harfler belirgindir. Yazı serbestlikten yoksundur ve düzeltmelerle doludur. Harflerde, satır ve kelime aralarındaki uzaklıklarda uyum ve orantı yoktur.

İ' ok b'f'irer g'ur
m'ent g'ur t'out s'
c'ale' ont e'le' sa

Yazı örneği V

6. KANLILAR

(Sanguins) nE—A—P

Dikkat edecek olursak Kanlılar, formül olarak duyguların tam anlamıyla karşıtıdır. Heyecanlı yapıya sahip olmayan, aktif ve kısa akisli (non Emotif —Actif—Primer) kişilerdir. Doğal olarak karakter özellikleri bakımından da zıt olmaları gerekir ki, gözlem ve deneyler bunu kanıtlamıştır.

Duygularına, heyecanlarına kapılmazlar. Onlarda egemen olan çıkar ve yararlarıdır. Ne içinde yaşadıkları toplumun değer yargılarına, ne prensip ve kurallara kapılırlar. Anılara, kuram ve kurumlara, duygu ve inançlara değer verenleri saf bulurlar.

Egoisttirler. Başkalarını pek düşünmezler. Başkalarının dertlerini dert edinmez, sorunlarını üstlenmez. İyilik, şefkat, acıma, yardımseverlik onu etkileyebilecek sözcükler değildir. Herkesin kendinden sorumlu olduğu inancındadırlar.

Kaba, hoyrat, soğuk varlıklardır. Onları incitmek, yaralamak, kırmak olanaksızdır. Tüm duygularında yüzeyseldirler çünkü. Ümitsiz bir aşk yüzünden kendini öldürmeye kalkan bir kanlı bulunamaz. Bir dostun acısı veya bir yakının sıkıntıya düşmesi onları derinden etkilemez. Kaplanmış oldukları fil derisini üstlerinden sıyırmak olanaksızdır.

Yalnızca içlerinde bulundukları anı yaşayan, dışa dönük, girişken, mücadeleci, hayat insanlarıdır. Yaşamayı severler ve dünyaya dört elle sarılmışlardır. Zorluklar, sorunlar, engeller onlar için bir oyun ve mücadele saydıkları yaşam eğlencesinin birer parçasıdır. Onların bu eylemci yapıları her durumda çıkarlarını korumalarına olanak tanır. Dünyayı tümüyle kendilerine, öz yararlarına uygun biçimde yorumlar, çevrelerindeki her şeyden yararlanırlar. Olumlu, objektif bir gözlemcidirler. Fizik ve fikri cesaretlerine inanırlar. Kendileriyle övünen, gururlu aktif, girişken, cesur kişilerdir. Değişik ortam, değişik yer, değişik hava arayan, spor ve eğlence isteyen yapıları vardır. Konuşkandırılar. Kişileri etkileyebilen iyi birer konuşmacıdırlar. Anlama, kavrama ve inandırma yetenekleri yüksektir. El becerilerinde de, ticaretle de, diploması ve sanatta da, başarıya ulaşmış pek çok kanlı görürüz. Machiavelli, Mazarin, Talleyrand, Montesquieu, Voltaire, Anatole France bunlar arasındadır.

Bu sınıflamaya giren kişilerin çok büyük bir avantajları daha vardır. Tüm psikişik hastalıklara karşı dirençlidirler.

KANLILAR NASIL YAZAR

Kanlıların yazısı çabuktur, ama acele değildir. Zaman onlar için değerlidir ancak acele etmeyecek kadar da özgüvenleri vardır.

Satırlarının yönü iniş çıkışlı değildir.

Hafif bir eğimle yazarlar. T'lerin çizgilerini gelişigüzel çiziktirirler. Yazıları hiçbir zaman durgun, hantal değildir. Aksine bir enerji ve hareket göze çarpar.

*Tauf iufre
deput en Journé,*

Yazı örneği VI

İçlerinde çok düzensiz, gelişigüzel yazarlarına ratlanır. Bu, o yazı sahibinin durumlara uymadaki aşırı esnekliğini gösterir ki, kendisini, bulunduğu ortama uyabilmek için renkten renge giren Bukalemuna benzetebiliriz. Öyle ki çıkarını koruyabilmek için herşeyi gözden çıkarabilecek yapıdadır. Doğruluk ve dürüstlük onun nitelikleri arasında değildir.

7. SINIRLILAR

(Nerveux) E—nA—P

Heyecanlı yapıya sahip, pasif yaradılışlı, kısa akisli (Emotif —non Actif—Primer) kişilerdir.

İstimi üzerinde her an kalkışa hazır bir lokomoteife benzerler. Duygu ve etkinlikleriyle her an bir atılımın başlangıcındadırlar. Güçlerini çoğu kez boşa tüketirler. Etkinlik ve çabaları, bir çırpınma, telaşla sağa sola koşuşma ve çabalamadan öteye gitmez.

Kurallardan, sınırlamalardan, engellerden nefret eder. Sınırsız bir özgürlük içinde, hiç bir kural ve sınırlama tanımadan, gönlünün dilediğince yaşamak ister. Kanunlar ve kurallar onlar için bir değer değil, aksine aşılması gereken engellerdir. Sorumluluklardan, görevlerden söz etmeyin onlara, size özgürlüklerinden dem vururlar.

Duyguları çok canlıdır. Heyecansaldırlar. Hayal güçleri olağanüstüdür, düşleri bir artistinki kadar parlak ve renklidir. İnce ve keskin zekâlıdırlar. Ancak onları gerçekleştirecek sürekli bir çalışma yetileri yoktur.

Kaypak, değişken, bağıllık duygusundan uzak, savurgan ve dağınık, itici, yalancı olurlar. Kararsızdırlar. Değişik duygu, düşünce, istek ve heveslerin tutsağı olurlar. Nevrozlara eğilimlidirler. Onların esas manisi boş kaldıkları zaman iticiliğin değişik etkilerine kapılmalarıdır. İticilik ve kararsız-

lık onların yapılarını sarsan iki güçlü asolaktır, sanki tüm güçlerini emer ve sömürür.

Şüphencilik ve kötümserliğe düşmedikleri, alınganlık ve gururlulukları denkleştiği zamanlarda bu durumlarından üzüntü duyarlar. Çünkü onlar kendilerinin ne olduklarını anlamakta ve bilmektedirler. Sınırsız ve sonsuz istekleriyle, ulaşabilecekleri arasındaki aşılmaz uçurumu görebilirler. İradeleri varsa kendileriyle savaşa girerler. Bu dağılma eğilimlerine karşı hergün yeni bir meydan savaşı verirler. Başaranları çok olur.

İrade güçleri, tutku ve heyecanlarının aşırılıklarına söz geçirecek kadar güçlü değilse tümüyle duygular egemen olur yapılarına. Sürekli olarak, bùyük acılar, umut ve umutsuzluklar, hazlar ve korkular içinde adeta çırpına çırpına yaşarlar. Pek çok sanatçı vardır onların arasında. En ünlülerini sayalım biz, yaşamlarını gözlerinizin önünden geçiriverin siz de:

Byron, Chateaubriand, Baudelaire, Verlaine, Dostojevsky, Stendhal, Edgar A. Poe, Oscar Wilde, Gabriele d'Annunzio, Henri Heine, Chopin, Mozart, Gauguin.

SİNİRLİLER NASIL YAZAR

Yazıları durgun değildir ama yüzeyseldir. Fantaziye, süse, gösterişe kaçır. Yerli yersiz uzantılar yapar. Bir kelimeden diğerine uyumsuz atlayışlarla geçer. Koşar, uçar, dolanır. Heyecanlılık, kabına sığmamak yazılarında da belirgindir. Yazı hemen he-

men her yönüyle, biçim, büyüklük, durum, ölçü, yön açısından uyumsuzluklar gösterir. Çoğunlukla kalemini bastırarak yazar, bazen harfleri çok şişkin ve büyük olur.

Ne m'as zais zan
moment j'ottem
Je tous dir

Yazı örneği VII

8. SOĞUKKANLILAR (Flegmatiques) nE—A—S

Formüllerinde görüldüğünce, (non Emotif—Actif—Secunder), heyecanlı yapıya sahip olmayan, aktif ve uzun akisli kişilerdir.

Onlarda heyecan, duygu ve hayalin yerini, akıl, mantık ve objektiflik almıştır. Soğukkanlılar, Sinirlilerin tam zıttıdır. Sinirlilerin kararsızlığı, iticiliği, endişelilikleri onlarda yoktur. Her alanda sakinlerdir. Bilinçli, tutumlu, ölçülü, sabırlı, hoşgörülüdürler. Çabuk heyecanlanmaz, korku, öfke, sevinç ve üzüntülerine yenilmezler. Cesur ve dayanıklıdır. Kendilerini bir amaca adadıklarında hiç bir şey onları bu amaçtan alıkoyamaz. Bir kaya kadar dayanıklı ve sağlamdır.

Tüm davranışlarında tutarlıdır. Sözlerine, dostluklarına güvenilir. Açık ve kesindirler. İnsanları anlar, onları oldukları gibi kabul ederler. Başkalarına egemen olmaya, onları etkilemeye ve kullanmaya çalışmazlar. Başkalarının özgürlüklerine ve kişiliklerine saygılıdır. Kurallara çok önem veren, alt üst ilişkilerine, örf adet ve geleneklerine, toplumun değer yargılarına saygılı kişilerdir.

Aşırı tutkuları, zayıf yönleri yoktur. Başkaları tarafından da kolay etkilenebilir ve kendi amaçları doğrultusunda bilicli olarak kullanılamazlar. Görünüşe önem vermez, ölçülülükten dışarıya çıkmazlar.

Düzenli, tertipli ve ciddidirler. Eğlence ve gülmeye karşı pek eğilimli sayılmazlar. Nükte yapma yeteneğinden yoksun değillerdir ama insanları güldürmeyi amaçlayan biçimde konuşmaktan hoşlanmazlar. Davranışlarında olduğu gibi giyimlerinde de ağırbaşlıdır. Bunu cimriliklerine bağlamaya kalkanlar vardır. Bu tamamiyle yanlıştır, ancak onlar savruk değildirler, paralarını ölçülü kullanırlar. Yaşamdan tad alma zevklerinin fazla geliştiğini söyleyemeyiz.

Saf bir soyutlama içerisinde çalışmasını sever. Matematik ve Mantık ona harika bir biçimde uyan alanlardır. Belli kurallara bağlı problemleri şekilci, ölçülü ve katı bir dogmatik olduğu için sever.

Gaston Berger «Karakter ve Şahsiyet» adlı yapıtında bu konuda aynen şunları söylüyor: «Çok önemli sosyo-ekonomik bir düzeyde bulunan bir Soğukkanlıyı uzun süreyle yakından izledik. Bir kurala uymayan, hiçbir kural tarafından doğrulanmayan tek bir karar vermiyordu. Ani, değişik, herhangi bir kurala uyum göstermeyen bir durumla karşılaştığında ise, hemen kendi kendisine özel bir kural koyuyordu. Hem de bu kuralın yalnız bir kerelik geçerli olduğunu bile bile.» Evet, bir Sinirlinin, Soğukkanlıların dünyasında yaşaması kadar bir Soğukkanlının da Sinirlilerin dünyasında yaşaması oldukça zordur.

Ünlülerden birkaç isim saymak gerekirse: Kant, Leibniz, Bergson, Buffon, Washington, Jofre, Franklin'nin adlarını verebiliriz.

SOĞUKKANLILAR NASIL YAZAR

Kendi ölçüleri içinde yazısı, dengeli, ölçülü, ılımlı, aşırılıklardan uzaktır. Ne aşırı bir bastırma, ne

de abartmalı bir biçim veya çizgi görülebilir. Yazıda yer alan harfler ne çok geniş ne çok dardır, hafif sağa doğru eğik, birbirlerine düzenli biçimde kaynaşmış, kelime ve satır aralıkları orantılı bir aralıkla bölünmüştür. Genel olarak yalın, düzenli ve akıcı bir yazıya sahiptirler.

*Je me trouvais
mardi matin en*

Yazı örneği VIII

ÖZ

Ayrı özellik ve nitelikleriyle birdiğlerinden farklı sekiz tip, sekiz portre gördük. Şimdi bunların Le Senne tarafından yapılan en özlü belirlenmesini görelim.

1. İhtiraslılar (Passionné) aşırı tutkuları vardır.
2. Şekilsizler (Amorphes) organik gereksinmelerinin tutsağıdırlar.
3. Öfkeliiler (Colériques) candan ve içten sevgileri vardır.
4. Duygusuzlar (Apathiques) alışkanlıklarına son derece bağlıdırlar.
5. Duygusalılar (Sentimentaux) çok kolay yaralanır ve kırılırlar.
6. Kanlılar (Sanguins) son derece pratik düşüncelidirler.
7. Sinirliiler (Nerveux) duygulu ve serseri yaradılışıdırlar.

8. Soğukkanlılar (Flegmatiques) kural ve prensiplerine bağlıdırlar.

Unutulmaması gerekir ki karakter bireyin tümü, herşeyi değildir. Onun çatısı, iskeleti, anahtarlarıdır, ama bireyin psikolojik yapısının bizzat kendi değildir.

Karakterin üstünde olan nedir? Bu şahsiyet, kişilik dediğimiz bütün «ben» dir. «Modern psikolojide şahsiyet, temeli beden yapısı ve bünyede bulunan mizaç ve karakter binasına, sosyal yaşamın kondurduğu bir üst yapı olarak tanımlanır. Ancak bu üst yapı, bir dengeyi belirtir...» «...Karakterle toplum arasında kurulan bu dengede daha çok uyuma yarayan davranışlarımız, yani zekâ rol oynar... Şahsiyet, zekânın, karakter dayanağı üzerinde, toplumsal ortam ve koşullara göre kurduğu dinamik bir montajdan ibarettir...

Yazıyı inceleyen grafolog, yalnızca kişinin satırlarının yapısını, ve temel davranışlarını gözönüne getirmez, ancak zekâsının davranışları üzerindeki etkilerini çizmeğe, tepkilerinin belirli ortam ve koşullarda ne kadar değişebileceğini tanımlamaya çalışır.

ŞAHSIYETTE İKİ UÇ

İÇEDÖNÜKLÜK — DIŞADÖNÜKLÜK

Bu incelemeye çalıştığımız sekiz tipin yanısıra, JUNG'un, günlük konuşmalarımızda bile çok adı geçen bu sınıflamasına da değinmeye çalışacağız.

«Jung'a göre bir bireyi psikolojik bakımdan karakterize etmek için elimizdeki ölçü, ondaki en farklılaşmış fonksiyonun tipini belirlemektir. Ancak bu yetmez. Aynı zamanda bireyin genel davranışlarını, dış ve iç dünyaya karşı yönelişini, dış ve iç dünyadan kendisine gelen etkilere karşı tepkide bulunma biçimini belirlemek lâzımdır. İşte İçedönüklük ve Dışadönüklük, bireyin iki tepki biçimini gösterir. Bunlardan herbiri, bireyin psişik oluşumlarının bütününe geniş oranda yöneten bir davranışı içerir...»

Ancak hemen belirtelim ki içedönüklüğü ve dışadönüklüğü tanımlarken bir zorlukla karşı karşıyayız. Bazı yazarlar içedönüklük ve dışa dönüklüğü tanımlarken en uç, aşırı ve marazi halin tanımını yapmışlar, bazıları ise, yaygın olarak bulunan, normal içedönüklük ve dışadönüklüğü tanımlamışlardır. Bu psikolojik durumların, anlam ve kapsamı hakkında tam bir birliğe varılamamıştır. Bu terimleri okur ve konuşurken bu açıdan titiz ve dikkatli davranmak zorunludur.

Jung'a göre «Dışadönüklük objeyle, objektif, olumlu bir ilişkiyi; İçedönüklük ise, sübjektif bir ilişkiyi gerektirir.

Dışadönük kimse kendi uyum ve tepki biçimini daha çok dış ölçülere, toplumsal değerlere, ortama ve zamana vb. göre ayarlar. İçedönük, aksine, davranışını sübjektif faktörlere göre düzenler. Bu nedenle, dış dünyayla olan uyumunda, çoğunlukla noksanlıklar olur.

Dışadönük objeye göre düşünür, hisseder, ve davranır... «...Herşeyden önce dış âleme doğru yönelmiştir. Halbuki İçedönükte, yönelmenin hareket noktası, süjenin kendidir. Birey, objeye, ancak İkinci derecede ve dolayısıyla bir değer verir...»

«İçedönüklük genellikle, insanın kendi iç dünyasıyla, kendi zihni olguları ve yönelişleriyle, ayrıca başkalarının kendisi hakkındaki görüşleriyle meşgul olması demektir.»

«Dışadönüklük ise, dış dünya ile obje ve olaylarla ilgilenme halidir.» Bu durumların her ikisi de herkes için normaldir. Bu iki tipe birer örnek vermek gerekirse Hamlet'i İçedönük, Polonius'u da Dışadönük olarak belirleyebiliriz.

İçedönüklük ve Dışadönüklüğü uç anlamda anlatan Porat'da İçedönüklüğün tanımını görelim:

«Bu, bir süjenin zihin hayatının, bütünüyle kendi iç dünyası üzerinde kutuplaşması ve süjenin dış dünya ile ilintisini kaybetmesi halidir. Hasta kendisini duygularının ve hayalgücünün yarattığı, istekler, korkular, kâbuslar vb. alışılmış dünyası içinde yaşar. Bu istek ve korkular bir İçedönük için, var olan yegâne gerçeklerdir.»

İki farklı görüş açısını böylece belirledikten sonra Jung'un görüşüne uygun olarak, bu iki tipi çevremizdeki kişilerde saptayabilecek biçimde tanımlamaya çalışalım ve yazılarından örnekler verelim.

İÇEDÖNÜKLER

Kalabalık arkadaş toplantıları ve yaygın ilişkilerden çok, sevdikleri ve anlaştıkları bir kaç kişinin arkadaşlığını veya yalnızlığı yeğ tutarlar. Kalabalık toplantı ve ortamlarda kendilerini yabancı hissederek, farkedilmekten, dikkati üzerlerine toplamaktan kaçınırlar. Kuruntularından, güvensizlik ve utangaçlıklarından korkunç şekilde tutuk ve çekingendirler. Yalnızca güvensiz değil aynı zamanda kuşkuludurlar da.

Devamlı olarak kapalı ve ketumdurlar. Birisine kızdıkları zaman kinlerini uzun süre saklar ve biriktirirler. En uygun olmayan bir sırada birden patlar, içlerinde ne var, ne yoksa, tüm duygu ve kuşkularını adeta kusurcasına ortaya dökerler.

İç dünyalarına, duygularına çok fazla önem verirler. Günlük olaylara karşı ilgileri çok azdır. Onun yerine düşlerini, gerçekleştirebileceklerini sandıkları bir tasarımı düşünmeyi, onunla oyalanmayı yeğlerler.

Gururlu ve onurludurlar. Çabuk alınır, kolay kırılırlar. Buna rağmen başkalarına fazla değer de vermezler. Herkes tarafından kabul edilen doğmalarla, fikir ve düşüncelerle ilgilenmezler. Gerçek bir meydan okuma davranışı içine girerler. Türende tek olmak ve çılgınca bağımsız kalmak isterler. Gururları onları başkalarından yardım istemekten alıkoyar. Herhangi birinden yardım kabul etmek on-

lar için gerçek bir acı, kabul edilemeyecek bir borçlanmadır.

İÇEDÖNÜKLER NASIL YAZAR

İçedönükleri yazılarından tanımak fazla zor değildir. Küçük, düzenli bir yazıdır bu. Ancak harflerin bir diğerine bağıntısı düzenli ve iyi değildir. Yazı genel olarak düzenlidir ama tekdüzelikten de uzaktır. Dikkat ve özenle incelendiğinde sayısız uyumsuzluklar görülebilir.

*longue avec bonum armen
à l'arm. l'arm. la famille
ilard - la - au fraud complet.*

Yazı örneği IX

DIŞADÖNÜKLER

Dışadönükler tamamiyle içedönüklerin tersidirler. Yalnızlığa gelmeyen, çok çabuk ve kolay arkadaş edinen, kalabalık arkadaş gruplarından, toplantılardan hoşlanan, çevresine kolay ve iyi uyum gösteren, her yerde kendi evindeymişçesine rahat eden, ilgiyi üzerine çekmekten hoşlanan ve nadi-ren toplantıların merkezi olmaktan çıkan kişilerdir.

Canlı, hareketli ve insancıldır. Çevresindekilerle karşı yoğun bir ilgisi vardır. Bilinçle ve istekle önderliği üzerlerine alırlar. Bağımsız veya ortak bir davranış biçimi sürdürebilirler. Açık, gösterişi seven, yavaşılabilir, anlaşılabilir kişilerdir. İnsanlara kuşkuyla bakan içedönüklere oranla daha çok güvenirler çevrelerindeki kişilere. Bir çatışmada hemen kendini korumaya girer. Hislerini, duygularını, izlenim ve düşüncelerini hiç çekinmeden açık açık söylerler.

Dış dünya ile ve günlük olaylarla o denli ilgilidir ki, duygusalıktan kaçır bir görünümü vardır. Kendi içine inmekten, duygularını incelemekten hoşlanmaz. Acılarının, öfkelerinin, kırgınlıklarının üzerinde fazla durmaz, içi içini yemez.

Herhangi biriyle, duyduğu veya yaptığı herşeyi konuşur. Gizlisi saklısı yoktur. Başkalarının dikkatini çekmeğe, beğenisini kazanmaya çalışır, buna önem verir ve hoşlanır.

Ancak tekrar hatırlatalım ki hiç bir birey tü-

müyle İhtiraslı veya tümüyle Soğukkanlı olamayacağı gibi, her Dışadönükte biraz İçedönüklük, her İçedönükte biraz Dışadönüklük vardır. Tıpkı, bir İhtiraslıda Duygusallık, bir Soğukkanlıda Öfkeli olabileceği gibi.

Bundan başka hiç bir birey belirli kalıplar içinde kalmaz yaşamı boyunca. Evet, tüm tipler gibi, İçedönüklük — Dışadönüklük de bireyin yaşamı boyunca az çok değişmez birer tepki biçimleridir. Ancak, bu davranış biçimlerinden biri veya diğeri yaşamın bazı devrelerinde nöbetleşe baskın olabilir. Örneğin buluş çağı, çoğunlukla bir dışadönüklük çağıdır. Menopoz ve cinsel isteksizlik dönemi ise bir içedönüklüğü gerektirir.

DIŞADÖNÜKLER NASIL YAZAR

İşte örnekte görüyorsunuz. Son derece geniş ve iri, hareketli, serbest ve güvenle yazılmış bir yazı biçimleri vardır dışadönüklerin.

*Il y a des
fractures très*

Yazı örneği X

YAZININ ÇÖZÜMLENMESİ

Buraya kadar insanlık dünyasını, mizaçlar ve karakterlere göre böldük, sınıfladık ve yazılarından herbirini nasıl belirliyebileceğimizi kabataslak da olsa açıklamaya çalıştık. Oysa, devamlı olarak belirttik ve hatırlattık ki, hiçbir birey, tanımlarda olduğunca katıksız olarak ve saf bir biçimde tek bir tipin özelliklerine sahip olamaz. Buna göre biz, inceleyeceğimiz bir yazı sahibini, çözümlememizin sonunda: — Bu yazı sahibi bir Öfkeli'dir veya bir Şekilsiz'dir deyip kestirip atamayız.

Bu durumda, yazının ayrıntılarına inmek, sıralamak, seçmek, bölünmüşü bir daha bölmek, tekrar gözden geçirmek, ayrıntıları birbirleriyle karşılaştırmak, arlarındaki bağıntıları bulmak sözkonusu olacaktır.

Bu bir uzmanlık konusudur, büyük bir yetki ve bilgiyi gerektirmektedir. Bunu gerçekten başarıyla yapan pek çok grafolog vardır bugün ve bu konu üzerinde son yıllarda pek çok değerli araştırma yapılmıştır. Biz bunların en ünlülerini ve yararlanmaya çalıştıklarımızı sıralıyalım yalnızca:

Dr. Corman, Dr. Streletski, Dr. Resten, Dr. Rivére, Klages, Pulver, Saudek, Crépieux Jamin, Dr. Hertz, A. M. Cobbaert,

Bir yazının çözülmesine girmeden önce kesinlikle bilmemiz, daima anımsamamız ve uygulamamız gereken bazı şeyler vardır ki, önce onlara

değinelim. Unutmamalıyız ki, çözümlendiğimiz yazı sahibinin gizlerine, sırlarına elimizi uzatmaktayız. Ve unutmamalıyız ki, hepimiz, insanlık denen bütünün birer parçasıyız. Ne kadar birbirimizden farklı ve tek de olsak birbirimize benzer bir yanımız vardır. Hiç birimiz tam değiliz, hepimiz eksik ve kusura luyuzdur. Hiç kimsenin kimseye, bir eleştirici gibi davranmaya yetkisi ve yetisi yoktur. Ne yetki ve ne koşulla yaparsak yapalım, yaptığımız bu işi büyük bir dikkat ve titizlik, engin bir hoşgörü, tam bir iyliliyetle yapmamızda zorunluluk vardır.

- * Çözümleyeceğiniz yazı kesinkes kurşun kalemle yazılmış olmamalıdır. Dolma kalemle yazılan yazı tercih edilmelidir.
- * Yazı bir uyarı veya bir zorlama ile değil, kendiliğinden, çizgisiz bir kâğıda, imzalı ve tarihli olarak yazılmış olmalı, mümkünse zarfı ile birlikte incelenmelidir.
- * Yazı sahibinin özgeçmişi hakkında gerekli ve doğru bilgileri edinmeli, cinsiyetini, yaşını, sosyal durumunu ve öğrenim derecesini öğrenmelisiniz.
- * Sizden analiz istiyen kişinin verdiği bilgilerden, doğruluğundan emin olmadığınız bilgilerden kaçının, onlardan etkilenmemeğe, doğru ve emin bilgilerle çözümlemenizi kuvvetlendirmeye çalışınız.
- * Yazıya bir bakışta, hiç düşünmeden karar vermeyin. Derin ve detaylı bir inceleme sonucu ilk yargınızı değiştirmek zorunda kalabilirsiniz.

- * Bir tek belirti ile yetinmeyin. Çalışma sırasında, çeşitli kereler aynı belirtiyi doğrulayan ipuçları arayınız. Derin bir incelemeyi gerekli buluyorsanız, tek bir belge ile yetinmeyip, aynı kişiye ait iki yazı örneğini karşılaştırarak değerlendiriniz.
- * Kararınızı en ölçülü biçimde vermeğe çalışınız. Her an yanılma olasılığınızın olabileceğini düşünerek aşırı terim ve tanımlamalardan kaçınınız. Özellikle sonucu kişinin kendine bildirme gerektiğinde çok dikkatli ve nazik olunuz.

YAZIDA TEMEL ÖGELER

Klâsik okulun ustası Crépieux Jamin'e göre her yazıyı belirleyen 7 temel öge vardır.

Bîçim

Ölçü

Yön ve Eğim

Bastırma

Hız

Düzen

Akıcılık

Uyum

Ayrıntılar.

Bu ögeler yorumlandığında yazı ve yazarı yorumlanmış olur. Sırasıyla ele alalım.

BİÇİM

Okul sıralarında, harflerin büyüklükleri, harfleri oluşturan kısımların birbirlerine oranları, aralarındaki farklılıklar hakkında kesin yaptırımlar ve kurallar koyarlar. Öğrencileri bunlara uymaya zorlarlar.

Ancak insan ne bir yazı makinesidir, ne de bir robottur. Kurgulu bir araç olmadığı için bu zorlamaların tümüne ve öğretilenleri iyi kötü uygulamaya çalışmasına rağmen, yazımda kişiden kişiye değişen, kişiliğinden izler, ipuçları taşıyan karakteristik biçim değişiklikleri gösterir.

Bazen yazının öğretilene çok uygun, kurallı, orantılı bir biçime sahip olduğu görülür. Yazı sahibinin öğretilene uymağa aşırı özen gösterdiğini, ondan ayrılmak istemediğini düşünebiliriz. Aşırı bağımlılık, siliklik belirtisi olabilir bu nitelik. (ÖRNEK A)

Kişî harfleri kendisine göre yalınlaştırabilir. Yalınlaştırılmış bu harflerle oluşturulan yazı, uyumlu, göze hoş gözüken bir biçime sahipse, yazarın zeki, açık fikirli ve bilgili bir kişi olduğu düşünülebilir. (ÖRNEK B)

Buna karşıt olarak, yazı tamamen uyumsuz, göze hoş görünmeyen, okunuşu güçleştiren ve yazımı ağırlaştıran bir biçimde ise, bu kişinin gereksiz ayrıntılarla uğraşıp gerekli eylem ve davranışları göstermede etkisiz kalan, çelişkili ve çarpışık bir kişiliğe sahip olduğu düşünülebilir. (ÖRNEK C)

Harflerin biçimleri, köşeli veya yuvarlak oluşları, yüksek veya kısa oluşları, sıkışık veya aralıklı oluşları yazarın kişiliği hakkında değişik ipuçları verir.

Öz olarak biçim, kişinin emel düzeyini, dikkat ve bellek gücünü, kişiliğinin belirgin yönlerini ortaya koyar.

A J'ai effectué le payement par mandat
et est conté. Vous n'aurez sans doute -
pas beaucoup de difficulté à retrou-
ver mon dossier. En je vous en prie

B Travail, cher Confrère, et
vous en pourrons attendre
de bons résultats, je pense.

C
Traditionnellement, restent toujours de
ce la prise pour mémoire par
vous et respectée par les autres
par se respecter soi-même -

D
Je mets à votre entière disposition et vous
remercie. mes respectueuses salutations

ÖLÇÜ

Bir yazının büyüklüğü, yani alışlagelen büyüklüğe göre orantısı, kişinin, içedönüklük — dışadönüklük durumu ve yetenekleri hakkında bilgi verir.

Küçük bir yazı, genel olarak içedönük, kuşkulu ve huzursuz kişiliği belirler. (ÖRNEK D)

Ortalamanın üzerinde büyüklükteki bir yazı ise, dışadönük, rahat, kendine güveni ve yaşama sevinci olan bir kişiyi belirler.

(ÖRNEK E)

Kısaca ölçü, kişinin doğal eğilimini, kendine özgü yaşama biçimini ve kendini gerçekleştirme tarzını açığa çıkarır.

YÖN ve EĞİM

Okul çağında en çok üzerinde durulan ve belletilmeye çalışılan konulardan biri de düzgün yönlü yazı yazmadır. Çizgili ve kareli kâğıda yaptırılan yazı temrinlerinin amaçlarından biri de budur.

Bütün bu çabalara karşılık, insanların bir bölümü düzgün yazı yazarken, diğer bir bölümü ise içten gelen eğimli yazı yazma eğiliminin önüne geçememektedir.

Eğimli yazı ya inme veya çıkma durumundadır. Ve bu nitelik grafolog için iyi bir bilgi kaynağıdır. Yukarı doğru çıkan yazı, dinamik, harekete eğilimli, hoşgörülü ve yetenekli kişinin yazısıdır. (ÖRNEK F) İnen yazı ise enerji ve eylem gücünden yoksun, kendini bırakmış, karamsar, huysuz, yaşamdan bıkmış kişinin yazısı olarak belirlenir. (ÖRNEK G)

E

de l'annoncer, selon qui m
triste ou joyeux. c'est de se
ou d'une lumineuse. d'

F

An injurious lie is an
uncommendable thing; there-
fore, let us all try to stick
to the other kind.

grand plaisir pour eux et un
plus grand encore pour le
meilleur de tes amis d'Ampère

G

H

siens, mais sans vos services. Je
désirais obtenir un emploi plus con-
forme à mes aptitudes.

Bir de yazının satır içindeki eğimi söz konusudur. Yazı satır içinde öğretiye uygun olarak dik veya sağa eğimli olabilir. Ancak bunun zıttı olarak sola doğru eğimli yazılarla da karşılaşabiliyoruz. Bu özelliğin değişik nedenlerinden birinin de solaklık olduğu gözden kaçırılmamalıdır. Bunun dışında kişideki çatışma ve ketvuru belirtisidir. (ÖRNEK H)

Yön ve eğim çoğunlukla bireyin olaylar karşısındaki vaziyet alışını, eylem arzusunu ve karar biçimini gösterir.

BASTIRMA

Bastırarak yazılmış güçlü bir yazı, kişinin mizacındaki yoğun enerjiyi ve atılım isteğini, düzenli, iradeli sağlıklı kişiliği kanıtlar.

Buna karşın, kâğıda dokunur gibi çok hafif bir bastırma ile yazılan yazı, lenfatik, güçsüz, zayıf iradeli ve yumuşak kişiyi gösterir. Kâğıdı delerce-sine aşırı bastırmanın da pek makûl olmadığını belirtmek gerekir.

Gobineau aşırı bastırmanın, özellikle aklî dengesi bozuk kişilerde görülebileceği üzerinde durmuştur.

Bastırma, bireyin hareketliliğini, yaşama bağlılığını, engeller karşısında savaşıma ve karşı durma gücünü, olayları karşılayış yöntemini belirler.

HIZ

Hız bireyin, iç ve dış uyarıcılara karşı tepkilerinin şiddeti hakkında değerli bilgiler verir, zihni eylemlerini belirler.

Hız, içerik olarak belirli bir süre içinde yazılan kelime sayısını belirtir. Grafoloji için yazının hızını belirleyen belirli bir ölçü bugün içi yoktur. Grafolog yazım esnasında deneği veya test uygulanan kişi izleyememişe dolaylı bazı ipuçlarından yararlanmak zorundadır. Bazı harflerin yalınlaşması, aşırı yatıklık, çıkan yazı gibi belirtiler hızla bağıntılı olabilir.

Çabuk yazı canlılık ve isteklilik, yavaş yazı ise ölçölülük ve güvensizlik belirtisidir.

DÜZEN

Yazının sunuluş şekli, yani genel görünümü ile ilgilidir. Paragraf düzeni, marjlar, noktalama işaretleri tam ve mükemmel olduğuunda, parlak fikirli, düzenli, davranışlarında tutarlı kişilikten söz edebiliriz. (ÖRNEK I)

Gelişigüzel kullanılmış bir yazı kâğıdı, başı ve sonu belli olmayan, paragrafları belirlenmemiş, noktalama işaretleri konmamış veya yarım yamalak geçiştirilmiş yazı, düzensiz, savruk ve dağınık, davranışlarında tutarsız, çelişkili kişilikle karşıkarşıya olduğuunu gösterir.

Ancak burada bir noktayı belirlemekte yarar var. Genel kültürü olan bir kişinin yazısında aşırı, gereğinden çok noktalama görüldüğuünde Mani durumundan veya aşırı titizlikten kuşkulanılmalıdır.

AKICILIK

Sözcüklerin kendi içinde kesintisiz, sürekli bir devamlılık içinde olma ve cümle içinde bir diğe-

I Il faut bien à toi ma chère Hélène,
cela me fait de la peine de te savoir
sans souffrance. et avec toute une

J
Bonne nuit
Bonne nuit

K Toile. est une
à remplir.

L Je pense à Vichy pour un peu p. tram et
litt. / a just le temps de m. faire à up
de m. dire, sa p. rente à l'air pour un de
plus. Je p. m. répondre de mon retour.

M J'attends, sans savoir ce qui est
nécessairement De mes vacances

rinden kopukluk meydana getirmeyecek bir ilişki ve yakınlık içir.de bulunmasıdır.

Jean Crepieux İamin'e göre yazım sırasında acele eden kişi, sözcükler arasında elini kaldırmamak için ,onları ince, hafif bir çizgiyle birbirine bağlar, bazen de bunun tam aksine aşırı aralık bırakıldığı, sözcüklerin kendi içinde de bölüntülere uğrayarak iyice ağırlaştığı görülür.

H. Hertz'e göre: «Kalemini hiç durdurmaksızın, kesintisiz bir akıcılıkla yazan kişi herşeyden önce gerçekleştirme istek ve eğiliminde olan bir yapıya sahiptir. Buna karşın çok aralıklar bırakan, bir satıra ancak iki üç sözcük sığdırabilen kişilerin ise gerçekleştiricilikten uzak olduğunu söyleyebiliriz. (ÖRNEK J ve K)

UYUM

Hangi yazı uyumludur, hangisi değildir? Bir yazının uyumlu olup olmadığı nasıl anlaşılır? Uyumlu yazı ilk bakışta beğeni kazanabilen, göze hoş gözükken, büyüklüğü oranlı, eğimi uygun, açık, dengeli, kendine özgü, okunaklı yazıdır.

Uyumsuz yazı ilk görüşte sizi tedirgin eden, batan sivrilikleri olan, düzenden ,dengeden, orantıdan uzak, tutarsızlıkları fazla olan bir yazıdır. Çoğunlukla abartılmış, sadelikten uzak, karışık, karmaşık ve okunaksızdır.

Hertz şöyle der: «Analiz edilen her yazının bağlı olduğu bir tür ve her türün de uyumlusu ve uyumsuzu vardır. Her yazı türünün uyumsuz ya da uyumlu olmasına göre değişik anlamları vardır ve yorum bu açıdan yapılmalı, buna göre değerlendirilmelidir.»

Uyum ve uyumsuzluğun tek başına taşıdığı ge-

nel anlama değinirsek uyumlu yazı: Üstünlüğü, duygu ve düşüncede dengeyi, uyumsuz yazı ise basitliği ve tutarsızlığı simgeler.

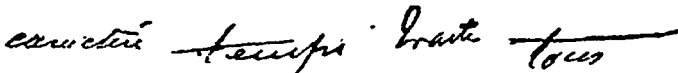
Küçük olarak yazılmış bir yazı «kuvvet değişikliklerini, yöneliş biçimlerini gösterir. Bu yazı uyumlu ise dikkat ve konsantre olma yetisini, uyumsuz ise cimrilik, duygu, düşünce ve davranışlarda basitlik, uygunsuzluk ve bencilliği kanıtlar,

Aynı biçimde çok hafif bastırma ile yazılan silik yazı, genel olarak güçsüz ve zayıf kişilik belirtisidir. Ancak silik yazı, uyumlu ve düzenli bir yazı ise, ince düşünceli, nazik, kibar şahsiyeti gösterir. Silik ve uyumsuz yazı hareketlilik, zekâ ve duygusal yönden fakirlik işaretidir. (ÖRNEK L ve M)

AYRINTILAR

Bir yazının bütününe yorumlarken, temel öğeler kadar ayrıntıların da üzerinde durmak gerekir. Ayrıntılar çoğu kez yorumu tamamlayan çok önemli bulguların kaynağıdır.

Özellikle J. Crepieux Jamin sisteminde ayrıntılara büyük önem verilmiştir. Örneğin «t» ler iradenin belirtisi olarak kabul edilmiştir. Jamin'e göre kuvvetlice çizilen t'nin çizgisi iradede güçlülüğü, ince çizgi, zayıflığı, iradede zaafı; kısa ve kuvvetli çizgi enerji ve hareketlilik; uzun ve ince çizgi, zayıf irade ve hayatiyet gösterir. (ÖRNEK N1—N2—N3 — N4)

N1 N2 N3 N4

İşte bu öğelerin bütünüyle ulaşılan yorumun sonuçları kişinin:

- Zekâ derecesi,
- Mizaç ve karakter özellikleri,
- İrade gücü,
- Yetenek ve eğilimleri,
- Ahlâki değer ve yönelişleri
- Duygu ve düşünce dünyası
- Cinsiyeti,
- Artistik nitelikleri,
- Fizik yapısı ve sağlığı üstüne bazı bilgileri içerir.

Gördüğümüz bütün bu ögeler tek tek ele alındığında yorum belirlenmeye başlar. Elde edilen her öge açısından tek tek sonuçlar bir bütün olarak birleştirilir. Aralarında bağıntılar kurulur, çelişkiler eritilir, kuşkular giderilirse anlamlı ve güvenilir sonuca ulaşılmış olur.

Bununla birlikte gözden kaçırılacak çok şey olacaktır.

Biz bunları bir ölçüde giderebilmek için Jean Crepieux Jamin'nin değindiği belli başlı yazı türlerini örnekleriyle tek tek sergilemek istiyoruz.

ALFABETİK DİZİM İÇİNDE BAŞLICA YAZI BİÇİMLERİ VE ANLAMLARI

AÇIK : Yalın, süslemesiz, abartmasız, okunması kolay ,açık seçik yazı.

*Des conférences au
été d'automne par le
cousin et ont rencontré*

Yazı örneği 1.

Genel olarak sivri noktaları olmayan bir karakteri, gözebatıcı ve çok seçkin olmayan bir tipi belirler.

Ancak yazı tümüyle uyumlu, biçimli ve düzgünse, tam bir tarafsız görüş sahibini, yüksek ahlâklı, açık ve dürüst kişiyi tanımlar.

Hızdan yoksun ve uyumu tam olmayan bu tür bir yazı ise, düzen ve beceriyi gösterir.

ARALIKLI : Satırlar ve kelimeler arasında geniş boşlukların yer aldığı bir yazı biçimidir.

*une œuvre d'art
composée de lettres et*

Yazı örneği 2.

Bağımlılıktan sıkılan, özgürlük ve özerklik ara-

yan, doğadan ve açık alanlardan hoşlanan kişilerde görülen bir yazıdır. Bazen özenciliği ve heveskârlığı gösterir.

BAĞLANTILI : Sözcük içinde yer alan harflerin birbirlerine, normal ve düzgün biçimde bağlantılı oluşudur.

örnekle
Arme Marie

Yazı örneği 3.

Sağlıklı, dengeli ve bilinçli davranışların işaretidir. Buna ek olarak sözcük içinde yer alan t lerin çizgileri yandaki sözcüklerle bağlantı sağlayacak kadar uzun ve aşırı ise, usça çevik ve esnek, gözüpek ve atılgan, yılmak, yorulmak bilmeyen kişileri belirtir.

BAĞLI : Bir satırda yeralan uzantılı harflerin alt ve üst satırdaki harflere karışarak, yazıyı okunaksız hale getirmesidir.

örnekle
Arme Marie
a e e e e e

Yazı örneği 4.

Yargı yanlışlıklarını, düşünce karışıklıklarını, gereksinmelerini, maraziliklerini işaret eder. Aşırı bir ihtiyat, güvensizlik, kendini sakınma hali, bu yazı sahiplerinin başta gelen özelliklerindendir.

BASAMAKLI : Yazımda, satırın giderek yükselmesi değil, her sözcüğün kendi başına yükselmesi ile sözcük sonlarının havada asılıymış gibi kalması ve genel bir bakışla da yazının basamaklı bir görünüm kazanmasıdır.

Y/ m. Elisi
m. Elisi Lisi aine

Yazı örneği 5.

Genellikle iyimser ve hareketli bir yapının belirleyicisi ise de, buna ek olarak yazıda kesiklik ve titreklik görülüyorsa, bu kişinin utangaç, sinir sistemi zayıf, yalana eğilimli, psikopatik bir kişi olması olasılığı üzerinde durulmalıdır.

BASKILI : Dolma kalem, tükenmez veya kurşun kalemi yazım sırasında kâğıda kuvvetle bastırılmanın, kalemi sıkı tutanların yazısı.

Ye m. intireme
at-mağre - bur.

Yazı örneği 6.

Canlılık, dikbaşlılık ve tutkularla kuvvetliliği açığa çıkarır.

BASTIRILMIŞ : Yazıda, kalemin, kâğıdın arkasında iz bırakacak derecede bastırılarak kullanılması bu tür yazıyı verir.

Ötend su
e l'annee'

Yazı örneği 7.

Güçlülük, kuvvetlilik, enerji; engellere, güçlük-
lere karşı direnç, yaşama bağlılık ve sağlam karak-
ter yapısına işaret eder. Bu özelliğin çok aşırıya var-
ması marazilik belirtisidir.

BELİRSİZ : Karışmış, mürekkebi dağılmış, çizgi-
leri iyi belirlenmemiş, netsiz çekilmiş bir resmi anım-
satan, bir kurutma kâğıdı üzerine yazılmış izleni-
mini veren türde yazılardır bunlar.

cajon
La maison
de la ville s'élève

Yazı örneği 8.

Düzenli ve sağlam bir beden sağlığına sahip
olmayan, irade ve ahlâkın zayıf olma olasılıkları
olan, çekingen ve kararsız kişilerin yazılarıdır.

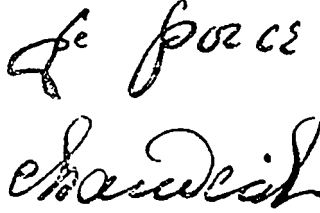
BESİLİ : Süratli bir yazımla birlikte bulunan, kö-
şeli ve geniş yazı.

très bien lire. je
fait faire une partie

Yazı örneği 9.

Derin bir yaşama sevincine, doğa tutkusuna, göz ve renk zevkine, canlılığa ve hareketliliğe işarettir.

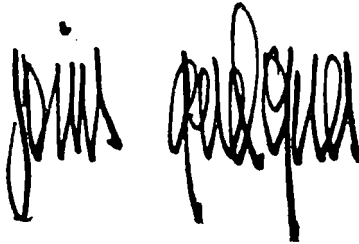
BOĞUMLU : Yazımda harflerin boğumlarının abartılmış, göze batan biçimde bükümlü olarak kullanılmış olduğu yazılar.

Yazı örneği 10.

Bu tür yazılar ergenlerde dolaşım bezlerinin bozukluklarını, yetişkinlerde ise birtakım fizyolojik hastalıkların varlığını gösterir. Hemen hemen her zaman, bu tür yazı fizik veya psişik sağlıksızlık işaretidir.

BÜYÜK : Sözcükleri oluşturan uzantısız harflerin büyüklüklerinin üç m.m.'ye ulaşması veya daha büyük bir boyutta yazılmış olması, bu tür yazıyı tanımlar.

Yazı örneği 11.

Genel olarak, kendinden eminlik, gurur, göste-

rişe düşkünlük., esneklik duygusuna işaretler. Bazen aristokratlarda da büyük yazılara rastlanmaktadır. Görme bozukluğu, işitme bozukluğu olanlar iri yazıya eğilimlidirler. Çocuklarda, özen ve dikkat belirtisidir.

BOYDAŞ : Tüm harflerin eş boy ve biçimde, bağışınların düzenli, sözcük ve satır aralıklarının eş oranlı olduğu, biraz monoton, hemen hemen otomatik ve biçimli yazı. (kaligrafik)

*quelques fois, les
place et de*

Yazı örneği 12.

Kendine özgü düşünce ve davranış biçimlerinden yoksunluk, anlamsızlık, kopyacılık, tutarsızlık işaretidir.

BULAŞIK : Harflerin kıvrımlarla ağırlaştırıldığı ve genişletildiği yazılar.

*et
rain*

Yazı örneği 13.

Genellikle yalın zevklere ve fizyolojik gereksinimlere karşı aç ve obur oluşu, bazen düş ve düşünce genişliğini, eğer kalem çok bastırılmış ve yazı akıcı ise, yönetme ve egemen olma yeteneğini, yazı çok karışıkça geçimsiz ve kaba yaradılışı belirler.

ÇABUK : Dakikada 161 ilâ 190 harf yazabilenlerin yazısı

*Adhene mes
et mes felice*

Yazı örneği 14.

Canlılık, hareket etme isteği, gayretlilik, isteklilik, eğer abartma varsa ahlâkî ve fizikî uyarılma etkinliğini belirtir.

ÇELİKLİ : Keskin ve sivri uçlarla dikkatli çeken bir yazıdır. Özellikle t'lerin uçları sivrilmiş ve yükselmiş olup, kıvrıntısız bir uç nokta ile biter.

*harkus
is plus*

Yazı örneği 15.

Eleştirici düşünceyi, söyleyeceklerini lğneleme, eğlenme, ince bir alay biçiminde söyleyişi gösterir. Bazen kızgınlığı, öfkeliiliği ve dövüşgenliği belirler.

ÇIKIŞLI : Satırların başlangıç noktasından sona doğru, giderek yukarıya çıkma halli.

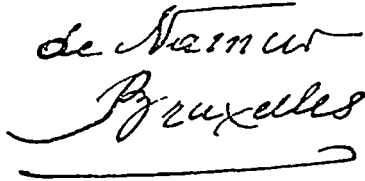
*et mes felice
et mes felice*

Yazı örneği 16.

Yazıların soldan sağa doğru olan bu eğimi, ufak

bir oranda ise, sukûnet, eğlenceli bir hareketlilik, iyimserlik; ortalama 5 ilâ 6 derecelik bir açıyla yükselme varsa, güçlü tutkular, coşkunluklar; abartılmış bir yükseliş görülmekte ise, duygu, düşünce, davranış ve tutkulara ölçsüzlük, aşırılık anlamları vardır.

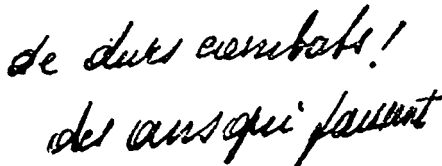
ÇİZİKLİ : Yazının çeşitli yerlerinde, altta, üstte, yanda, içten gelen, bilinçsizce sağa sola çiziktirilen çizgilerin yer aldığı bir tür.

Yazı örneği 17.

Duygu, düşünce ve davranışlarda kaynama, coşma halini belirler. Aşırı tutkuları olan, kavgacı, aklındaki dilinde bir yaradılışı olan, davranışlarına bilincinden çok, duygu ve tutkuların egemen olduğu kişilere özgü yazı türü.

ÇOK KATLI : Yazımda, harflerin üzerinden bir kaç kat geçilerek bazı harflerin çok çizgili görünüm kazandığı, bazen de bu çizgilerin örnekte görüldüğüncü güçlendirici, eksik giderici bir görevle kullanıldığı yazı türleridir.

Yazı örneği 18.

Tedirgin, güvençsiz bir mizacın yanı sıra, duy-

gu, düşünce ve ileriye ait yatırımlarda gizlilik, bilinçli veya bilinçsiz saklama eğiliminin belirtisidir bu tür yazılar.

DAPDARACIK : Enden ve boydan yana aşırı kısıntıya tutulmuş. Dar ve kısa, kuru ve küçük bir yazı.

in action 2-1
under 2-2

Yazı örneği 19.

Son derece katı ve sert kurallar koyan, ağırbaşlı, tutucu, ızlaşılması zor, katı kalpli, ölçülü ve hesaplı kişilerin yazısıdır.

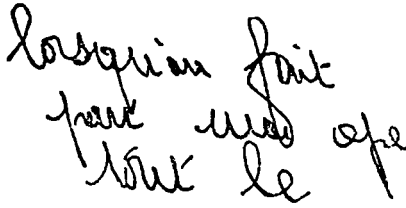
DEĞİŞKEN : Bir yazıda, değişik nitelik ve özellikte bir kaç yazının birden görülmesidir. Örnekte görüldüğüne küçük ve sıkıştıktan, geniş ve büyüğe doğru olan bir değişim görülebileceği gibi, yuvarlak yazıdan köşeli yazıya geçiş de olabilir.

in mind 2-1
in mind 2-2
Completeness -

Yazı örneği 20.

Gençlerde bu tür bir yazıya rastlanması doğaldır ve bir ölçüde olağandır. Ancak yetişkinlerde sabırsızlık, aşırı kararsızlık, döneklilik, kurallara ve sözlerle bağlanmama, sadakatsizlik işaretidir.

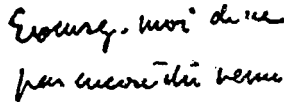
DEVRİLMİŞ : Yazımda normal eğim sağa doğru iken, burada ters yöne, sola doğru bir eğim buluyoruz ki bu da yazıya devrilmiş görünümü veriyor.

Yazı örneği 21.

Kendi kendini frenleyen, ketvuran kişilerde görülür. Aynı zamanda bir uyumsuzluk ve eski veya yeni duygusal bir çatışmanın ipucudurlar.

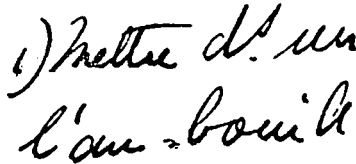
DİK : Adından da açıkça belli olduğu gibi, bu yazıda harfler, yatık olarak değil, dik olarak kullanılmışlardır.

Yazı örneği 22.

Bu tür yazı, kişilerde, kendi duygu, düşünce ve davranışlarına egemen olmayı, güçlü bir iradeyi, kendinden emin olma ve dış etkenlere karşı koya-bilme gücünün yüksekliğini belirler.

DİNAMİK : Adından da anlaşıldığına, akıcı, çabuk, hareketli, gittikçe yükselen, büyüyen bir yazıdır.

Yazı örneği 23

Belirgin bir canlılığın, yaşama sevinci ve isteğinin kanıtıdır. Bu dinamizmin aşırılığını, coşkunluk ve sabırsızlığı gösterir. Ancak çok abartılmışı, akıl hastalığı belirtisidir.

DIŞBÜKEY : İçbükey yazının tam zıttıdır. Önce yukarıya doğru bir çıkış vardır, sonra aşağıya doğru iniş başlar.

*bu önder dans co kınıs
çimen mustazammecimant
es derst. - gues'*

Yazı örneği 24.

Saman alevi gibi parlayıp sönen, sebatsız, enerji ve gücünü iyi kullanamayan kişilerin yazısında görülen bir özelliktir bu.

DOLGUN : Çizgilerde olduğu gibi harflerin biçimlerinde de doigunluk ve zenginlik hali göze çarpar.

*k' avon bu
doub j' ai en*

Yazı örneği 25.

Hayal gücü ve heyecan yönünden zenginlik belirtisidir. Ancak aşırılık ve uyumsuzluk varsa, düzensiz hayal gücünü, içgüdüsel coşkunluğu ortaya koyar.

DÜZELTMELİ : Yazı üzerinde yapılan düzeltmelerin, eklerin ve tekrar tekrar, üstüste yazılan harflerin bulunduğu yazı.

Edi se m e m b r e
de de m a n d e o
and con d e r

Yazı örneği 26'a.

Düzeltilme yazıya belirlilik kazandırmak için bilinçli olarak yapılmış kuvvetlendirmeler biçiminde ise kuruntu ve açıklılık tasası; bilinçsiz olarak yapılmışsa iradesizlik ve güvensizlik. Düzeltme ve karalamalar aşağıdaki örnekte olduğu gibi aşırı ve yazı uyumsuzsa, nevropatik öfke belirtisidir.

Helfigie Bepin
Juste fol
Mc. Her Bais

Yazı örneği 26 b.

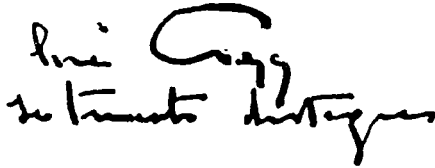
DÜZENSİZ : Yazılışında hiç bir düzen olmayan, bütün görünümüyle özensiz ve uyumsuz bir karalamadan öteye gitmeyen yazı.

Howeley Bep
Juste fol

Yazı örneği 27.

Davranış ve duygulardaki düzensizliğin, karmaşıklığın belirtisidir. Eğer, sert ve gereksiz çengeller, kıvrımlar varsa ikiyüzlü, arabozucu, güvenilirmez bir karakterin işareti olur. Keskin ve kısa kısa titremeler, karalamalar görülürse bir hastalığın varlığını gösterir.

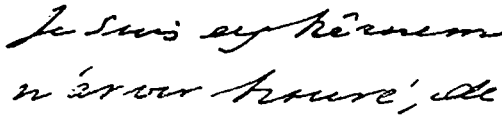
EKSİKLİ : Yazımda, harflerin bazı çizgilerinin, örneğin, t'lerin çizgilerinin, i, ü ve ö'lerin, ç'lerin noktalarının, ğ'leri yumuşatma çizgilerinin konulmaması bu tür yazıyı oluşturur.

Yazı örneği 28

Yazı akıcı ve hızlı olduğu zaman, aşırı hareketlilik, sabırsızlık, hız arayıcılığı, yazının ağır ve hareketsiz olması halinde, bıkkınlık, boşvermişlik, ağırkanlılık, adamsendecilik belirtir.

EĞİK : Yazımda, sözcükleri oluşturan harflerin, sağa doğru, ortalama 54 derecelik bir açıyla kullanılmasıyla biçimlenen bir yazı türü.

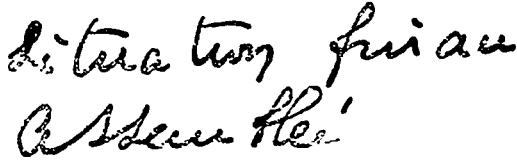

Yazı örneği 29.

Davranışlarında duygularının etkisi büyük olan, duygulu kişilerin yazısıdır çoğunlukla. Yazıda eğik-

liğin yanı sıra açık bir köşelilik görülüyorsa, sertlik dikkafalılık; aşırı bir eğim varsa, tutkulara olan büyük bağımlılık söz konusudur.

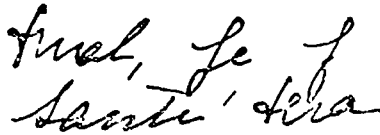
GEÇİŞTİRİLMİŞ : Birbirine benzer şekilli harflerin, yazımda birdiğeriyle karıştırılacak tarzda, iyice belirlenmeden yazılması. Örneğin a—o, u—n, n—r harflerinde yapılan uygulamalar.

Yazı örneği 30.

Yazıdaki bu tür uygulamalar, çevreye çok rahat uyum gösteren, kolay etkilenebilen, dış etkilere, dostluklara açık, kolay ilişki kuran, duygusal kişilere özgüdür.

GERİDÖNÜŞLÜ : Bu tür yazı, yazı biçiminden çok, yazım biçimiyle ilgilidir. Yazımda, normal olarak harfler sağdan sola doğru oluşturulur. Oysa burada geri giden bir kalem kullanımı görülür. Yazı sahibini yazım sırasında izliyememişseniz, bu özelliği daha çok, t'lerin çizgilerinden, kalemin harf üzerinde durduğu anlarda bıraktığı izlerden yakalayabilirsiniz.

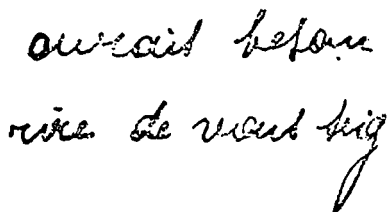

Yazı örneği 31

İçgüdüsel bir konuşma isteği ve gevezelik hali,

davranışlarda ağırlık, uyumsuzluk, benbenci karakter bu tür yazının eleverdiği niteliklerdir.

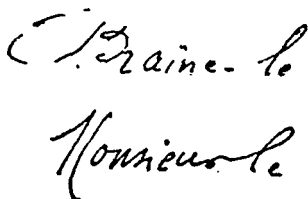
GÜÇLENDİRİLMİŞ : «a», «o», «d», «g» gibi harfler, üzerlerinden bir kıvrım veya bir çizgi ile geçilerek, diğer harfler arasında daha belirgin, daha göze çarpan bir biçime sokulmuşsa, yazıyı bu bölüme sokabiliriz.

Yazı örneği 32.

Bu tür bir yazı, güçlü bir benbenciliği, egosantrizmi, kendini merkez ve herşeyin kendisi için olmasını isteyen bir yapıyı, kuşkulu, davranışlarında aşırı ölçülü, çekingen kişiliği belirler. Yazıda bunun yanı sıra büyük bir uyumsuzluk da varsa, duyguyu gizliliği ve yapmacıklık olasılıklarını gözönüne almak gerekir.

HAFİF : Çok az bastırılarak yazılan bir yazım biçimi.

Yazı örneği 33.

İnce duygulu, alingan, kolay etki altında kalan, uyum yeteneği olan kişilerde görülebilir. Yazıda bu hafif yazımın yanısıra belirgin bir uyumsuzluk da varsa duygu ve heyecanlarda endişeyi, kişilik eksikliğini belirler.

İÇBÜKEY : Önce inen, sonra çıkan yönlenmenin satırlara içbükey bir görünüm kazandığı tür.

*The Venus retanone.
Le Dues d'enn. So m'elut kien an f... de*

Yazı örneği 34.

Davranışlarda, bir etkiye karşı koyuşta, önce cesaretsizlik ve güvensizlik, bunun arkasından ileri yönde bir tepki ile doğrulma ve güven kazanma halini belirtir.

İNİŞLİ : Tüm satırların çoğunlukla bir diğerine paralel bir biçimde, aşağıya doğru iniş halinde oldukları yazı türüdür.

*The Venus retanone.
C. Gantte fard. the
isid 2 m'elut kien an f...*

Yazı örneği 35.

Uyumsuzluk, kuşku, şüphencilik, bazen de tembellik belirtir. Genel olarak depresyon ve yorgunluk işaretidir. Yazıda çok büyük bir eğim gözüküyorsa bu kaygılandırıcı bir bitkinlik, yaşama arzusunun azlığı, hayata bağlılıkta kopukluk anlamlarına gelebilir.

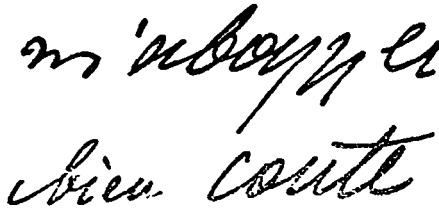
İPLİĞİMSİ : İplerin bükümüyle oluşmuş sanısını veren, iyi biçimlenmemiş harflerden oluşan bir yazı türü.

Yazı örneği 36.

Genellikle aceleci insanların yazısıdır. Kelimenin sonu yutulmuş veya kıvrık bir iplik biçimine dönüşmüşse, acelecilik ve davranışlarda kararsızlık, gevşeklik, ağırlık anlamlarına gelebilir, Bir sözcüğün içindeki harfler ip görünümünü almışsa, belirli ve kesin olmayan hareketlilik, bazen de ahlâk eksikliği anlamları taşır. Bu yazı sık sık, şüphe ve anlaşmazlık duygusu yaratmak isteyen, kendini ele vermekten kaçınan kişilerin karakterini yansıtır.

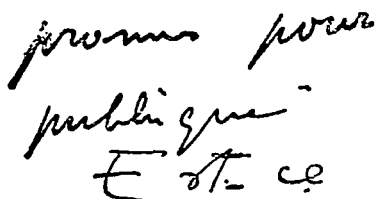
İRİLEŞEN : Yüksekliklerin, bir sözcüğün başlangıcıyla bitiminde, eşit olmadığı, sona doğru gidildikçe yüksekliğin arttığı yazı türüdür. Bu büyüme, kelimeden kelimeye gittikçe artarak geçebilir.

Yazı örneği 37.

Çocuklarda çokça görülür ve onların doğal coşkularının, ataklıklarının belirtisi olarak olağan karşılanır .Yetişkinlerde ise abartılmış davranışların, aşırı ataklıklarının, coşku halinin, yüzeyselliğin belirleyicisi olmaktadır.

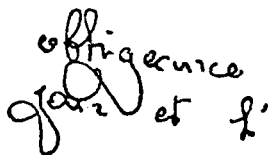
IVEDİ : Çok büyük bir hızla, dakikada 191 harften fazla yazılan yazı.

Yazı örneği 38.

Aşırı coşku, ateşli atılganlık, ketvurma eksikliği, hastalık derecesinde hareketlilik.

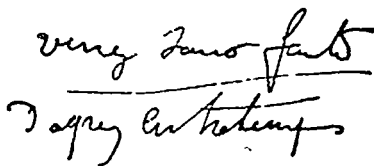
KARMAŞIK : Okunaklılığı bozan, pek çok süsleme, dolama ve gereksiz, amaçsız çizgilerin yer aldığı yazı türü.

Yazı örneği 39.

Kendini beğenme, başkalarının ilgisini çekme isteği, kurumluluk, düşünce ve isteklerde karmaşıklık, doğruluktan uzaklık anlamlarını taşır.

KARIŞIK : Zorlukla okunabilen bir yazıdır bu. Harflerin biçimleri belirsiz ve karmaşıktır.

Yazı örneği 40.

Çok büyük bir özenle incelenmesi gereken yazı türlerindendir. En çelişik karakter yapıları bu tür yazıların içinde yatar. Us ve yeteneklerde sonsuz değişmelerin işaretidir. Acelecilik, tutarsızlık, bellek karışıklığından, dahiliğe kadar uzanan belirtiler taşırlar.

KEMERLİ : Normal eğrilerin bir kemer biçimi halini alacak derecede abartılması ile ortaya çıkan bir yazı biçimidir.

*la grand' place
que a drade
fond a gauche*

Yazı örneği 41.

Şekilci, gösterişe önem veren, tutum ve davranışlarında zorlama sezilen, soğuk yaradılışlı kişilerdir. Bazen duygularını saklayan, açık yüreklilikten yoksun kişileri de belirler.

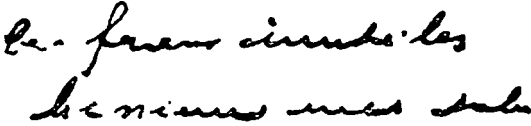
KESİN : Tümüyle düzgün, iyice bastırılarak yazılmış, oturaklı, sağlam, düzeltmesiz ve lekesiz bir yazı.

Madame

Yazı örneği 42.

Duygu, düşünce ve davranışlarında uyumlu ve kararlı, güvenilir, güç ve atılım dolu, sağlıklı, atak ve gözüpek davranış sahiplerinin yazısıdır.

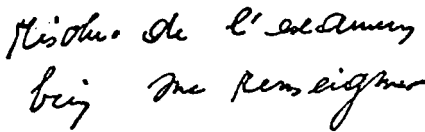
KİRLİ : Kalemin kalın çizgisinin, harflerin içlerini ve bağlantıları doldurarak yazıya, kirli, karışık bir görünüm verdiği türlerdir.

Yazı örneği 43.

Genel olarak yaşamdan tam bir tad alma, bütün hazzlara açıklık, gezme ve eğlence düşkünlüğü, aşırılıklara eğilim, nesnel dünyaya yönelim işaretidir. Yazının tümüyle çok karışık ve okunması çok zor bir görünüm kazandığı hallerde bir hastalığı ve bunalımı belirtir.

KISA : Yukarıya doğru yükselen harflerin yüksekliğini kaybetmesi ile kelimelerin düz, düzenli, çıkıntısız kenarlara sahip olduğu yazı biçimi.

Yazı örneği 44.

Kesin ve sert bir yazı. Zekâ inceliği ve eleştirel gözlemciliği, yorgunluk belirten başka bir belirti varsa, örneğin satırların aşağıya doğru yönelmesi, iplikimsi görünüm vb. güçsüzlük ve bitkinlik anlamalarına gelir.

KÖŞELİ : Bu yazı biçimi yuvarlak ve eğik çizgiler

yerine, sert hatlı, köşeli, sivri uçların yer aldığı bir yazıdır.

*qui fait la
reste d'infin*

Yazı örneği 45.

Bu tür bir yazının sahibi, iradeli ve enerjik, eylemlerinde kararlı, aynı zamanda bağımsız, dediği dedik, anlaşılması zor, az etkilenen, uzlaşmaya yanaşmayan, baş eğmeyen bir karakterdedir.

KÜÇÜK : Bir buçuk mm'den küçük harflerle oluşturulmuş, küçüklüğünden ileri gelen bir okunma zorluğu olan yazılardır.

*Le Conscience...
vont l'as d'été*

Yazı örneği 46.

Bu tür yazı özellikle hastalarda sık görülür. Düşünce inceliğini ve entellektüaliteyi de belirtir. Yazı küçük olduğu kadar uyumdan da yoksunsa heyecan yokluğunu ve bayağılığı eleverir.

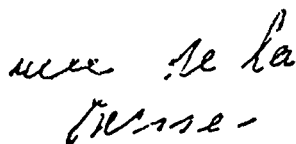
ÖZENSİZ : Adının belirttiği gibi, düzen, özen ve itinadan yoksun yazı.

*~ qui est en état
d'être; mais
d'être, mais*

Yazı örneği 47.

Kararsızlık, oynaklık, özensizlik belirtisidir. Bu yazı sahiplerinin yaşantılarında, iş ve konut düzenlerinde karışıklık görülür. Bazı olaylara bağlı olarak düşünce karışıklığını da gösterir.

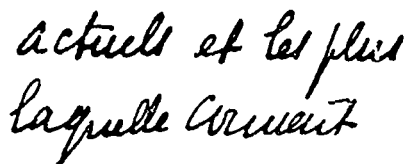
PARÇALANMIŞ : Bir harfin yazılışı sırasında kesintilere uğracığı yazı türüdür. Örnekte görüldüğü üzere l harfinin üst kıvrımında veya i harfinin altında, bazen de f harfinde görülür. Yazı tümüyle titrek, belirsiz bir görünümündedir.

Yazı örneği 48.

Bu tür yazı ciddi bir canlılık eksikliği işaretidir. Çoğu kez bir hastalık belirtisidir. Kalp ve solunum organlarında önemli hastalığı olanlarda görülür.

SIKIŞIK : Yazıda, harfler, kelimeler ve satırlar arasında ara vermemecesine yapılan bir uygulamadır.

Yazı örneği 49.

Tüm sıkışıklığına rağmen, yazı, düzenli, uyumlu ve muntazamsa dikkat ve düşüncenin bir alanında toplanma özelliğini gösterir. Ancak, yazının bü-

tünü, akıcılıktan ve biçimsel güzellikten yoksunsa pintilik, cimrilik ve bellek karışıklığının işareti olabilir.

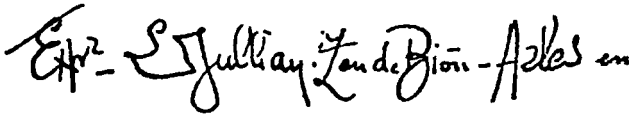
ŞİŞKİN : Büyük harflerin, bir takım süs eğrileri kullanılarak veya abartılmış büyüklükte uygulanmasıyla, yuvarlanmış, genişlemiş, şişkin bir biçim verilmiş olduğu yazılardır.

Yazı örneği 50.

Kanlı mizacın, güçlü kişilik, güçlü düş gücü, yaşama sevincinin ve girişimciliğin işaretidir. Bazen gösterişe dönük davranışların ve biraz aptalca kurumun belirticisidir.

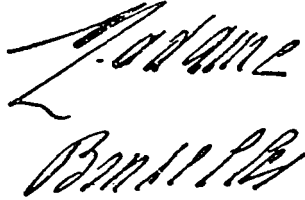
SÜSLÜ : Gereksiz süslerle bezenmiş yazı.

Yazı örneği 51.

Neşeli, canlı, yaşama bağlı, gösterişi seven, bazen marazi gururlu kişilerin yazısıdır.

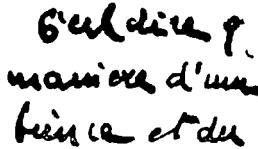
TEK TEK : Yazı bir elyazısı görünümünde olmayıp, bağıntıları yoktur. Harfler birbirlerinden bağımsız olarak yanyana getirilerek sözcükler oluşturulmuştur

Yazı örneği 52.

Az eğitim görmüş çocuklarda ancak beceriksizlikle yorumlanabilir, bundan öte bir anlam taşımaz. Normal bir yazıda ise sezgi ve düşünce zenginliği, görüş yeteneği; kimi kere geçerli örf ve adetlere, yaptırımlara karşı çıkma, eylemlerde mantık yoksunluğu belirtisidir. Eğer yazıda güzel bir uyum görülüyorsa, iyi amaçlı fikirlere eğilim, görülmüyorsa duygularda kapalılık ve zor uyum işaretidir.

TEPEDEN İNME : Sözcüklerin sonları ve t'lerin çizgileri çok bastırılmış, kabaca ve şiddetle yazılmışsa, yazıyı bu gruba sokabiliriz.

Yazı örneği 53.

Kaba ve geçimsiz bir kişiyi, bazan de sabırsız, hoşgörüsüz, yapmacıklı ve özentili karakteri yansıtır.

TİTREK : Bir masa başında, her türlü olumsuz etkenlerden arınmış olarak yazıldığı halde, yol almakta olan bir taşıtta, otobüs veya trende yazılmışçasına titrek bir görünümü olan yazı,

Et d'unionisme

21 Juin 1935

Yazı örneği 54.

Yukarıda belirtilen tür etkenlerin dışında bu tür yazı, aşırı yaşlılık, bozuk sağlık, aşırı yorgunluk, sinirsel gerilim, sıkıntı, hafakan, bunalım, hayatı önemi olan bir konuda kararsızlık, zehirlenme gibi olguların işaretidir.

UYUMLU : Genel olarak, göze güzel ve uyumlu gelen, dengeli, biçimli ancak kişisel (kaligrofik olmayan) yazı türü.

M'élant

d'un quart de

Yazı örneği 55.

Bu tür yazı yazarlar, duygu ve düşüncelerinde dengeli, uyumlu, ahlâkî ve ussal yönelişlerinde üstünlük taşıyan kişilerdir.

UYUMSUZ : Uyumsuzluk deyince çok büyük bir parantez açmak gerekiyor. Bir yazıda türlü uyumsuzluklar olabilir çünkü. En doğrusu bunları tek tek, örnekleriyle görmek.

1. Harflerin boyutlarında görülen eşitsizlikler gururluluk ve aşırı duyarlılığı

*ci-joint
Greni l'Annee*

Yazı örneği 56.

2. Harflerin yönlerindeki eşitsizlikler, heyecanlılığı,

*Je souhais de ja plus de
reussite me limiter,*

Yazı örneği 57.

3. Çizgilerde görülen uyumsuzluklar, zekâ durumundaki uyumsuzlukları,

Bope ringhe

Yazı örneği 58.

4. Yazının genel düzenindeki uyumsuzluklar, hareketliliği ve huzursuzluktan kaynaklanan yerinde duramama halini,

5. Harfler arasında bırakılan boşluklardaki uyumsuzluklar, alınganlık ve ölçülü davranışı,

*J'aurais grand
êster à la soirée*

Yazı örneği 59.

6. Sözcükler arasında bırakılan boşluklardaki uyumsuzluklar davranışlardaki zorlama ve baskıyı,

İki reçe vorse
Bancays par

Yazı örneği 60.

7. Satırlar arasındaki boşluklarda görülen uyumsuzluklar, yargı ve kararlardaki elverişsizlik ve uygunsuzlukları,

8. Harflerin biçiminde görülen uyumsuzluklar, duygulardaki oynaklık, kararsızlık ve çeşitliliği,

9. Yazımda, kalemi bastırmada görülen uyumsuzluklar, canlılık, yaşama sevincindeki oynaklık ve uyumsuzluğu,

10. Hızda görülen uyumsuzluklar, eylemlerdeki düzensizlikleri,

11. **Genel Uyumsuzluk :** Yazının tümünde görülen, biçim, ölçü, düzendeki uyumsuzluklardır ki bunlar irkilme, aşağılık duygusu, çekingenlik, alınganlık, yerinde duramama, huzursuzluk ve zihin dağınıklığını belirtirler.

YATAY : Uyumlu, sakin, soğukkanlı, davranışlarında tutarlı kişilerde görülen bir yazı biçimidir. Ancak bu tür yazı sâhiplerinde düşüncede orijinalite ve yaratıcı düş gücü pek görülmez.

YALIN : Yalın, yalnızca gerekli bulunanın yer aldığı, süsleme ve abartmalardan arınmış yazı.

à la si que de la publication

=

J'ai écrit mon fax

Yazı örneği 61.

Yazı bir ayna gibi karakteri yansıtmaktadır. Son derece berrak, açık yürekli, yalın, sade kişilere özgüdür bu yazı.

YAPMACIK : Doğallıktan uzak, zorlama, ve yapmacık biçimli harflerin yer aldığı bir yazı biçimidir.

*déjà membre
se regrette de*

Yazı örneği 62.

Açık yüreklilikten yoksun, kuşkulu, anlaşılması zor, duygu sıkıntısı çeken, itici, içten pazarlıklı kişiler bu tür yazı yazarlar.

YAVAŞ : Yazımda ağırlık ve yavaşlıkla belirlenir. Matematiksel olarak, dakikada 100 harften az yazanların yazısıdır.

*La description
correspond*

Yazı örneği 63.

Ölçülü, ihtiyatlı bir mizacın, yavaş ağır bir zekânın belirtisidir. Etrafını kollayan, kendine güveni olmayan, kuşkulu kişilerin, bazen de bilgisizliğin işaretidir.

YAYGIN : Özellikle tabanda gelişmiş, harflerin ve sözcüklerin arasında büyük boşlukların yer aldığı yazılardır.

La maison est
morte de la
primordial; qu

Yazı örneği 64.

Kendinden aşırı memnuniyeti, yaşama sevincini belirtir; rahatına, eğlencesine düşkün, insancıl kişilere özgüdür.

YILANKÂVİ : Satırların, başlangıçtan sonra, düz veya aşağı ve yukarı doğru eğimli değil de, yilankâvi bir görünümle iniş çıkışlı olarak yazılmış olmasıdır.

une masse morte de
amme vici de Bruxelles

Yazı örneği 65.

Dayanıksızlığı, sert tavır ve vaziyet alışlardan yoksunluğu, çoğunlukla da, aşırı duyarlı ve çabuk etkilenen bir mizacı, durulmamış, kararsız bir yara-dılışı; bazen kıvrak, diplomatik bir zekâ ve yüksek uyum yeteneğini belirler.

YUMUŞAK : Harflerinin yuvarlak biçimi, az bastırılarak yazılması ve hızdan yoksun olması ile gevşek, yumuşak bir görünümü olan yazıdır.

*Ma soeur m'
c'est que l'on
s'en est*

Yazı örneği 66.

Hareketlilik ve irade gücünden yoksun, kendini işlerin olurlarına, rüzgârın yönüne bırakmaya eğilimli, özellikle Lenfatiklerde, Şekilsizlerde ve Duygusuzlarda görülen bir yazı türüdür.

YUVARLAK : Aşağıdaki örnekte gördüğünüz gibi, bu tür yazıda, yumuşak ve eğri çizgiler ağır basmakta, sivri, köşeli hiç bir harf bulunmamaktadır.

*Je ne gatte
conservé*

Yazı örneği 67.

Bu tür bir yazı, o kişiyle anlaşma kolaylığını, birlikte ve uyumla çalışabilme elverişliliğini belirtir. Ancak yazıda uyumsuzluklar göze çarpıyorsa, bu kişi ,kolay etki altında kalabilen, gevşek ve egoist biri olabilir.

YÜKSEK : Yazıdaki küçük harflere oranla, büyük harflerin boylarının ilk bakışta dikkati çekecek kadar büyük yazılmış olmasıdır.

1
Mesdame,
Suite o'zbek

Yazı örneği 68.

Onuruna ve gururuna aşırı düşkünlerde görülür genellikle bu tür yazılar. Bu aşırılık ,davranışlarında ani tepki ve çıkışlara yol açar. Başkalarını etkilemeğe, kendilerini beğendirmeye özen gösterirler. Gösterişe dayanan davranış biçimlerine yaygın olarak rastlanır bunlarda. Buna ek olarak, yazıda aşırı bir karmaşıklık da varsa, psikopati'den söz etmek için diğer belirtilerin olup olmadığı gözden geçirilmelidir.

AYRINTILARIN YORUMU

Grafoloğun, bir yazının yalnız genel biçimi ile ilgilenmesi, bir yapının bir iki satırlık özetine gözetmesinden pek farklı bir davranış olmaz.

Çok karmaşık ve o derecede ilginç olan kişi yaradılışının yüzeyinde kalınmamak ve ilgilenilen kişi derinliğine tanınmak isteniyorsa, ayrıntılara inilmeli, inceleme ve yorumda titizlik gösterilmelidir.

Yargılarda objektif olabilmek için ilk koşul, gözlemde objektif olabilmektir. Kuşkusuz, objektif görüşlülük, bir yaradılış sorunu olduğu kadar, bir eğil-

tim sorunudur da. Grafolog, kendisini de, gözlemlerini de düzen ve kontrol altında tutmalı, ayrıntılardan bütüne kadar, sağlam yargıya, doğru bilgiye giden tüm yolların açık olmasını sağlamalıdır.

Şu halde, bütünü olduğu gibi, ayrıntıları da bir düzen içinde, tarafsız ve objektif bir gözle inceleyip, yazının tüm öğeleriyle karşılaştırmalı, kıyaslamalı ve kontrollü olarak bir yargıya varmalıyız.

Şimdi ayrıntıların neler olduğunu ve yorumlanmasını görelim.

MARJLARIN YORUMU

Ayrıntıları değerlendirirken, ilk bakışta yazı ile ilgisi yokmuş gibi görünen, sayfanın sağında solunda, üstünde ve altında bırakılan marj diye adlandırdığımız boşlukların, yazı sahibinin karakterini ve mizacını belirlemede önemli ipuçları verme içeriğini taşıdığını belirtelim ve marjların yorumunda yararlanacağınız temel taşlarını belirleyelim.

Üstte Büyük Marj : Çevre ile ilişkilerde ölçülülük, saygı, insanlarla olumlu ilişkiler anlamı taşır.

Üstte Küçük Marj : Çevre ile uyumsuz ilişkiler, çevreye uyum için çaba ve sosyal ilişki gereksinmelerini belirler.

Alta Büyük Marj : Duygu ve davranışlarda incelik gelişmiş bir güzellik kavramı, estetik duygu işaretidir.

Altta Küçük Marj : Tedirgin bir acelecilik, sürekli yarara ve öz çıkara dönük eylemlere eğilim, iktisadî kaygının kanıtıdır.

Solda Geniş Marj : Eli açıklık, savruluk, cömertlik, yüksek bir yaşam düzeyi, giyim, davranış, ve yaşamda titizlik ,güzele yöneliş gösterir.

Bu marj abartılmış ölçülere varıyorsa, geçmişin tedirgin edici etkisinden kaçışı ve anılardan uzaklaşma istemini belirtir.

Solda Küçük Marj : Tutumluluk, bazen cimrilik davranışlarda geçmişin baskın etkisi, tutucu düşünce işaretidir.

Solda Azalan Genişlik : İçine kapanan, davranışları sürekli baskı altında tutulan, aşırı utangaç ve duyarlı kişiliği yansıtır.

Sağda Marşsız Veya Dar Marjlı Yazı : Dışadönük yaradılış, başkalarına karşı yoğun ilgi, içtepi ve güdülerin itici etkisini açığa vurur.

Sağda Geniş Marj : Gelişmiş bir güzellik kavramı ve estetik duygusu, düşlere ve ideallere aşırı bağlılık, gerçeklerden kaçan, gelecekte korkan, tedirgin yapı demektir.

Sağda Uyumsuz Marj : Tedirgin, kaygılı kişiliği vurgular. Umutla umutsuzluk, çevreye güvenle güvensizlik, atılımla duraksama arasında bocalayanlara özgü bir özellik.

Sağda Giderek Daralan Marj : Başlangıçta etkinliğini sürdüren ve davranışları etkileyen cesaretsizliğin giderek eriyip, bağımsız ve katvurusuz etkinliğe kavuşan kişiliği belirtir.

NOKTALAMALARIN YORUMU

Gereksiz kullanılan, yazının her yerine serpilmiş-
çesine dağıtılan, özellikle harflerin gövdelerinde
yer alan noktalamalar, çoğunlukla solunum bozuk-
luklarına, bazen de aşırı düşünce, tedirgin, huzursuz
yapı ve yalancılığa işarettir.

* Soru ve ünlem işaretlerini aşırı kullanma,
kişide hareketliliği, coşkun heyecan ve duyguları,
ölçsüzlüğü belirler.

* Noktalamada titizlik ,doğru ve gerekli nokta-
lama, kişideki kurallara, sosyal yaptırım ve düzen-
lemelere uyumu, kararlılık ve kesin yönlişi ve tu-
tarlı davranışı gösterir.

* Yazımda, satır düzeyinin üstünde kalacak
biçimde yapılan noktalama, aydın düşünceyi, ülkü-
cülüğü, etkin düş gücünü ortaya koyar.

* Cümlelerin oldukça uzağına düşen, aşırı sağa
doğru yapılan noktalamalar, canlılık ve hareketlilik,
kavrama çabakluğu ve kıvrak zekâyı belirler.

* Noktalamanın konulması gerektiğinde, söz-
cüğün bitiminden önce yapılan noktalama, yani er-
ken noktalama: kişinin baskın bir çekingenlik, ket-
vuru, korku ve yavaş, ağır davranış içinde olduğu-
nu açığa çıkarır.

«t» LERİN YORUMLANMASI

Daha önce de değindiğimiz gibi, yazıda t'lerin
özel bir yorum değeri vardır ve «t» ler kişinin mizaç
ve kişiliğini belirlemede önemli ipuçları verirler.

Bunların bir kısmını daha önce belirtmiştik. Şimdi daha özel ve ayrıntılı yoruma girebiliriz.

T'lerde yüksek sap : Çevreyle uyumsuzluk, aşırı sivri düşünce, coşkun bir duygusallık, baskın heyecanlar ve tutkular...

Il résiste à tout, par le
poids de son indifférence et

Yazı örneği 69.

T'lerde yükselen çizgi : Bu çizgi eğer çok uzun ve dik ise, hareketlilik ve yoğun enerjiyi belirler. Bunu yanı sıra bağdaşmazlık işaretidir de.

tout ce que vous

Yazı örneği 70

T'lerde inen çizgi : Dikkatli, dediğim dedik yaradılışı gösterir. Bununla birlikte içekapanık, yoğun bir enerji ile dolu olmayan kişilerdir.

ma secrétaire, me téléphona
'enseignements

Yazı örneği 71.

T'lerde içbükey çizgi : Örnekte görülen biçimde-ki t'ler sabır ve direnişli davranışı belirler. Bu türde «t» çizgisi kullananlar çevrelerindekiyle karşı hoşgörülüdürler, soğukkanlı ve ölçülüdürler. Ancak bu bazın, içekapanıklıklarından, düşünce ve duygularını herkese açmamalarından da ileri gelebilir. İçbükey çizgi kapanmaya eğilimli yapıyı gösterebilir. Her zaman belirttiğimiz gibi, bu ögeyi de diğer belirtilerle bir karşılaştırma içinde değerlendirmelisiniz.

hmm vous atten -
 vous vous de -

Yazı örneği 72.

t'lerde yüksek çizgi : Aşağıdaki örnekte görüldüğü üzere azı kişilerin yazılarında t'lerin çizgileri sapın üstünde yeralır. Bu otorite duygusu, otorite istemi ve otoriteye saygı işaretinin yanı sıra aşırı hayalcilik, utopi, yüksek idealleri açığa çıkarır.

question d'avoir un
 droit, agressif, sofs

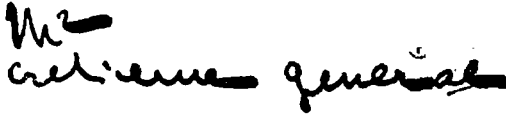
Yazı örneği 73.

ATILIM VE SONLARIN YORUMLANMASI

Ayrıntılar içinde içeriği en geniş olanlardan biri de yazıda görülen atılımlar ve bitişlerdir.

Atılımlar, özellikle cümlenin girişinde ve kelimenin başlangıcında görülen çizgilerdir. Çoğunlukla sonların biçimiyle uyumlu bir görüntü içindedirler.

Ağır ve Kalın Başlangıç : Aşağıdaki örnekte görüldüğü üzere bu tür bir başlangıç çoğunlukla aynı tür bir bitimle sonuçlanmaktadır. Başlangıçta görülen bu kalınlık, özellikle mürekkepli kalemle yazımda kalemin başlangıç üzerinde fazla durması sonucu oluşmaktadır. Bu bir güvensizlik, çekingenlik, sıkıntı ve ölçülülük işaretidir. Aynı nedenle kalın bir son da, kişinin kendisi üzerindeki baskın bir ketvuruyu, frenlemeyi, dizginlemeyi belirler.

Yazı örneği 74.

Küçük ve İnce Başlangıç : Yaşama ve savaşma gücü yüksek, cesur, atılgan, açık ve duru bir yapıyı gösterir.

Kısa Kesilmiş, Uzantısız Son : Davranış ve eylemlerinde ölçülü, duygu ve heyecanlarına kapılmayan, ihtiyatlı kişilerde görülür.

Yazı örneği 75.

Yalın ve Düz Başlangıç : Yapmacıktan uzak, kesin tavırlı kişilere özgüdür. Ancak bunlar bazen zor, bağdaşılması güç, kritikçi, kuralcı kişilerde de görülmektedir.

mu muşafte
hiç ençare de

Yazı örneği 76.

ÇENGELLERİN YORUMLANMASI

Belirleyici yönü yüksek ayrıntılar arasında çengelleri de saymak gerekir. Çengeller sözcüklerin çok değişik yerlerinde görülür ve görüldüğü yere göre ayrı anlamlar taşır. Ancak yaygın olarak taşıdığı anlam, benbeci, kendini aşırı düşünen, açgözlü, istifçi, cimri kişiliktir.

guc la
tu prop de ra

Yazı örneği 77.

Çengeller :

Kelimenin Başında : Çevreden gizlenmeye çalışılan saklı, örtülü bir açgözlülük,

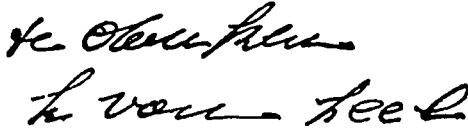
Kelimenin İçinde : Sıkıntı, bunalım, yaşamdan tad almama hali,

Kelimenin Sonunda : Güçlü bir hırs, elde etme, sahip olma tutkusu,

Harflerin saplarında : Ticarî beceri, başkalarını kullanarak zengin olma eğilimi ve yeteneği,

Harflerin ayaklarında : Kendini beğenme, gösterişe, dışgörünüşe aşırı önem verme, maddecilik ve para aşkı,

Bir Sözcüğün Uzantısında : Başkalarına çıkar ve yarar sağlayarak kendine bağlama, ikiyüzlü ve çıkarıcı yapı işaretidirler.

A handwritten signature in black ink, consisting of two lines. The first line is a cursive, flowing script. The second line is more stylized, with a large, prominent 'L' or 'V' shape at the beginning, followed by a series of loops and a final flourish.

Yazı örneği 78.

İMZALARIN YORUMLANMASI

Her yazının sonunda, son noktadan sonra yer alan imza, yazanın kişiliğini noktalar. İmzasız yazının günlük yaşamda bir değer taşımaması gibi imzasız bir yazı yorumu da, kişiliği tanımlamadan oldukça uzaktır. İmzayı bir ayrıntı olmaktan çok yorumunuzun doğrulanması, gizlenmişlerin görülmesi, yorumdaki son sözünüz olarak kabul etmelisiniz.

Yazıya Uygun İmza : İmzanın yazıyla uyumlu, yazıya benzer olması, kişinin, abartma ve özenmelerden uzak, açık yürekli, olduğu gibi görünen biri olduğunu gösterir.

Yazıdan Büyük İmza : İmza yazıdan daha büyükse, kişide kendine güven ve özbeğen' olduğunu, duygu ve düşüncelerini çevresindekilere açmaktan tad aldığını, canlı ve yaşamı seven kişiliğiyle başkalarının beğenisini kazanmaya yöneldiğini söyleyebiliriz.

Yazıdan Küçük İmza : İçekapanık, alçakgönüllü sosyal ilişkilerde zayıf, kendi işinden başka şeye karışmaya pek eğilimi olmayanlara özgüdür.

Okunaksız ve Aceleci İmza : Bu, çok imza atanlarda, gerçekten aceleci olan, zaman darlığı içinde, iş yetiştirme çabasında olanlarda görülür ve normaldir. Bunun dışında bu tür imza kendilerini saklamak, duygu ve düşüncelerini gizlemek amacı taşıyanlara özgüdür.

Başlangıcı Kıvrımlı İmza : İmzanın başlangıcında bir kıvrımın olması, kişinin davranışlarında sürekli bir tedbirlilik ve ihtiyat içinde bulunduğunu belirler. Bu işaret korku, tedirginlik ve iç huzursuzluğu anlamlarını da taşır.

Yavaş ve Aşırı Özenli İmza : Marazi kişiliği gösterir.

Yukarı Çıkan İmza : Güçlü tutkuları, güçlü ve sürekli istekleri olanlarda görülür. Bazen doyum-suzluk ve isteklerde aşırılığa işaretler.

Aşağıya İnen İmza : Davranışlarda güvensizlik, cesaretsizlik ve bazen depresyon belirtisidir.

Altı Çizgili İmza : Gururluluk, erdem düşkünlüğü, özel yaşantıyı gizleme çabasını belirler.

İki Çizgi Arasındaki İmza : Tedirgin ve huzursuz, kendine güveni olmayanlarda görülebilecek bir ögedir.

Bir Çenber veya Elips İçindeki İmza : Egosantrizim, korunma gereksinmesi, güvence ve sığınma arayışını ortaya koyar.

Çok Karmaşık, Çetrefil Paraf : Okunaksız imzaya okunaksızlığı ve karışıklığı sağlamak için özel bir çaba ve emek harcanmış olmalıdır. Gelişmemiş, çocuksu karakterden, kaypaklığa ve ikiyüzlülüğe varan geniş bir yorumlanma içeriği vardır.

ZARFIN YORUMLANMASI

Bireyin el yazısında onun kişiliğini bulduk. Onun, gizli, saklı, örtülü kişiliğini, olduğunu, olmak istediğini... Bir de, kişinin görüldüğü, kendini göstermek istediği ve büründüğü kişilik vardır. Tanıdığı ve tanımadığı insanlarla, kısaca dış dünya ile ilişkilerinde kullandığı kişiliği! Buna resmi davranış biçimleri de diyebiliriz. Kişiliğin zarfı, kişiliğin dışa takdimi, tanıtılış şeklidir bu. Yazdıklarımızı, duygu, düşünce ve olayları döktüğümüz mektubu, isteklerimizi belirttiğimiz yazımızı zarf içinde sunmuyor muyuz eş, dost, tanıdık ve iş çevrelerimize. O halde «zarf» üzerindeki yazı, kişiliğin yorumlanmasında önemle durulması ve yazı ile karşılaştırılarak aralarındaki ilinti ve bağıntıların bulunmasını gerektiren bir ögedir.

Zarfin Üst Yarısına Yazılan Adres : Düşünce, davranış ve yönelişlerde özerklik, taklitten kaçınma,

bağımsızlık ve özgürlük güdüsü, kendine güven, bağdaşmazlık ve uzlaşmazlık gösterir.

Sağ Üste Yazılan Adres : Atılganlık ve aşırı hareketlilik, dış dünyaya açılış ve yoğun algılama, artistik eğilimler anlamını taşır.

Sol Üste Yazılan Adres : Genellikle duygusal, geçmişine bağlı, aile bağları güçlü, düşünceli, duygu ve davranışları içten, ince ruhlu kişileri belirler.

Zarfın Ortasına Yazılan Adres : Sosyal ilişkilerde denge ve ölçülük, duygularda istikrar, bilinçli davranış, ne istediğini bilme, amaç ve ereklerde kesinlik işaretidir.

Zarfın Alt Yarısına Yazılan Adres : Uzlaşılması kolay, sosyal ve insancıl bir yaradılışı, düşünce, davranış ve yönelişlerde aşırılıklardan uzak oluşu, ve taklit eğilimlerini açığa vurur.

Sol Alta Yazılan Adres : İçekapanık, utangaç, özgüvenden yoksun, kötümser yaradılışı eleverir.

Sağ Alta Yazılan Adres : Davranışlarında içgüdülerinin baskın etkisi sezilebilir bu tür adres yazanlarda, Yaşama sıkı sıkıya sarılı, yaşam savaşından kaçmayan, canlı, hareketli dışadönük, insanlarla ilişkilerde başarılı ve kendini sevdirmesini bilen kişilerdir.

Zarfda Büyük Yazı : Zarfın üzerindeki alıcı ad ve adresi, zarfın içindeki yazının büyüklüğünden daha iri ise, mevki ve etiket merakının yanı sıra, özsaygıdan sözedilebilir.

Zarfdaki Değişik Yazı : Zarfdaki yazı kişinin olağan yazısına hiç benzemeyen, bir başkasının yazı-sıymış izlenimini veren özellik taşıyorsa, duygu ve düşüncelerini, davranışlarındaki amacı, yönelişlerindeki anlamı, sürekli olarak başkalarından gizlemeye çalışan, içtenlikten uzak kişileri vurgular.

Adreste Yanlışlıklar : Baskın içgüdüsel itilimler, bilinçli amaç ve erekler arasında çatışmalar veya gerekli olgunluğa ulaşmamış, çocuksu, eğlence düşkünü hiç bir şeyi dikkate almayan yapı.

Şu ana kadar anlatılan Grafolojinin büyük öğretmeni Crépleux Jamin'nin öğretisinin şematik bir özümlemesini aşağıda bulmaktasınız. Öyle sanıyoruz ki, bu toplu görüş kafamızda dağılan anlatımı derleyip toplayacak, bu konudaki tüm bilgilerin yerli yerine oturmasını sağlamaya yardımcı olacaktır.

TABLO V

CREPIEUX JAMIN'nin GRAFOLOJİ SİSTEMİ

B İ Ç İ M

Köşeli yazı	—	Kararlı ve iradeli kişilik
Yuvarlak yazı	—	Yumuşak huylu, altkırı kişilik
Yapmacıklı yazı	—	Doğallıktan uzak, yapmacık davranış
Kurallı (Kalligrafik) yazı	—	Doğal eğilimlere iradi baskı
İplikimsi yazı	—	Anlaşılması güç kişilik
Birleştirilmiş yazı	—	Sakinimsi, ihtiyatlı kişilik
Yalınlaştırılmış yazı	—	Kültürlü ve eğitilmiş kişilik

Ö L Ç Ü

Geniş ve yaygın yazı	—	Rahat ve özgür davranışlılık
Büyük yazı	—	Dışadönüklük
Küçük yazı	—	Kendini bir işe verebilirlik
Sıkışık yazı	—	Aşırı tutumlu, cimri
Dar yazı	—	Ölçülülük
Yüksek yazı	—	Gururluluk, erdemlilik, mertlik

Y Ö N

Aşağıya yönelmiş yazı	—	Gevşek ve çökkün kişilik
Bükümlü yazı	—	Sevecen, şefkatli kişilik
Yukarıya yönelmiş yazı	—	İhtiras ve hırs
Sağa yatık yazı	—	Genel hareketlilik ve atılganlık
Geril dönüşlü yazı	—	Tutukluk, pısrıklık, güvensizlik
Sola yatık yazı	—	Davranışlarda ketvuru, ölçülü davranış.
Yılankavı yazı	—	Esneklik, uyumluluk

B A S K I

Kalın yazı	—	Duyguların baskınlığı
İnce yazı	—	Kibarlık, güçsüzlük, titizlik
Dar yazı	—	Davranışta katılık ve soğukluk
Karmaşık - ağıdalı yazı	—	Uyuşukluk, ağırkanlılık
Belirgin yazı	—	Hayatliyet, canlılık

H I Z

Dinamik yazı	—	Enerji
Çetikli yazı	—	Hayatliyet
Ağır yazı	—	Hareketlerde yavaşlık
Hızlı yazı	—	Hareketlilik
Aralıklı yazı	—	Doğal eğilimlere ketvuru

D Ü Z E N

Karışık - okunaksız yazı	—	Düzensizlik, derbederlik, dağınıklık
Düzenli - derli toplu yazı	—	Disiplinlilik, düzenlilik.

D E V A M L I L I K

Eşit olmayan, değişken

yazı	—	Heyecanlılık
Tutuk yazım	—	Davranışta tutukluk
Bağılantısız yazı	—	Ağır hareketlilik
Bağlı yazı	—	Hareketlilikte düzenlilik
Basamaklı yazı	—	Doğal içtepilere ketvurma

Crepieux Jamin sisteminde bir yazının özelliklerini araştırır ve onu yorumlarken başka bazı özelliklere de bakılması gerektiği üzerinde durmuş, özellikle yazının bütünün bıraktığı izlenimle, tek tek ayrıntıların birleşerek ortaya koyduğu anlamın gözden kaçırılmaması gerektiğini belirtmiştik.

Bunu da açıklıkla belirleyebilmek için birkaç örneği içeren şematik bir anlatımdan yararlanmak yerinde olacak.

YAZIM	ÖZELLİĞİ	ÖNCÜL ANLAMI	UYUMLULUKLA BİRLİKTE	UYUMSUZLUKLA BİRLİKTE
Küçük yazı		Gücünü toplayabilirlik.	Dikkatlilik.	Cimrilik, bayağılık.
Hafif yazı		Silik kişilik. Altınlık.	Kıbarlık, titizlik.	Dayanıksızlık, güçsüzlük.
Çentikli yazı		Canlılık.	Doğallık, içtepisellik.	Öfkellilik, coşkunsuluk.
Yılankavi yazı		Esneklik, uyumluluk.	Diplomasi yeteneği.	Kurnaz, düzenbaz, hilekâr.
İnişli çıkışlı yazı		Aşırı etkinlik.	Yaratıcı hayalgücü.	Gururluluk, kendini beğenmişlik.
Birleştirilmiş yazı		İçekapanıklılık.	Sakıncanlık, ihtiyatlılık.	Duygularını gizleme.

Görüldüğü gibi yazıdaki özelliklerin yalın anlamlarının dışında, bu anlamlara yeni boyutlar kazandıran, onları derinleştiren veya yönlendiren başka değerler de bulunmaktadır ve bunlar gözden uzak tutulamıyacak kadar önemlidirler.

ÇAĞDAŞ KURAMLAR

Jean Crepieux Jamin'nin sistemini, yeni teorilerin bilgilerinin ışığı altında özetlemeğe çalıştık. Ancak bu yeni teorileri öz olarak görmenin, bir eksikliği, yapıyı oluşturan malzemeyi tanımamanın boşluğunu gidereceğini düşündük.

«Crepieux Jamin Sistemi» bugün, grafolojinin temel direği, özü ve esasıdır. Ancak yeni teorilerin değerini ve katkısını hiç kimse azımsayamaz.

KLAGES ve PULVER

Alman okulunun kurucusu olan Ludvig Klages aslında bir filozoftur. O, grafolojiyi kendi felsefesi açısından ele almış ve felsefesini grafolojiye uygulamaya çalışmıştır.

Grafolojide iki temel öge ortaya atmıştır: Düzen ve Ritim. Yazıda bu iki ögenin karşılıklı bir etkileşme içinde olduğunu ileri sürmüş ve birinin diğeri karşısındaki durumunu saptıyarak yazıyı yorumlamıştır.

Ritim : Doğada kuşların kanat çırpışında, ırmağın akışında gördüğümüz düzenli, uyumlu, canlı harekettir. Biz, doğal olan, içten gelen etki ile yazarız. Ona biçimini, kişiye özgü şeklini verense düzendir.

Düzen : Aklın matematiksel buluşlarını ve uygulamalarını içerir. İyi bir yazının kişisel bir ritmi ve kendine özgü düzeni bulunmalıdır. Üstün, kişiliği olan yazı, yazı kitaplarının örneklerine uygun, otomatik düzende yapılmış yazı değil, kendine has düzenlemesi ve farklılıkları olan yazıdır. Akıl, elin canlılığını ve akışını bozup ketvurmazsa ritim, düzenle lütünlendir. Düzenli, uyumlu, işlek bir yazı ortaya çıkar. Bu tür yazı olumlu nitelikleri olan kişilere özgüdür.

Eğer akıl, elin içten gelen canlılığı durdurur, onu engellerse, küçük, büzüşmüş, daralmış yazı oluşur. Bu da, yazının diğer özelliklerine de bağlı olarak tutucu, cimri sıkılgan, pısırik, yalancı, sahtekâr, kuşkulu kişiliklerin belirtisi olabilir.

Klages için önemli olan bu iki güç arasındaki dengeleşmenin sonucudur. Bu sonuç irade karşısında içgüdülerin gücünü ve içgüdüler karşısında iradenin egemenlik sınırlarını ortaya koyar. Bu güçlerin birbirleri karşısındaki yaptırımcı etkilerini nasıl değerlendirebiliriz? Bu soruyu Klages somut bir biçimde yanıtlayamaz. «Bu hissedilmelidir ve değerlendirilmesi grafoloğun kendi kişisel yargısına bırakılmalıdır.» der. Böylece Klages'in kullandığı kriterler estetik açıda kalır.

Klages'in öğretisinin tümünü yandaki tabloda özetlenmiş olarak bulmaktayız.

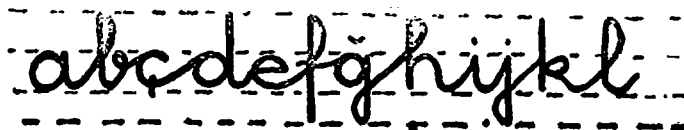
K L A Ğ E Ş S İ S T E M İ

YAZIM ÖZELLİĞİ	DÜZENLİ BİR YAZI İLE ANLAMI	DÜZENSİZ BİR YAZI İLE ANLAMI
Büyük yazı	Gurur — Alçak gönüllükten yoksunluk. Hayalperestlik — Gerçekten kopukluk.	Kendini beğenmişlik Kuruntulu olma
Hızlı yazı	Hareketlilik — Huzursuzluk Hayatîyet — Telâşlılık	Sinirlilik Çabuk öfkelenebilirlik
Dolgun yazı	Hayalcilik — Düşüncede güçsüzlük.	Heveskârlık
Bağlantısız yazı	Sezgicilir — Hesapsızlık.	Ham hayalcilik
Dar yazı "	Ölçülülük, Atılganlıktan yoksunluk.	Ürkeklik

İsviçreli MAX PULVER psikanalitik sembol ve kavramları kullanarak Klages'in yukarıda özetlemeye çalıştığımız Grafoloji Sistemini geliştirdi ve psikolojik temele oturttu. Aynı zamanda grafolojiye üçüncü boyutu «hacım»ı getirdi.

Harflerin İç Orantısı ve Max Pulver Sistemi :

Bir an için öğrenim çağımızın ilk adımlarına dönersek, yazı derslerinde, düzenli yazıya alışma yolunda, harfleri dört çizginin belirlediği üç kuşak içine sığdırmaya çalıştığımız yazı çalışmalarını anımsarız.

Yazı örneği 79.

Örnekte çıkıca gödüğümüz gibi, harflerin üç kuşak içinde yerleştirilme zorunluğu vardır. Bir kısım harfler yalnızca orta kuşakta yer alır, «a, ç, ç, e, m, n, o, ö, u, ü, v, z» gibi. Bir kısmının üst kuşağa uzantısı vardır; «b, d, k, l, t» gibi. Bir diğer kısmının ise alt kuşağa uzantısı vardır: «f, g, ğ, p, o, y» gibi.

Ancak bugün, özel yazı defterlerinde yazı alıştırmaları yaptığımız çağdan çok uzağız tümümüz. Kişiliğimizden yansıyan etkilenmeler görülür bu orantılarda da. Kiminde bu üç kuşak, yazı defterine yazılmışcasına uygun orantılı ve dengeli, kiminde ise, herhangi bir yöne doğru baskınlığı farke-dilecek kadar orantısızdır. İşte ayrıntıların yorumunda belirlememiz gereken, ilk özellik budur.

Baskın Üst Kuşak : Harflerin üst kuşağa ait olan sapları aşırı bir gelişmeye uğramış, harflerin gövdesine oranla fazla sivrilmiş ve yükselmişse, heyecan ve tutkulara aşırılık, duygularda, coşkunlukdan sözaçmak gerekir. Bunun yanı sıra yazıda belirgin bir uyumsuzluk da göze çarpıyorsa, bu coşkun duygu ve tutkuların gerçekleşemeyecek ham düşlerdir. öte bir değer taşımadığı belirlenmiş olur. Bu durum bazen aşağılık duygusunun da işareti olabilir.

*subi les mides
Lommis si elle se*

Yazı örneği 80.

Baskın Orta Kuşak : Orta kuşakta yer alan harflerin gövdelerinin ve uzantısız harflerin, alta ve üste olan uzantılara oranla çok gelişmiş olması aşırı duygusallığı vurgular. Bu gelişme aşırı orana ulaşmışsa «egosantrizm»'den, yani bencenci yaratılıştan bir ipucu yakalamış sayılırız.

*göhe der öste kupa
sohbelet, wil kel*

Yazı örneği 81.

Baskın Alt Kuşak : Aşağıya uzantısı bulunan harflerin ayaklarının, yazının diğer ağırlık merkezlerine oranla gelişmiş olması, teknik ve pratik eğilimler, gözlemci düşünce, gerçekçilik; hızlı ve çevik yazıda hareket etme gereksinmesi; ağır ve yavaş yazıda ağırlık, tembellik belirtisidir.

*Fai' d'ère
une chue
saph' alle*

Yazı örneği 82.

Yazımda, bazen bu ayaklar çok uyumuz ve bir diğerine zıt yönlü olarak ortaya çıkarlar ki bu da

*La ville est dans une grande
une milieu des grands forêts.
du Patrimoine dans une site
Les monuments des vieux châteaux
maisons forêts, splendides
dans le vieux style allusion
une des allusions du pays, et
les forêts qui y ont un rôle
n'est en fait le lieu de leur*

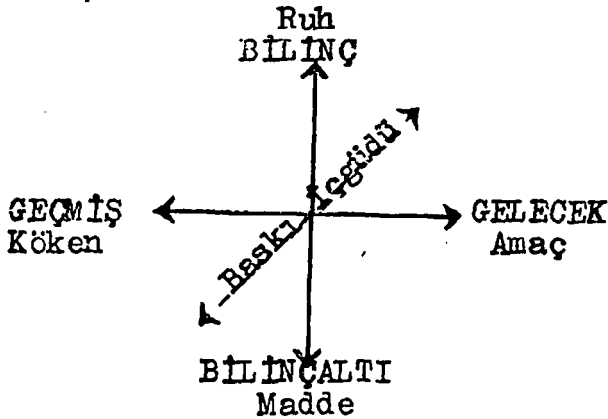
Yazı örneği 83.

tutku ve isteklerde kararsızlık, uçarılık ve değişkenlik belirtisi olarak kabul edilebilir. Bu aynı zamanda cinsi eğilim ve davranışlarda beklenmeyen, değişik, tutarsız yönelişleri gösterebilir.

Örnek 83'de ise üst ve alt kuşağın aynı ölçüde baskın olduğu bir yazıyı izliyorsunuz.

MAX PULVER'İN GRAFOLOJİK ALAN ÇİZELGESİ

Pulver yazıyı uzayda üç boyutlu olarak yapılandırdı ve yönlendirdi.

«Orta Kuşak» Yani harflerin gövdelerinden oluşan kesim, günlük yaşamı belirler ve görüldüğü üzere geçmişten geleceğe, kökenden amaca yönelir.

«Üst Kuşak» harflerin yukarıya doğru olan uzantılarından oluşur ve bilinçli yaşamı, başka bir deyişle aklın yaşam üstündeki etki oranını belirler.

«Alt Kuşak» Harflerin aşağıya doğru olan uzantılarından oluşur, şuurlaltını yani bilinçaltısını belirler.

Yazımda, kalemin kâğıt üstündeki baskısı üçüncü boyutu, yani «Derinliği» oluşturur.

Max Pulver'in açıklamalarıyla örnek vermek üç boyutu anlaşılır kılacaktır.

Alt uzantılar, yazının ağırlıklı bölümünü oluşturuyorsa, geçmişe ve geleceğe uzantısı olmayan, gününü yaşayan, maddî hayata ve maddî değerlere önem veren bir kişi ile karşı karşıya olduğumuzu düşünmeliyiz.

Yazıda sola doğru yoğun sayılabilecek hareketler görülürse kişinin geçmişe bağlı olduğunu, bunun aksine sağa doğru yönelen yoğun hareketler görülürse kişinin geleceğe, amaçlarına dönük olduğunu düşünmeliyiz. (ORNEK R ve S)

«Üst Kuşak» yani Orta Kuşağın üstünde yükselen kesim, normalin üstünde bir gelişmeye uğramış ise, baskın bir duygusallıktan, duygusal ve düşünsel üstünlükten bahsedebiliriz. Kadınlarda daha sık görülen gelişmiş üst kuşağın, onların duygusal yönden erkeklerden daha baskın olduklarının kanıtı olduğunu ileri sürer H. Hertz.

«Üçüncü Boyut» Yazının Derinliği yani Bastırma, kişinin içgüdüsel güçlerini, mizaca değin özelliklerini yansıtır.

Bastırarak yazılmış bir yazı (aşırı olmayan): kişinin mizacındaki yoğun enerjiyi, mücadele ve atılım isteğini belirler. Hafif bastırma ise yumuşak, çabuk küsen, hırs ve enerjiden yoksun kişilere özgüdür.

Klages ve Pulverin Sistemi bu son çalışmalarla psikolojik bir temel bulmuş olmasına rağmen yine de sezgiye dayanmaktan tümüyle kurtulamamış ve bilimsel temele oturmaktan uzak kalmıştır.

B Si je ne dois pas me porter
Nededi van quine heven, i'et wie grond

3 prenter, groenprent, congres
La Commission administrative pour

1 Mon ame ad belle franche
forger avec vous seule

Mme H. de GOBİNERU'NUN ÇALIŞMALARI

Mme H. de Gobineau'nun araştırmaları bu konuda bir eksikliğin giderilmesine ve Grafolojide yeni bir bakış açısı kazanılmasına yol açmıştır.

Mme. G. Gobineau'nun araştırmaları önce çeşitli kültür düzeylerinde bulunan normal yetişkinler ve çocuk grupları arasında oldu ve daha sonra nevrozlar, debiller ve akıl hastalarına uygulandı. Yazarın «GENETİK» adını verdiği anket araştırması, karakteroloji alanında daha sonra yapılacak araştırmalara başlangıç noktası olmuş, cinsiyet yaş, öğrenim derecesi gibi grafolojide önem taşıyan fonksiyon normlarının hazırlanmasını sağlamıştır. Bu anketin bilimsel yararını belirlemek için örnekliyorum.

Yazının süratini içeren araştırmalarında deneklere grafometrik bir test uygulanıyor. Test uygulanan deneklere standart ölçülerde önce 30 harflik bir yazıyı 30 saniyede yazabildiğince yazması isteniyor. Bundan sonra olabildiğince hızla, aynı yazıyı yazmaları talimatı veriliyor. Buradan yazar hız hakkında iki ipucu elde etmiş oluyor:

1. Normal Vites
2. Maksimum Vites

Mme H. de Gobineau elde ettiği normları şahsiyetin incelenmesinde kullanır ve «Kişiliğin İncelenmesinde Grafometrinin Uygulanması» adlı eserinde normallerle akıl hastaları arasında yaptığı araştırmaları karşılaştırmalı olarak değerlendirir.

Değişik kültür düzeyindeki kişilerle, normal ve anormaller arasında, yazıdaki hız faktörü açısından farklılıkları belirlemek amacıyla, hızın kriterini oluş-

turan ögeler birden beş'e kadar sıralanan puanlarla değerlendirilir. Örneğin «Genel Çizgilerdeki Keskinlik Derecesi» üstüne uygulanan testin sonuçları aşağıda verilmiştir. Burada 1 en az serti, V en serti belirlerken aradaki notlar ara derecelenmeleri gösterir.

Genel Çizgilerdeki Keskinlik Derecesi Çizelgesi

	I	II	III	IV	V
Diplomasız yetişkin	0	14	52	30	4
Diplomalı yetişkin	6	20	42	16	18
Yüksek okul mezunu :					
İş adamı	0	10	23,5	43,5	23
Paranoyak	0	13,5	33,5	30	23
Duygusal gerl	33,5	50	13,5	3	0

Görülüyö: ki diplomasız yetişkinlerle, diplomalı yetişkinler arasında «Çizgilerdeki Keskinlik Derecesi» açısından büyük bir fark görülüyor. Buna karşılık Yüksek Okul Mezunları İş Adamlarında en yüksek Keskinlik Derecesi görülür. Paranoyakların yarısı orta, yarısına yakını ise yüksek keskinliğe sahiptir. Duygusal gerilerde ise açık bir gevşeme hali belirgindir.

Bu araştırmalar yazımda hızın kültür düzeyinin yükselmesiyle arttığını katınlamıştır .Bu kriterler ve sonuçların ışığı altında yazı sahibinin yazısının hızlı mı yoksa yavaş mı olduğu objektif biçimde saptanabilir.

Yazar bu deneysel temeller üzerine bazı koşullu hipotezler kurar.

«Yazımda, çizgilerde görülen genel keskinlik eksikliği, ciddi bir sert karakter işareti sayılabilir.»

Bunun aksine, gevşek, atılım gücü olmayan, pasif kişilerde keskin çizgiler görülmez.

Bu, duygusal gerilerde sık rastlanan bir özelliktir. Bunların en temel karakteristikleri sosyal bir rol taşıyamamaları, sorumluluk yüklenmek ve bunu yürütmedeki yeteneksizlikleridir.

Buna karşın ,işadamları ve atılım eğilimi olan kişilerde, yetenek ve kişilikleri güçlü insanlarda, defansif ve ağırsif (karşı koyucu ve saldırgan) davranışları olan baskın karakterli paranoyaklarda sık rastlanır. Bu iki grubun yazılarında da aşırı sert çizgilerin varlığı belirgin birer özelliktir. Ancak bu iki farklı grup, tümüyle farklı iki ayrı ycradılışa sahiptir.

Bu konuyla bir kez daha açıklayalım, bir kişi hakkındaki yargımızı hiç bir zaman tek bir ögeye bakarak vermemeliyiz. Her yargıyı oluşturan ipucunu bir başka ögeyle sağlam ve güvenilir temellere oturtmalıyız.

NORMALDIŞININ İPUÇLARI

Mme. de Gobineau'nun deneysel araştırmaları bu kadarla kalmamıştır kuşkusuz. Yazının boyutları, sağa ve sola eğiklik, bastırılma, vb. gibi pek çok konu araştırmaya sınırlarına girmiştir. Onun bir sentez çalışmasına, «Normaldişinin İpuçlarına» konunun büyük önemi nedeniyle değinmeden geçemeyeceğiz.

Araştırmacı, deney ve bilgilerine dayanarak normal ve normaldişini belirleyen 19 etken ayırd eder. Normal, bunlardan ancak bir veya ikisinde ayrılır. Ayrıldığı faktörlerin sayısı arttıkça normalden o denli uzaklaşır. Faktörlerin yarısından ço-

ğunda veya tımüne yakın bir ayrılış görüldüğünde kuvvetli bir normaldışı ile karşıkarşıyayız demektir. ÖRNEK T) Örr.ekte bu tür bir yazıyı izlemekteyiz.

Mme. de Gobineau beş basamaklı bir değerdendirme tablosu meydana getirerek «Normal — Normaldışı» faktörü açısından yazısının yorumu yapılacak kişinin «Profil Tualı» ni oluşturmıştır. Yani bu tablo'ca belirlenecek özelliklerle kişinin öyle bir portresini elde ediyoruz ki normalliğini veya anormalliğini olduğu kadar, normale yakınlık ve uzaklığını da belirlemiş oluyoruz. Araştırmacı bu «Profil Tualı»ni 150 akıl hastası ve 100 normal kişiye uygulamış ve akıl hastalarının % 75'inin çok kuvvetli normaldışı belirtiler verdiğini kesin olarak tespit etmiştir,

Buna karşın, normaller üzerinde yaptığı araştırmada % 25 oranında normalden uzaklaşma tespit etmiştir ki bu da yazıdaki aşırılıkların kişideki dengesizliklerle bağıntılı olduğunu kanıtlamaya yetmiştir. Bu kişiler üzerinde yapılan ikinci bir inceleme kişiliklerindeki sivrilikleri ve normalden farklılıkları göstermiştir.

Aşağıda yeralan 19 aktörülü ve beş dereceli Profil Taplosu incelendiğinde, araştırmacının «Yazı üzerine olan çalışmalarının bir indeksini de görmüş olacaksınız. Bu noktayı önemle belirtelim, verilerin gruplandırılmasında incelenen kişilerin aynı kültür düzeyinde olmalarına büyük özen gösterilmelidir.

Araştırmacı aşağıda görüldüğü gibi her deneğin yazı özelliklerini, A'dan F'ye değin sıralanan altı ana grup ve bunların şıklarını oluşturan on-dört tali grup içinde 19 faktörlü olarak incelemiştir.

tir. Böylece oluşturduğu değerlendirme tablosunda bu özellikleri 1 ile 5 puan arasında değerlendirerek objektif bir araştırma yapma olanağını bulmuştur.

A I

1. Yazının yapısı	a) Harflerin yapısının derecesi
2. Düzenleme	b) Yazının sertliğinin derecesi

A II

3. Köşlillik
4. Açıklılık - Kapalılık

B

	a) Harflerin boyutu
5. Yazının yayılması	b) Sözcüklerin uzantısı
6. Kapladığı alanın boyutları	

C

7. Yazının eğimi	a) Sağa yatık
8. Sağa veya sola yatıklık	b) Sola yatık

D

9. Hız	
10. Hareket	
11. Uyumsuzluk	a) Boyutta
12. Bağlantı	b) Yönelişte

E

13. Baskı

F

	a) Dik
14. Diklik - yumuşaklık	b) Yumuşak

BİR YAZI NASIL YORUMLANIR

Herhangi bir işi başarmada, olumlu sonuç verdiği denenmiş belirli bir yöntemi izlemek, düzenli ve planlı çalışmak verimi artıran, amaca daha sağlıklı ve kolay götüren yoldur. Bir yazının incelenmesinde ve yorumlanmasında da, sonucun yanıltıcı ve saptırıcı olmasını istemiyorsak, onun yalnızca ilk bakışta gözümüze batan bir iki yönünü inceleyip değerlendirmekten, acele bazı yorumlara girmekten sakınmalıyız. Nasıl bir dilim ekmeği bile yerken önce onu uygun büyüklükte ısıtıyor, tükürükle ıslatarak ağızımızın içinde evirip çevirip çiğnedikten sonra yutuyorsak, yutulan her lokma, bundan sonra nasıl mide ve bağırsaklarda bir dizi işlem görüyorsa, ele aldığımız bir yazıyı inceleyip, yazı sahibinin kişiliği hakkında vardığımız sonuçları belirleyinceye değin yapmamız gereken bir dizi işlem bulunmaktadır. Bir insan hakkındaki bilgimizi oluşturacak yczı yorumunu dağınık izlenimlere bırakmak sanırsız sizin de onaylayacağınız bir yöntem değildir.

Bir yazının geçerli ve ayrıntılı yorumu için üç aşamalı bir çalışma gerekir.

I. Grafolojik Gözlem

II. Grafolojik Taslak

III. Grafolojik İnceleme

Bu sıralama içindeki uygulama çalışmalarını değişik örneklerle ünlü grafolog H. Hertz'den alıyoruz.

I GRAFOLOJİK GÖZLEM

Burada incelenecek yazının ilk göze çarpan, belirgin özellikleri saptanır. Bu özelliklerin anlamları üzerinde durulur. Böylece yazı sahibinin kişiliği hakkında ön bilgilere sahip olunur.

Have you a card you
many apologies for not writing
much more to. Think you for
you may find little of
sympathy in our (flamenco)
death that was my mother.

Have been so busy
up since that I have had no
time to myself.

He will be a great
heart to all matters
he had reached the age of
76 age did not seem to

Örnek (a)

Yazıya baktığımız zaman gözümüze ilk çarpan özellik: **aşırı köşell oluş, harflerin sert ve keskin ifadesidir.** Bu, yazı sahibinin: hoşgöründen uzak, sert ve disiplinli kişiliğini vurgulamaktadır. Bilindiği gibi yazıdaki köşellilik, sertlik, keskin biçimlilik, yazıyı yazanın sert karakter yapısını belirlemekle birlikte, bunun aşırılığa ulaşan bir nitelik kazanması, aklın uyumlu bir gelişme için gereken esnekliğe sahip olmadığını gösterir. Ancak örnekte görülen yazının aşırı köşelliliği, bir ölçüde yazımdaki yüksek hareketlilikle telafi edilmektedir.

Yazının ikinci belirgin özelliği şimdi değindiğimiz **hareketlilik** olmaktadır. Öyle ki yazı dikkatle incelendiğinde, yazımın aşağıdan yukarıya doğru artan bir hızla geliştirildiği farkedilebilmektedir.

Üçüncü belirgin özellik: **sadelik**'tir. Yazıda süslemelerin görülmeşi, açık, dolaysız bir anlatımı ve düşünceyi belirtir. Sadeleştirmeler, kişiye özgü ve hoş buluşlar, bazı harflerin matbaa harfi biçiminde kullanılması, çok kültürlü bir kişiyle karşı karşıya bulunduğumuzu göstermektedir.

Dikkati çeken diğer özellikler:

Sayfanın son derece iyi düzenlenerek kullanılması.

Alışılmış marjlara dikkat edilmemesi.

Yazının soldan sağa ve yukarı doğru eğimli oluşu.

Öyle görülüyor ki bu kişi, karakter açısından olduğu kadar kültürel açıdan da güçlü! Ne var ki yuvarlak harflerin orta kısımlarında görülen daralma, duygu ve heyecansal açıdan bazı tedirginlikleri bulunduğunu belirtiyor. Bunun yanı sıra, sözcük içinde yeralan harflerin birbirleriyle sağdan sola bağıntılı

oluşu, onun toplumla uyum içinde yaşadığını gösteriyor.

Sonuç olarak, yazısını incelemekte olduğumuz kişi, genel olarak girişimde bulunma eğiliminde, kültürlü, zekâ düzeyi yüksek bir kişi olarak ortaya çıkmaktadır. Otoriteye, örf, âdet ve geleneklere aşırı derecede bağlı olmakla birlikte, zaman zaman duygu ve heyecanlarını bastırmak zorunda kalmaktadır. Yazının köşeli oluşu, onun gerçekleştirme eğilim ve gücüne sahip olduğunu ,ancak bu köşeliliğin aşırıya doğru bir gidiş içinde bulunması ve yuvarlak harflerin orta kısımlarının daralma eğilimi göstermesi, aşırı kuralcı, yüksek ahlâklı ve erdemli olduğu kuşku götürmeyen bu kişinin, insana özgü eğilimlerle red etme tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu haber vermektedir.

II GRAFOLOJİK TASLAK

Grafolojik taslak, yazısı incelenen kişinin karakter portresine temel olan çalışmadır. Çıkarılacak portrenin anahtarlarının belirlenmesidir, bir öncizimdir. Grafolojik taslak ,ayrıntılara fazla önem vermeden bir şahsiyetin yazıya yansıyan önemli noktalarını aydınlatmaya çalışır. Bu nedenle, üç temel konuda açıklayıcı olması gerekir:

1. Zihni açıdan
2. Karakter açısından
3. Sosyal açıdan

Bu öğelerin nasıl belirleneceğini «b örneği»nde verilen yazıyı inceliyerek araştırılır.

Comment allez-vous? J'espère que cette lettre vous
trouvera avec s'inspire. Je l'espère vraiment. -
Donnez-moi des nouvelles de vos deux. Quant à
moi j'ai quelques peu ennuyé. J'espère trouver
ici un atelier pour peindre. Pas d'atelier. Pas de
chants à moi, même. Je suis artiste. On ne peut
longtemps peindre tout est possible. Je n'ai pas de toile
et ici il y en a pas. mauvaise chance. Vie agitée.
Pas moyen d'argent. Je serai obligé de partir quand je
pourrai carai à être arrivé au travail et à être

Örnek (b)

Bu yazıda aşırı gözebatan, şok etkisi uyandıran hiç bir özellik görülmüyor. Hareketler birbirleriyle son derece uyumlu. Gerçi bazı harflerin birbirine benzemediği, uymadığı hemen gözleniyor ama yazının bütününde uyum söz konusu. Bu nedenle sonuçların üstün nitelikte ve olumlu kabul edilmesi gerekir.

Daha önce de değinildiği üzere, harflerin yazının değişik yerlerinde değişik biçimde gösterilmesi heyecansallığı belirtir. Fakat bu heyecansal yapının özellikleri nedir? Öncelikle, harflerin boyutlarında eşitsizlikler görüyoruz. Yazı, büyük boyutlu harflerle, küçük boyutlu harflerin, âdeta bir sıralanma içinde yer değiştirilerek kullanılmasıyla oluşturulmuş. Bu özellik, sinirli ve aşırı duyarlı bir yapıyı ortaya koyuyor.

Sonların bazen incelererek bitirilmesi, bazen de büyükçe yapılması, başkaları ile olan ilişkilerde bir dengesizliğin varlığını gösterir. Başkalarının düşüncelerini, kişisel inançları ve heyecanları nedeniyle rahatsız edici ve sıkıcı bulur.

Yazı eğimindeki değişmeler, eğimli yazıdan dik yazıya geçişler, bazen ketvurulmuş da olsa büyük bir sevgi gereksiniminin varlığını gösterir.

Duyguların belirleyicisi olan o ve a harflerini de değişik biçimlerde buluyoruz. Öyle ki bu harfler, kimi kere büyük, kimi kere küçük, bazen açık, bazen kapalı, bir bakıyorsunuz eğik, bir bakıyorsunuz dik! Bu, çok ateşli bir duygusal ve ahlâkî duyarlılık işaretidir. Bununla birlikte yazının bütününe: çok uyumlu, açık, iyi düzenlenmiş olması, büyük bir dürüstlüğü belirtir.

İlgi duyulan eğilimler genellikle pek uygun bulunmaz ve onay görmezler. Yazının düzgün bir çizgi

üzerinde gitmediği, aşağıya doğru inen bir eğimle yazıldığı görülüyor. Bu belirti, yorgunluk, bezginlik, gevşeklik ve isteksizlik işaretidir. Ayrıca, «t» harflerinin yatay çizgileri de birbirine eşit değil. «b» harfinin karın kısmını oluşturan bükümler bazen odanlı belirsizleşiyor ki, bu harf bir «l» gibi algılanıyor. Bütün bunlar, amaç ve eğilimlerde isteksizliği vurguluyor. Ancak bundan daha önemli olarak, kolay etkilenebilirliği ve heyecanların kolay coşuşunu gösteriyor. Harflerin genel biçiminde ise, karakter yapısının zenginliğinin önemli bir kaynağı kendini belli etmekte.

Yazımda, kalemin büyük hareketlerinde görülen uyum, çok zengin yaratıcı hayalgücünün varlığına dikkat çeker. Uyumlu bağlantılar, pratik zekânın kanıtlayıcı birer simgesidirler. Matbaa harfi biçiminde ve çok belirgin olarak yapılmış harfler, kendinden emin bir beğeniyi belgelerler.

Şimdi, karakter, zekâyı ve sosyal yapıyı belirleyen temel verilerle karşılaşıyoruz. Bu, zeki biri.. Oldukça işlek bir hayalgücü, kolay etkilenebilir, kendini bir konuya güç teksif eden psişik bir yapısı var. Sahip olduğu güçlerden yeterince yararlanamıyor.

Aşırı bir dürüstlük ve ince bir duyarlılığa sahip. Kendi duygularıyla son derece fazla ilgili. Ancak bunu, bencillik ve egosantrizmle karıştırmamak gerekir. İrade zayıflığı, psişik yapısının bir başka özelliği. Sosyal açıdan fazla etkinliği olmayan bir kişi olarak belirlenmesine rağmen, duyarlı ve dürüst oluşu, onun toplumla bağdaşmayan bir kişi olamayacağını gösteriyor. Diğer yönden bir çelişki olarak, iradesindeki yetersizlik ve temiz yüreklilik sosyal yapıya da aykırı düşmektedir. Bütün bu değerlendirmelerin yetenekli genç bir ressamı ait olduğunu bilmek, bu çelişkiyi anlamlı kılmaktadır.

III GRAFOLOJİK İNCELEME

Grafojik inceleme, elyazısının kaba bir değerlendirilmesi olan grafolojik gözlemde ve tüm ayrıntıların üzerinde tek tek durularak grafolojik incelemeye bir hazırlık olan grafolojik taslağın çıkarılmasından sonra ulaşılan son aşamadır. Burada, yazı sahibinin kişiliğinde yansıyan tüm belirtiler, tek tek özel anlamlarıyla ve birbirleriyle bağıntılı olarak incelenir, değerlendirilir, bir yoruma ulaşılır.

Bu aşamada tek bir kişiye ait iki yazı örneği görüyoruz. Yazı sahibi: 33 yaşlarında, sağlığı yerinde bir erkek. Yazılardan birincisi (c), çok iyi tanısılan, bir kişiye, bir dostu yazılmış. Diğer yazı ise (d), pek iyi tanısılmayan, arada samimiyet kurulmamış birisine hitap ediyor. Her iki örnek de kendiliğinden, bir uyarı ve zorlama olmadan elde edilmiş yazılar.

Analize geçmeden önce yazının bütünü hakkında kaba bir gözlemlerle fikir sahibi olmak zorunlu. Deneğin yazısında bir bütün olarak uyumluluk görülüyor. Diğer yönden yazı türü olarak onun: **değişken, eşitsizlikler** gösteren bir özelliği var. Bu değişkenlik ve eşitsizlik: boyutlarda, yönde, baskıda, devamlılıkta, biçimde, hızda ve biraz da yoğunlukta belirgin olarak göze çarpıyor. Bu yazı, değişkenlik ve eşitsizlik özelliğinin yalnızca «**reçete tarzı**» yazı türünde görülmediğinin bir kanıtı.

Edinilen ilk genel bilgi, yazı sahibinin çok heyecanlı bir yapı taşıdığıdır. Bu heyecansal yönün daha çok moral üzerinde etkin olduğu söylenebilir.

Yazımda satırların inişli çıkışlı görünümüyle «yılankavi» oluşu, ilk bakışta göze çarpan bir başka önemli özellik. Yılankavi yazı: duygularda düzensizliği, kararsızlığı, kararlılıktan ve dayanıklılıktan yok-

J'ai le plaisir de vous confirmer votre
amabilité ainsi et vous remercie chaleureusement pour
le sort du jeune homme en question.

J'ai eu effet demandé des permissions
et les deux médecins sont absolument d'accord
pour le considérer hors de danger. En attendant
il lui faudra encore pas mal de repos

Örnek (c)

me invita de se bucur el de mi compen-
sa de diviner de mes nouvelles, comme je le l'avo
prunt. J'ai trouvé q' Atlanta avait bien écrit
unre que la sœur. Tous deux recommencent à
aussi forcement que leurs hôtes forcos, mais c'est
bien amusant. Il n'y a rien de changé là bas.
peut être une évolution beaucoup plus importante
que je ne le savais supposé au point de vue l

Örnek (d)

üzerinde gitmediği, aşağıya doğru inen bir eğimle yazıldığı görülüyor. Bu belirti, yorgunluk, bezginlik, gevşeklik ve isteksizlik işaretidir. Ayrıca, «t» harflerinin yatay çizgileri de birbirine eşit değil. «b» harfinin karın kısmını oluşturan bükümler bazen odenli belirsizleşiyor ki, bu harf bir «l» gibi algılanıyor. Bütün bunlar, amaç ve eğilimlerde isteksizliği vurguluyor. Ancak bundan daha önemli olarak, kolay etkilenebilirliği ve heyecanların kolay coşuşunu gösteriyor. Harflerin genel biçiminde ise, karakter yapısının zenginliğinin önemli bir kaynağı kendini belli etmekte.

Yazımda, kalemin büyük hareketlerinde görülen uyum, çok zengin yaratıcı hayalgücünün varlığına dikkat çeker. Uyumlu bağlantılar, pratik zekânın kanıtlayıcı birer simgesidirler. Matbaa harfi biçiminde ve çok belirgin olarak yapılmış harfler, kendinden emin bir beğeniyi belgelerler.

Şimdi, karakter, zekâyı ve sosyal yapıyı belirleyen temel verilerle karşılaşıyoruz. Bu, zeki biri.. Odukça işlek bir hayalgücü, kolay etkilenebilir, kendini bir konuya güç teksif eden psişik bir yapısı var. Sahip olduğu güçlerden yeterince yararlanamıyor.

Aşırı bir dürüstlük ve ince bir duyarlılığa sahip. Kendi duygularıyla son derece fazla ilgili. Ancak bunu, bencillik ve egosantrizmle karıştırmamak gerekir. İrade zayıflığı, psişik yapısının bir başka özelliği. Sosyal açıdan fazla etkinliği olmayan bir kişi olarak belirlenmesine rağmen, duyarlı ve dürüst oluşu, onun toplumla bağdaşmayan bir kişi olamayacağını gösteriyor. Diğer yönden bir çelişki olarak, iradesindeki yetersizlik ve temiz yüreklilik sosyal yapıya da aykırı düşmektedir. Bütün bu değerlendirmelerin yetenekli genç bir ressamı ait olduğunu bilmek, bu çelişkiyi anlamlı kılmaktadır.

III GRAFOLOJİK İNCELEME

Grafojik inceleme, elyazısının kaba bir değerdendirilmesi olan grafolojik gözlemden ve tüm ayrıntıların üzerinde tek tek durularak grafolojik inceleme bir hazırlık olan grafolojik taslağın çıkarılmasından sonra ulaşılan son aşamadır. Burada, yazı sahibinin kişiliğinde yansıyan tüm belirtiler, tek tek özel anlamlarıyla ve birbirleriyle bağıntılı olarak incelenir, değerlendirilir, bir yoruma ulaşılır.

Bu aşamada tek bir kişiye ait iki yazı örneği görüyoruz. Yazı sahibi: 33 yaşlarında, sağlığı yerinde bir erkek. Yazılardan birincisi (c), çok iyi tanışılan, bir kişiye, bir dosta yazılmış. Diğer yazı ise (d), pek iyi tanıştırılmayan, arada samimiyet kurulmamış birisine hitap ediyor. Her iki örnek de kendiliğinden, bir uyarı ve zorlama olmadan elde edilmiş yazılar.

Analize geçmeden önce yazının bütünü hakkında kaba bir gözlemler fikir sahibi olmak zorunlu. Deneğin yazısında bir bütün olarak uyumluluk görülüyor. Diğer yönden yazı türü olarak onun: **değişken, eşitsizlikler gösteren bir özelliği var.** Bu değişkenlik ve eşitsizlik: boyutlarda, yönde, baskıda, devamlılıkta, biçimde, hızda ve biraz da yoğunlukta belirgin olarak göze çarpıyor. Bu yazı, değişkenlik ve eşitsizlik özelliğinin yalnızca «**reçete tarzı**» yazı türünde görülmediğinin bir kanıtı.

Edinilen ilk genel bilgi, yazı sahibinin çok heyecanlı bir yapı taşıdığıdır. Bu heyecansal yönün daha çok moral üzerinde etkin olduğu söylenebilir.

Yazımda satırların inişli çıkışlı görünümüyle «yılankavi» oluşu, ilk bakışta göze çarpan bir başka önemli özellik. Yılankavi yazı: duygularda düzensizliği, kararsızlığı, kararlılıktan ve dayanıklılıktan yok-

Özellikle (c) örneğinde görülen solda bırakılan abartılmış ölçüdeki geniş marj, oldukça önemli bir konuyu işaret etmektedir. Burada yazı sahibinin, geçmişinden ,geçmişinin bıraktığı izlerden uzaklaşmak istediğini görüyoruz. Ancak, yazarın içdünyasında ve davranışlarında bu etkinin büyük rol oynadığını, pek çok harfin sola doğru dönük oluşundan anlıyoruz. Bu, anıların etkisinden kurtulmak istemesine karşın ,onların tesirinden kendini kurtarmayışın, onlara önem ve değer verişin bir belirtisidir. Bu belirti özellikle çelikli harflerde çok açık olarak görülüyor.

«i» harflerinin küçüklüğü, «kendine güven» de var olan bir eksikliği gösterirken, bacaklı harflerin alt uzantılarının oldukça gelişkin olmasına rağmen, çelikli harflerin üst uzantılarının kısalığı, hayal gücü eksikliğini, zihni ve fiziksel duyarlılığı açığa çıkartıyor.

Satırların «yılankâvi» oluşunun yanı sıra, yazının dantelimsi görünümü, yazı sahibinin değişkenlikten kararsızlığa kadar varan büyük etkilenebilirliğini eleveriyor.

Bütün bu izlenimlerin bir çizelge içinde gösterilmesi ve bir tablo haline getirilmesi, ayrıntılı bir inceleme ve yorumlama da sonuca ulaşmayı kolaylaştıracaktır. Şu noktaya dikkatinizi çekmek isteriz: Yazıda, «Yazıdan izlenimler» başlığı altında sıralanan grafik değerlendirmeye alınan özelliklerin bazıları yoğun bir biçimde kullanılmış. Bundan şu sonuca ulaşabiliriz: Çok heyecanlı ve bütünüyle olduğu gibi görünen bir kişi karşısındayız. Kişiliğinin bütün çizgileri net olarak görülüyor. İki anlama gelebilecek, yorumda kuşkuya düşürebilecek hiç bir nokta kalmıyor.

Yazıdan	İzlenimler	Değerlendirme	Anlamı
Boydaz olmayan yazı	3	Heyecanlılık, düşünsel duyarlılık ve çok canlı bir moral gücü.	
Uyumlu yazı	2	Yeterli özgüven	
Hızlı yazı	2	Hareketlilik	
Yuvarlak yazı	3	Uyumluluk, canayakınlık, açık yüreklilik, sertlikten, katılıktan, kesin kararlılıktan uzaklık.	
Düzenli yazı	3	İntizamlı, sistemli ve tertipli oluş, içtepsel eğilimler üzerlne büyük baskı.	
Yalın yazı	2—3	Sadelik, doğruluk, dürüstlük.	
Yalınlaştırılmış yazı	3	Yüksek kültür, zihni eğitim.	
Yılankavj yazı	3	Ruhi esneklik ,diplomasi, beceri, kesinlikten yoksunluk.	
Birleştirilmiş yazı	2	Zihni orjinallik.	
Aralıklı yazı	3	Açık yüreklilik, düzenlilik, açıklık.	
Giderek büyüyen yazı	2—3	Çevreye uyma çabası, mantıklı olma.	
Küçük yazı	1—2	Dikkatlilik, az gelişmiş bir ilgi ve canlılık, eli sıkılık.	
Matbaa harfli yazı	2—3	Kültür, isteklilik, yaşama zevki.	
Yazıda vurgulama, İmlâ ve niktalamalara tam uyum.	2	Maddi çıkarlarına düşkünlük, pratik zekâ, zekâ esnekliği, ayrıntıların üzerinde durma, titizlik, her şeyi kendine dert edinme.	

Başharflerin kullanılmaması	2	Gerçekleştirme (realize etme) eksikliği.
Açık yönü solda bulunan O'lar.	3	Açıkyürekllilik, anılara düşkünlük.
Harflerin sap kısımlarının fazla belirgin olmamasına karşın, bacakların önem kazanması	2	İçgüdülerin davranışlar üzerindeki baskın etkisi, duygusalılık.
I'lerin küçük olarak yazılması.	2	Aşağılık duygusunun baskısı.
Özellikle solda geniş marj, bükümlü ve düzeltilmiş harfler.	3	Estetik duygusu, geçmişin tüm kişilik üzerinde güçlü etkisi, geçmişten kaçma eğilimi.
Birkaç türlü okunabilecek harfler.	1—2	Doğruluk, titizlik, açıklık, özenlilik eksikliği.
Mizaçlar hiyerarşisi		Sinirli, Kanlı, Lenfatik, Kolerik.
Hat		Hafif, Eğri, Bulaşık, Hızlı.

-
- 1 Değerlendirmede adı geçen özelliğin belirgin olmadığını.
 - 2 Değerlendirmede adı geçen özelliğin yeterli (orta) derecede bulunduğunu.
 - 3 Değerlendirmede adı geçen özelliğin kesin ve güçlü olarak görüldüğünü belirtmektedir.
-

Tümüyle ele alındığında bu yazı bize: heyecanlı, aceleci, çok işlek bir zekâyâ sahip, ancak özellikle pratik alana yatkın bir kişiyi yorumlamakta olduğumuzu gösteriyor. Yaratıcı düş gücü azdır. Belirli bir konu üzerinde yoğunlaşmış istekleri yok. Soyut düşünceye eğilimli değil. Daha çok onda, somut ve mantıklı düşünce egemen. Aklını becerisiyle birleştirip pratik yarar sağlama yönü daha etkin. Hoşgörülü, anlayışlı, açık fikirli, dış izlenimlere ve diğer düşüncelere karşı açık bir insan. Ancak bu oranda etkilenilebilir, açık ve geçirgen oluşu onu bir yerde kararsız biri yapıyor. Yazı sahibi, doğru bulduğu bir düşünceyi, belli bir istek ve itilimle izler. Başkalarının düşünce ve yargılarına açık olmakla birlikte hataya düşmekten de kurtulamaz. Buna karşın büyük uyumluluğu, ona yanlışını düzeltme amacıyla yeni bir yol izlemesine de olanak sağlar. Düşünceleriye hiçbir zaman objektif değildir, çoğunlukla son derece kişiseldir.

Yazı sahibi, açık ve ve işlek bir zekâyâ sahip. Ancak, disipline ve düzene büyük bir gereksinime duyması, ayrıntılara önem vermesi, gücünü gereksiz yere tüketmesine, amaçlarından uzaklaşmasına neden oluyor. Yaratıcı hayal gücünden yoksun olmakla birlikte, dış etkilere son derece açık oluşu, onun, başkalarının fantazi ve düşleri peşinden sürüklenmesine, başkalarının amaç ve emellerini kendisinininkilerymiş gibi benimsemesine olanak tanır. Kendi hayal gücü daha çok, fazlasıyla etkin olan kişisel haz ve duyguların uyandırdığı ilhamlardan kaynaklanır.

Çok canlı ve işlek bir zekâsı olmasına, düzenli bir varlık olma gereksinimi duymasına karşın, onun tam bir fikir adamı olmadığını görüyoruz. Genel oia-

rak mantıktan çok, duygular ve heyecanlar düzeyinde yaşar. Heyecanları aşırı oranda değişkendir. Dış olaylardan çok kolay etkilenecek şekilde heyecanlanma özelliği gösterir. Burada sözkonusu olan kişi, duyarlı, çok mütevazı ve çok iyi yaradılışlı biri, ancak içtepilerinin etkisinden kendini kurtaramaz ve amaçlarından sık sık sapar. Çok dürüst, doğrucu ve aynı oranda da kuruntulu... Bir çocuk saflığı ve dürüstlüğü ile davranmakta, bu özelliğiyle de çevresindekilere karşı bazen kırıncı olabilmektedir.

Genelde çok yoğun bir duygusallığa ve başkaları ile ilişki kurma gereksinimine sahip oluşu, «**Kanlı mizaç**» ının gereğidir. Burada, sosyal bir kişilik yapısı görüyoruz. Ancak kendine fazla güveni olmaması, bu yönünün gerçekleşmesinin pek kolay olmadığını gösteriyor. Aşağılık duygusunun olumsuz etkisi, onun dışı açılışını güçleştiriyor. Ancak yapısal özelliği dolayısıyla diğer insanlara yaklaşımda bulunur. Başlangıçta onlarla ilişkilerini çekinerek kurar ve giderek samimileşir. Bazen de kendi içine, kendi duygularına yönelir. Bütün bu özelliklerinin nedenini, onun geçmiş yaşantısında aramak gerekir.

Yazar yalnızca duyarlı bir kişi değil, duyarlılığının yanı sıra, hazzla yönelik bir kişidir de. Özellikle tensel hazlara büyük bir eğilim gösterir. Mantıktan daha çok, haz ve güdülerinin etkisinde davranır. Dolayısıyla, bütün olumlu psişik ve düşünsel özelliklerine karşı irade zayıflığı nedeniyle yüksek düzeyde bir insan olarak kabul edilemez.

Yetenekleri isteklerini gerçekleştirmede hemen her zaman yeterli olabilecek düzeydedir. Ancak aşırı heyecansal oluşu, kolay etkilenebilirliği, istek ve ira-

desinin yönelişlerinde sık sık değışiklikler oluşturur. Böylece karşımıza sebatsız bir kişilik çıkar. Bu karakter özelliği, yazı sahibinin toplum içindeki yeri ve yaşamı açısından çok önemli sonuçlar doğurur. Pratikliği ,topyekün zekâsını oluşturan öğeler, sosyalliği, adalet fikri, dürüstlüğü, onun iyi bir işte yüksek düzeyde bir yetkili olabileceği kanısını uyandırır. Ancak irade yetersizliği bu güzel niteliklerin boşa harcanmasına nedên olur. Psikolojik yapısına genel olarak, öfkeli ve kanlı mizacın özellikleri egemendir. Sağliğı yerindedir.

GRAFOLOJİNİN DEĞERİ GÜVENİRLİLİĞİ VE UYGULAMA ALANLARI

Tarafsız gözle grafoloji, bugün üzerinde tartışılan ve başkalarını tanımada kullanılan yöntemler içinde hakkında kuşkulardan duyulan bir araçtır.

Kuşkusuz Mmme. Gobineau'nun çabaları çok ilgi çekici ve oldukça inandırıcı olmuş, üstelik grafoloji üstüne duyulan bazı kuşkulardan silmiştir. Ancak bu çalışma sonuçlarının bütün grafolojiyi doğrulamaktan uzak kaldığını da hemen belirtmek yerinde olur.

Doyurucu ve inandırıcı kısmî başarılarına rağmen, tümüyle güven duyulmadığı, sonuçları tartışmasız ve kesinkes kabul edilemediği, bir test geçerliliğinden, hiç olmazsa bugün için uzak olduğu halde grafoloji, insanı tanımada bir araç olarak kullanılmaktan vazgeçilememektedir. Bunun çeşitli nedenleri vardır:

Herkese, her yerde, her zaman test uygulama olanağına sahip olmayabiliriz. Kimi kere ilgi duyulan, araştırılmak istenen, tanınması gereken kişiyle karşı karşıya bulunma olanağından bile yoksunuzdur. Bazen o bir başka kent veya ülkededir, siz başka birinde.

Kimi kere kişi, bir test uygulanma istek ve eğiliminde değildir. Kimi kere de siz, o kişi hakkında

bilgi edinmek istediğinizi ona belli etmemek istek ve eğilimindedir.

Belki de değerdendirilmesi gereken kişi hakkında, yazısından başka hiç bir araç yoktur elimizde.

Buna benzeyen ve benzemeyen pek çok neden sizi yazı yorumuna, yazıdan sonuç çıkartıp yargıya varma olanağından yararlanmaya İtebilir. Peki ama elde ettiğimiz sonuçların güvenilirlik derecesi nedir?

H. ve G. Anderson 1965 de yayınladıkları «Projeaktif Tekniker» adlı yapıtlarında Eysenek'in yapmış olduğu bir araştırmayı yansıtmışlar. Kişilik üstüne köklü çalışmaları bulunan bu İngiliz bilim adamı 50 erkek nevrozlunun yazısını graologlara inceletmiş ve elde edilen sonuçları 10 psikolog ve psikiyatrin, aynı 50 denek üstüne yaptıkları çalışma ile karşılaştırmış ve 1350 yargının % 60 nın doğru olduğu belirlenmiştir. Bu gerçekten de çok parlak bir başarı sayılmayabilir. Test sonuçlarıyla karşılaştırıldığında gerçekten bir test değerdinde olmadığı açıkça görölmektedir. Ne var ki yukarıda belirttiğimiz gibi test uygulama olanaklarının bulunmadığı koşullarda bizim için değerdli bir araç olma durumundadır.

Bu konuda yapılan çok ilgi çekici bir araştırma da, Munroe'ya aittir. Araştırmacı burada grafolojik analiz ile Rorschach testinin sonuçlarını karşılaştırmıştır.

Grafolojik analiz ve Rorschach testi uygulanan kişiler ortak bir kriter açısından değerdlendirilmişlerdir: Uyumluluk — Uyumsuzluk.

Elde edilen sonuçlar arasında tam bir uygunluk ve bağdaşma olduğu görülmüştür. Bu araştırmada Munroe'nun bir denek üstüne uyguladığı iki ayrı deneyin sonucunu aynen aktarıyoruz.

ROSCHACH TESTİ

Bu öğrenci uyumlu görülüyor. Normal zekâda, yetenekli, sistemli, titiz ve açık.

GRAFOLOJİK YORUM

Çok parlak olmayan, normal zekâlı, çalışkan, aktif, düzenli, günlük yaşamında uyumlu bir kişi.

Bu sonuçlar, yazı yorumuna yönelen kişiyi çok titiz, dikkatli, duyarlı ve objektif olmaya zorlar.

Ne kadar tarafsız ve objektif davranmaya çalışırsa çalışsın kullanılan yöntem subjektiftir. Ve tüm projektif tekniklerde olduğu gibi, yanlış veya eksik yoruma açık yönleri vardır.

Varılan sonuçların % 100 kesinliğinden bugün için emin olamayız. Bu nedenle «YORUM SONUÇLARIMIZIN, YAZISI YORUMLANAN KİŞİLERİ MAHKUM EDER NİTELİKLİ OLMAMASINA ÖZEN GÖSTERİLMELİ, YORUMLARIMIZI YARGI BİÇİMİNDE DEĞİL, OLASI OLARAK DEĞERLENDİRMELİYİZ.»

Bir bilim veya sanat sayılsın sayılmasın, grafoleji psikolojinin girdiği her alana girmiş, uygulanmaya başlanmış, üstelik kendisini kabul de ettirmiştir.

ADLİ ALANDA GRAFOLOJİ

Mahkemelerde «uzman» adı ile anılırlar. Yazı-

nın geçerliliğini saptar, sahibini belirlerler, Yazı uzmanı şunları açıklayabilir.

1. Yazının kime ait olduğunu,
2. Gerçek veya sahte olduğunu,
3. Yazı sahibinin yazısını gizlemeye çalışıp çalışmadığını,
4. Yazı sahibinin yazısını hangi koşullar altında yazıldığını, telâşlı, tedirgin, korkulu, dehşet içinde, hasta veya doğal hali içinde olup olmadığını.

Uzmanın vardığı sonuçlar birer kanıt sayılır ve bu bilgilerle suçlu yakalanarak hüküm giyebilir.

TIBBİ ALANDA GRAFOLOJİ

Dr. Riviere «GANON» yayınlarında çıkan «Yazı Dünyası» başlıklı yazısında bir doktor ve bir grafolog olarak «denge» sorunu ile ilgilenmiştir. Dr. Riviere geniş anlamda aldığı «Denge Sorunu»nu şöyle sınıflandırır.

1. Fizyolojik Denge
2. Aklî Denge (Mental Denge)
3. Sinirsel Denge
4. Ahlâkî Denge

Fizyolojik Denge

Bu, beden yapımız, yani beden sağlığımızla ilişkili olan dengedir. Yazıdan belirlenmesi kolay ve açıktır. Genel olarak fizyolojik yapısında aksaklıklar olan kişinin yazısı: kanbur, bükük, titrek, düzeltmeli, bağlantılarda beceriksiz. harflerin kıvrımları geniş, çizgileri zaman zaman anormal derecede kalın, duraklama ve tereddütlerle dolu olan bir yazıdır.

Dr. Riviere bu konuda grafologları ayrıca uya-

rır.» Bu tür yazı sahibi karşısında çok büyük dikkat göstermek ve hemen doktor kontroluna alınmasını sağlamak gerekir. Diyebilirim ki, bu alandaki önerilerim tutuldu ve zamanında bir teşhis ile uzmanlar tehlikeli bir durum almadan hastalığa müdahale edebildiler. Böylece hararetti teşekkürleri sevinçle kabul etme imkânını buldum.»

Hasta yazılarına örnek olabilecek bir kaç yazı örneği.

Ülserli bir hasta yazısı

*Il y a une ulcère, c'est
on va pour ça*

Astımlı bir hasta yazısı

Et de ce fait je vais

obtenir une bronchite

kalp

B. p hastasının yazısı

*Article de
et de
de une*

Yazı örneği 84.

Akli Denge

Çok duyarlı ve değişken olan bu denge bozulduğu yazıda kendini bir seri acayipliklerle belli eder.

Denek yazımda yaptığı yanlışlıkların bilincinde değildir ve yanlışları kendisine söylendiğinde kabul etmez. Akli denge bozukluğunun nedenleri çok farklı olabilir. Şiddetli duygusal şoklar, beyin lezyonları, zehirlenmeler buna neden olabilir.

Psşik dengesizlik kendisini yazıda tutarsızlıklar, ölçüsüzlükler ve abartmalarla da açığa vurabilir. Veya yazı son derecede donuk ve cansız olabilir. Hattâ bunun tam tersi, çılgın bir yığışımla sayfayı silme bir biçimde bir santimetrekafe boş yer bırakmamacasına doldurabilir. Ancak bazı tür psşik bozukluklarda hasta dengesizliğini ölçülü bir biçimde saklayabilir.

Psişik dengesizliğin daha ilk bakışta kendisini belli ettiği iki yazı örneği:

Heute die Witterung
schöner
gen.!!!!
für den -

Chas. F. B. , across
Raymond -
Hunt, in

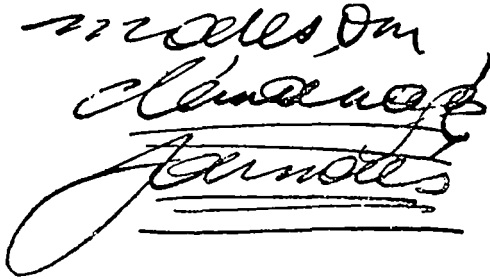
Yazı örneği 85.

SİNİRSEL DENGİ

Sürdürmekte olduğumuz 20. yüzyıl yaşantısında kimin sinirsel dengesi yerinde ki diye yanıtlayabilirsiniz hemen. Gerçekten de hepimizin sinirleri zaman zaman dengesini yitirdiği olur. Ancak burada değinilmek istenilen sinirsel denge bozukluğu, hüküm ve kararlarda olduğu kadar, davranışlarda, mizaçta, tepki ve dış dünyaya karşı tutumlarımızda kendisini belli eden dengesizliktir.

Kitabımızın başlangıcında, mizaçlar bölümünde değindiğimiz iki tip, sinirliler ve duygulular, sinirsel dengesizliğin pençesine pek sık düşerler. Bu dengesizlik kendisini, titremeler, sarsıntılar, çizgi duraklamaları, sayısız eşitsizlik ve uyumsuzluklar, satır atlamaları ile belli eder.

Kendini kontrol etmede güçlük çeken aşırı emotif kişilerde bu dengesizlik çok daha sık görülür. Çünkü çağımızın sarsıcı koşulları onun yapısında şoklar meydana getirir. İşte sinirsel dengesizlik belirtileriyle dolu bir yazı örneği.

Yazı örneği 86.

AHLÂKÎ DENGE

Kişide oluşan ahlâkî değerler, sosyal çevrenin kişiye katkılarıdır. Bunlar: neyin, nerede, nasıl yapılacağını veya yapılmayacağını belirleyen, kurallar ve yaptırımlardır. Çağdan çağa, toplumdan topluma değişim gösteren bu değerleri çözmek, yorumlamak, hele hele değerlendirip yargıya bağlamak çok çok zor ve bir o kadar da ince bir iştir.

Dr. Riviere'ye göre ahlâkî denge, çoğu kez sinirsel dengeye bağlıdır. Çoğu kez kendini gizleyebilir. En sağlam, dengeli bir yazıda bile saklanması olasılığı vardır.

Ahlâkî dengesizlik çok çeşitli nedenlere bağlı olabilir: Aşırı duyarlılık, ilkel sinirlilik, aşırı hareketlilik, aktivite azlığı, duygusal fakirlik, bencillik, benbencillik vb.

Bu konuda en iyi bilgiyi verecek olan, kuşkusuz ahlâkî dengesizliği açıkça belirleyebilecek olan özelliklerin yazımda kendini zengin bir yığışım ile göstermesidir. Uyumlu, çizgisiz, düzeltmesiz, açık net ve ince yazı ahlâkî dengeyi belirlerken, yavaş, düzeltmeli, bağlantısız ve uyumsuz yazı ahlâkî dengesizliği gösterir.

Bu dengesizliklerden birinin bir diğeriyle bağlantı içinde olabileceğini akıldan uzak tutmamak gerekir. Çünkü bu dengesizliklerden biri kişide su yüzüne çıktığında, hemen hemen bir diğeri uyararak ortaya çıkmasına neden olabilir.

Gerçekten, çok hasta, halsiz, hareketlerinde kısıtlı, yetenekleri sınırlı kişi için, çok neşeli, güçlü, sinirleri kuvvetli olmak son derece güç bir iştir. Fizik dengede oluşan bozukluklar, çoğunlukla sinirsel dengeye de sıçar. Sinirsel dengesi bozulan kişiler-

de bu durum süreklilik kazanırsa, psişik dengede de bazı aksaklıklar oluşur.

İnsanda herşey birbiriyle bağıntılıdır, birbirine bağlıdır. Kişinin herhangi bir yerinde oluşan bir dengesizlik onun bütün varlığında yankılanır.

Yazımda dengesizlik belirtilerinin çoğu kez birbirinin içinde dağılmış, erimiş gibi görünmesinin nedeni budur.

SOSYAL İLİŞKİLERDE GRAFOLOJİ

İnsan salt kendiyle bütünleşemez, kendi kendine yetemez. Başkalarını gereksinir ve başka kişilerle kendini tamamlamak eğilimini duyar. Buna zorunludur da. Doğal olarak kişinin kendini başka kişilerle bütünleyebilmesi için bu ilişkilerin uyumlu ve ahenkli olması gerekmektedir.

Bu uyum her zaman sağlanabilmekte midir? İşyeri, aile veya eş, dost, tanıdık çevrelerinizde çok güç anlaşılabildiğiniz, hattâ, hattâ çatıştığınız kişiler yok mudur? Anlaşmazlıklara neden olan davranışları çoğu kez anlayamamışsınızdır bile!

— Niçin böyle cevap verdi?

— Niye bu biçimde davrandı?

— Neden sürekli sürtüşmekteyiz?

Aklımızı çok kurcalamıştır bunlar ve buna benzer sorular. Çevresiyle sürekli olarak sürtüşen kişi sonunda kendi içine kapanmaya, kendisiyle çevresi arasında, bir çit, bir duvar örmeye kalkar. En azından sosyal çevresini sınırlandırarak çok dar bir kitle ile ilişkilerini sürdürür. Bu ise sağlıksızdır.

Neden ve sonuç ne olursa olsun birbirleriyle bağdaşamayan, anlaşılamayan kişiler vardır. Bir di-

ğerini yanlış anlamak veya iyi tanınamadan gelen geçici anlaşmazlıklar dışında, sürekli olarak birbirlerine ters gelen kişiler vardır. Bunlar zıt yaratılışlı kişilerdir.

Hayat görüşleri, duyuşları, inanışları, tepkileri, düşleri, umutları, tümüyle kişilikleri birbirine ters düşen veya çatışan kişiler, kuşkusuz birlikte bir uyum sağlayamazlar. Bunların birbirleriyle geçinmelerini istemek, ateşle suyun uyuşmalarını istemekten farksızdır. Kimin ateş ve kimin su olduğunu grafolojiyle ortaya çıkartmak pek öyle büyük bir sorun değildir.

Kimin kimle bağdaşabileceğini ve kimin kimle bağdaşamayacağını mizaçlar bölümünde belirtilen formüllerle göstermiştik.

Dinamik ve sinirli bir patronun sakin ve sabırlı, ancak dikkatle enerjiyi birleştiren dengeli bir sekreter seçmesi nasıl zorunlu ise, düşünce ve kültür yönü ağır basan bir gencin arkadaşlarını eğlence, gezi ve dansa aşırı düşkün kişilerden seçmesi de o derece zorunludur. Ancak şu nokta da gözden kaçırılmamalıdır. Anlaşabilmek için herşeye karşı çıkmamalı, birinin eksikliğini diğeri tamamlamalı, birinde olandan diğeri paylanmalı. Böylece eksikler giderilir, sivrilikler aşındırılır, uyumlu bir düzen sağlanır. Bu konuda iyi bir örnek olması açısından H. Hertz'in bir makalesini aynen alıyoruz.

ÇALIŞMA ALANINDA GRAFOLOJİ

Çalışma hayatının her alanında Grafoloji'den yararlanmak olanağımız var kuşkusuz. Müşteri ilişkilerinden tutun da iş yerine eleman seçimine kadar her yerde kullanabiliriz grafolojiyi.

A

Je connais très bien la langue russe et les écrits d'allemand.

J'ai été employé pendant plusieurs années comme chef de service dans une importante agence d'assurances puis ensuite dans une grosse firme d'essence, jusqu'à ma mobilisation en 1940.

Je me tiens à votre entière disposition pour vous fournir tous renseignements complémentaires et certificats que vous voudrez bien me demander.

B

Après la lecture attentive parue journal "L'Époque" de ce jour, j'ai l'honneur de vous donner quelques renseignements basés sur la littérature que vous offrez et je suis éventuellement en accord. Je ne vous donne ici aucun résumé des références pourrais fournir de ces schémas.

C

renoncer à mener à bien cette entreprise.
L'autorisation préfectorale lui ayant été
je me trouve donc de ce fait sans site
qui me gêne particulièrement au moins
je songeais à me marier.

Tous notes par ailleurs que j'ai
acquis ma formation commerciale par
n'ayant pu poursuivre mes études et tes
par suite de l'absence de fortune.

Restant à votre disposition dans
ou ma candidature vous accueillait.

D

de ma activité technique et commerciale, j'attends,
malgré d'excellents rapports avec la Société, que
mes appointements sont insuffisants et ne me
permettent pas de faire face d'une manière
satisfaisante à mes lourdes charges de famille.

Mais, bien entendu, un changement de situation
devrait se traduire par une possible amélioration
sous le présent, et par de perspectives d'avenir

Önemli bir kuruluşun bir genel sekreter aradığını varsayalım. Bu gereksinmeyi belirten bir açıklama yapılacak ve pek çok başvuru yazısı bir seçime temel olmak üzere değerlendirilmeye alınacaktır. Kaba bir seçimle ilk elemeyi yapmak fazla zor olmamakla birlikte gene de belli bir özeni gerektirir. Ancak bu elemeyi kazanan beş başvuru yazısının değerlendirilmesi muhakkak ki daha büyük bir özen ve daha dikkatli bir çalışmayı gerektirir. Bu değerlendirmeyi ünlü grafolog Herbert Hertz gibi bir ustanın nasıl yaptığını izleyelim:

A örneğinde bütünün oldukça uyumsuz olduğunu izliyoruz. İhtiyatlı bir bütün içinde yer alan kanlı mizacın baskın davranışlarını belirleyen özellikler uyumsuzluk yaratıyor. Yazı sahibinin düzenli bir düşünüşe sahip orta zekâda biri olduğu anlaşılıyor. Kişilik sahibi, ihtiyatlı, erdemli, ahlâkı hakkında söylenecek hiç bir kötü söz bulunamayacak yaradılıştadır. Fiziki harekete önemli bir gereksinmesi var. Direngen, esnek olmayan bir iradeye sahip, Dikkatli olarak da tanımlanabilir.

B örneğinde izlediğimiz yazının sahibi orta zekâda, iyi bir kültürel düzeye erişmiş, iyi eğitim görmüş, oldukça becerikli ancak çoğu kez pek ağır ve bağımlı ,etki altına alınabilir bir kişi. Otoriter kişiliğini giderek gösteren, açıklıktan yoksun ancak kişilik sahibi olarak belirlenebilir.

C örneğinin yazarı herşeyden önce uyumsuz bir kişiliğe sahiptir. Kendisini hayal ettiği saldırılara karşı korumak için saldırgan ve hoş olmayan davranışlarda bulunmaya zorlanır. Katı, inatçı ve eğilmez bir iradesi vardır. Düzen fikri zayıftır. Verimsiz bir zekâyı sahiptir. Esneklik, bağdaşabilirlik ve uyumluluktan kesin olarak uzaktır. Kişisel çıkar-

E

Dans ma vision
actuelle je m'occupe du personnel
et de la marche du travail
de l'approvisionnement et des
démarches auprès des différents
Comités d'organisation, de
l'établissement des prix de revient
etc. - en un mot de tout ce

larını ne pahasına olursa olsun her zaman en ön plânda tutar.

D örneğindeki kişi ise normalin üstünde bir zekâya sahip, iyi bir eğitim düzeyine ulaşmış, kültürlü, seçkin ve açık fikirli. Düzenli ve büyük bir zekâ etkinliğine sahip. Dikkatli, ancak bir ölçüde dar bir ilgi alanı var. Ahlâkî açıdan her türlü kuşku ve şüpheden uzak , başkalarıyla iyi geçinen, uyumlu bir insan. Ancak bu denli üstün ve güzel özellikler malesef pısırık ve korkak davranış özelliği nedeniyle kullanılamamakta ve bu yeteneklerden çok düşük oranda yararlanmak imkânı bulunmaktadır. Yazının sahibine iradesiz denemez ancak çok güçlü bir iradesinin olduğundan da söz edilemez.

E örneğinde yazı sahibinin belirgin bir zekâdan, tenkitçi düşünceden yoksun olduğu görülmektedir. Kendi kendine karar verme yeteneği, kişisel etkinliği yoktur. Kendisini bir başkasının yerine koyamaz. İyi niyetli ve iradeli birisi olduğu su götürmez. Ancak iradesi önemli sonuçlara ulaşmayı amaçlamaktan çok, gereksiz gösterilerde bulunma ve dik kafalı bir direnç gösterme biçiminde belirir.

SONUÇ :

Orta derecede önem taşıyan bir işe Genel Sekreter seçimini gerektiren bir eleme için yapılan ilk incelemede, bu başvurudan C ve E örneklerinin yazarları hemen aradan çıkartılırlar. Her ikisinin elenme nedenleri farklı olmakla birlikte sonuç ikisi için de aynıdır. B örneğindeki yazının sahibi hemen aradan çıkartılmaz, gereğinde yararlanılmak için üçüncü kişi olarak düşünülür. Sonuç olarak A ve D örneklerinin yazarları arasında bir seçim yapma zo-

runluluğu ortaya çıkar. Bu durumda D örneğinin yazarının diğerine oranla daha üstün özelliklere sahip olduğu apaçık görülmektedir. A gerekirse bir ikinci kişi olarak düşünülebilir. Ancak D her türlü kısıntı ve sınırlandırılmaların ötesinde bir idarecinin nitelik ve kapasitesini ortaya koymaktadır.

KİME GÜVENMELİ KİMDEN SAKINMALI

«Güven» iki heceli bu sözcüğün değişik koşullarda değişik değerler kazandığını görürüz.

Kredi açan bir tüccarın veya bir bankerin düşündüğü güven ,kredi verdiği kişinin borcunu ödemedeki doğruluğudur.

Nişanlı bir genç kıza güven sözcüğünün düşündürdüğü, gelecekteki eşinin yuvasına ve kendisine bağlılığıdır.

Bir işçi için güven, çalışmasının karşılığını alabilmek ve yarınından emin olmak ise, işveren için de, verdiği karşılığını iş olarak almak, bağlılık, çalışkanlık ve dürüstlük görebilmektir.

Kime güvenmeli, kimden sakınmalı? Cevabı bilinmesi gereken çok önemli bir bilmece bu. Peki, cevabını kişilerin elyazılarından çıkartamaz mıyız? Çıkartabiliriz elbette, ancak çok büyük bir özen göstermek koşuluyla. Zira «Güvenilmez» damgasını bilinçsizce vurmak sorumsuzluğunda bulunmak, aynı damgayı kendimize vurmak, güvenilmez niteliğini yüklenmek demektir.

Bu yargıya varabilmek için aşağıdaki özelliklerden beşi, ama en az beşi, kesin olarak, belirgin ve sık bir kullanılımla yazıda yer almalıdır.

- Duraklamalı, kesintili, beklemeli yazım
- Kelimeyi oluşturan harf araları bağlantısız, çözülmüş yazım
- Bastırmazsınız. hafif yazım.
- Sertlikten uzak, yumuşak yazım.
- Karalama, düzeltme ve silintilerle dolu yazım.
- Sertlikten uzak, yumuşak, keskin hatlardan yoksun yazım.
- Karalama, düzeltme ve silintilerle dolu yazım.
- Yalnızca büyük harflerin abartılmış bir bastırma ile yazılması.
- Normal kaligrafinin aksi yöne dönük harfler.
- Kalemın bir kaldırılışıyla yapılabilecek bir harfin üç dört kalem kaldırılışıyla yazımı.
- Özellikle ve bir amaçla bozuk yazılmış duygusu yaratan, iki biçimde de okunabilen sözcüklerin bulunduğu yazım.
- Genel görünüşü aşırı derecede uyumsuz olan yazım.
- Esas metnin yazısından farklı bir zarf yazısı görülen yazım.
- Hızlı yazılmış bir yazıda kelimelerin sonlarının bir çizgi gibi son bulması ve okuyanda acaba ne yazıyor diye varsayım yapmayı gerektirmesi.

İş, işçi, eş ve arkadaş seçerken size büyük yararı dokunabilecek, altın anahtar değerindeki ipuçları bunlar, ancak doğru kullanmak koşuluyla.

Yazıda görülen genel karışıklık ve uyumsuzluğun, sözcüklerdeki kopukluğun yanı sıra, karalama

ve g ile d'lerin yazımında görülen çok kısımlılık ve birbiri üstüne binmiş görünüm, yazı sahibinin güvenilir olmadığını kanıtlarken, çengellerin varlığı da açgözlülüğünü ve doyumsuzluğunu belirler.

EŞ SEÇİMİNDE GRAFOLOJİ

Sorumsuzca yapılan seçim, kuşkusuz pek çok sorunu da birlikte taşır yeni evlilerin evine.

Yalnızca güven değildir eş seçiminde, hayat arkadaşında aranması gereken. Mutlaka güven aranacak, gerçekten güvene lâyık bir eş ile bütün bir yaşam, iyi ve kötü günler için birleşilecektir. Ancak gelecek günlerin kötüye değil, iyiye yönelik olması, bir yerde bu seçimde eşlerdeki uyumun gözetilmiş olmasına ve kaynaştırıcı sevgi ve sempatinin varlığına bağlıdır. Yoksa mutluluk umudu tesadüflerin eline bırakılmış olur.

Uyum söz konusu olunca, ayrı ailelerden gelen, farklı çevre, koşul ve olanaklarla gelişen, mutlaka birbirlerinden farklı yönleri bulunabilecek, iki ayrı kişinin uyumunda, karşılıklı hoşgörü ve anlayışın, sevgiyle katlanışın, karşılıklı özverinin rol ve önemini unutmamak gerekir.

Buna rağmen, zevk, düşünce ve yaşam görüşünde uygunluk, yaradılışlarda bağdaşma olmadan mutlu birleşmeden söz etmek güçtür. Bu ana kadar anlatılanlarla kendi yönünüzü çizmede, eşinizi tanıma grafolojiden yararlanabileceğiniz inancındayız. Tarafsız, duygulardan arınmış, mantıklı bir yorumcu olmanızı bir kez daha anımsatmaya bilmem gerek var mı?

SON BİRKAÇ SÖZ

Kitabımıza son noktasını koyarken sizlere ancak «GRAFOLOJİNİN ALFABESİNİ» verebildiğimizi belirtmek isteriz.

Bilginiz herhangi bir yazıyı çözümlemeye ve yorumlamaya yeni okumayı sökmüş birisinininki kadar yeterlidir. Bu basamakta, yanlışlarınız, hatalarınız mutlaka olacaktır. Çünkü bilginiz tam değildir ve yeteneğiniz gerekli deneyi, zorunlu alıştırmayı geçirmemiştir.

Bol bol alıştırma yapınız, kendinizi sınavınız, bilgilerinizi artırınız ve genişletiniz. Bunlara ek olarak, LÜTFEN AŞAĞIDAKİ KURALLARA UYUNUZ.

- ° BAŞKALARINA AİT YAZI ANALİZLERİNİZİN ÜZERİNDE KATİYEN YAZI SAHİBİNİN İSMİNİ VE İMZASINI BULUNDURMAYIN
- ° YORUMLARINIZI HİÇBİR ZAMAN SAKLAMAYIN, KİMSENİN GÖRMESİNE İMKÂN TANIMADAN YOK EDİN.
- ° YORUMLARINIZI KİMSEYE GÖSTERMEYİN VE KİMSEYLE TARTIŞMAYIN.
- ° İNSANLARI YARGILAMAYIN, ONLARI ANLAMAYA ÇALIŞIN.
- ° KİMSENİN FİKRİNİ ETKİLEMeye, KİŞİLER HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİNİ DEĞİŞTİRMEĞE KALKIŞMAYIN.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

Sunu	3
Açık Mektup	4
Grafoloji Üstüne	5
Grafolojinin Özgeçmişi	9
Konuya Başlarken	13
Mizaçlar ve Yazı	16
Safralının Genel Yazı Özelliği	17
Lenfatığın Genel Yazı Özelliği	18
Sinirlinin Genel Yazı Özelliği	19
Kanlının Genel Yazı Özelliği	19
Karakterler ve Yazı	21
Heyecanlılık	24
Hareketlilik	26
Kısa veya Uzun Akıslılık	29
İhtiraslılar	32
İhtiraslı Kişiler Nasıl Yazar	33
Şekilsizler	35
Şekilsizler Nasıl Yazar	37
Öfkeli	38
Öfkeli Kişiler Nasıl Yazar	39
Duygusuzlar	41
Duygusuz Kişiler Nasıl Yazar	43
Duygusalılar	44
Duygusalılar Nasıl Yazar	46
Kanlılar	48
Kanlılar Nasıl Yazar	49
Sinirli	51
Sinirli Nasıl Yazar	52
Soğukkanlılar	54
Soğukkanlılar Nasıl Yazar	55
İçedönüklük - Dışadönüklük	58
İçedönükler	60
İçedönükler Nasıl Yazar	61
Dışadönükler	62
Dışadönükler Nasıl Yazar	63
Yazının Çözümlemesi	64
Yazıda Temel Öğeler	66
Alfabetik Dizim İçinde Başlıca Yazı Biçimleri ve Anlamları	77-107

● Açık	● Basamaklı	● Besli
● Aralıklı	● Baskılı	● Boğumlu
● Boğlantılı	● Bastırılmış	● Büyük
● Bağlı	● Belirsiz	● Boydaş

● Bulaşık	● Geridönüşlü	● Sıkışık
● Çabuk	● Güçlendirilmiş	● Şişkin
● Çellikli	● Hafif	● Süslü
● Çıkışlı	● İcbükey	● Tek Tek
● Çizikli	● İnşli	● Tepeden İnme
● Çok Katlı	● İpliğimsi	● Titrek
● Dapdaracık	● İrileşen	● Uyumlu
● Değişken	● İvedi	● Uyumsuz
● Devrilmiş	● Karmaşık	● Yatay
● Dik	● Karışık	● Yalın
● Dinamik	● Kemerli	● Yapmacık
● Dışbükey	● Kesin	● Yapmacık
● Dolgun	● Kirli	● Yavaş
● Düzeltmeli	● Kısa	● Yoygın
● Düzensiz	● Köşeli	● Yılankavı
● Eksikli	● Küçük	● Yumuşak
● Eğik	● Özensiz	● Yuvarlak
● Geçştirilmiş	● Parçalanmış	● Yüksek

Ayrıntıların Yorumu	107
Marjların Yorumu	108
Noktalamaların Yorumu	110
«t»'lerin Yorumlanması	110
Atılım ve Sonların Yorumlanması	112
Çengellerin Yorumlanması	114
İmzaların Yorumlanması	115
Zarfin Yorumlanması	116
Crepleux Jamin'nin Grafoloji Sistemi Özeti	120
Çağdaş Kuramlar	124
Klages ve Pulver	124
Mme H. de Gobineau'nun Çalışmaları	133
Normaldışının İpuçları	135
Bir Yazı Nasıl Yorumlanır	138
Grafolojinin Değeri ve Uygulama Alanları	156
Adli Alanda Grafoloji	158
Tıbbi Alanda Grafoloji	159
Fizyolojik Denge	159
Akli Denge	161
Sınırsal Denge	162
Ahlâki Denge	163
Sosyal İlişkilerde Grafoloji	164
Çalışma Alanında Grafoloji	165
Kime Güvenmeli, Kimden Sakınmalı	171
Eş Seçiminde Grafoloji	173
Son Birkaç Söz	174

PSİKOLOJİK DİZİ

KARAKTER BİLİM
İNSAN TANIMA SANATI

ŞAHSİYET ANALİZİ

KİŞİLİĞİN YAPISI VE YORUMU

İKİNCİ EDITION

ROSTAN
PAVLOV
IVANOV
SMOLENSKI
BOURDEL
FREUD
JUNG
ADLER
MURRAY
LEVIN
MASTLOV
GILFORD
ALLPORT
ZIMMERMAN
EYSENCK

PSİKOLOJİK DİZİ

EĞİTİM AÇISINDAN ÇOCUK PSİKOLOJİSİ

Çocuk Psikolojisi ve Eğitimi

ÇOCUĞUN okulda sosyal yaşamda BAŞARISI NASIL SAĞLANIR

Gesell
Jaffar
Piaget
Koffka
Adler
Bühler
Piaget
E. Stern
C. G. Jung
A. Maslow
J. F. Piaget
I. V. Pavlov

ALTINKÖPRÜ YAYINLARI

PSİKOLOJİK DİZİ

KARAKTER BİLİM
İNSAN TANIMA SANATI

BEDEN YAPISI YÜZ YAPISI ve KARAKTER

KRETSCHMER

SHeldon

CORRAN

PSİKOLOJİK DİZİ

İNSAN TANIMA SANATI

GENEL KARAKTER BİLİM VE İNSANI TANIMADA TESTLER

İNSAN KİŞİLİĞİNİN YANSIMALARI

Heyecanlar
Düşler
Yanılığlar
Unutmalar
Sürçmeier
Freud
Jung
Murray
Machover
Düss
T. A. T.
Rorschach
Rosenwaig
Köy testi
İnsan testi v.b.

KİŞİLİK PORTELERİNİN ÇIKARILMASI

İSTİYOR MUSUNUZ?

- Kendi öz kişiliğinizde göremediklerinizi öğrenmek,
- Eksikliklerinizi, yeteneklerinizi, eğilimlerinizi bilmek,
- Başarılı olacağınız girişimlerde bulunmak,
- Olumsuz sonuçlanacak ilişkilerden sakınmak,
- Uyum sağlayacağınız kişi ve çevreleri bulmak,
- Dostlarınızı bilinmeyen yönleriyle tanımak,
- Çevrenizdeki kişileri iç yüzleriyle görmek,
- Mutlu olacağınız, mutluluk vereceğiniz kişiyi seçmek,
- İnsanı tanımak, öğrenmek, yön vermek, yönetmek,
- Sosyal ilişkilerinizde bilinçli ve kararlı davranmak

**İSTİYORSANIZ
BU KİTAPTAN YARARLANIN**